

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

af Forf. af Gjenganger-Breve, Forf. af Amors
Geniestreger, og flere [i.e. Henrik Hertz].

Titel | Title:

Anonym Nytaarsgave for 1832

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Schubothe, [1831]

Fysiske størrelse | Physical extent:

xl, 280 s.

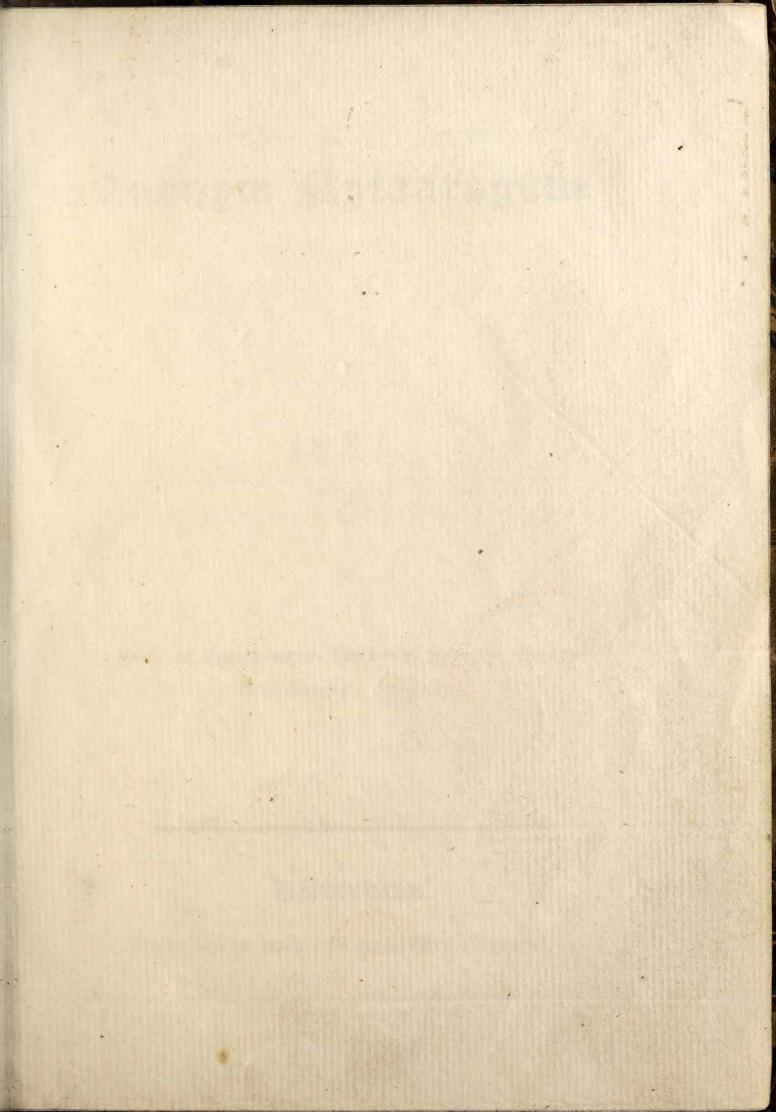
DK

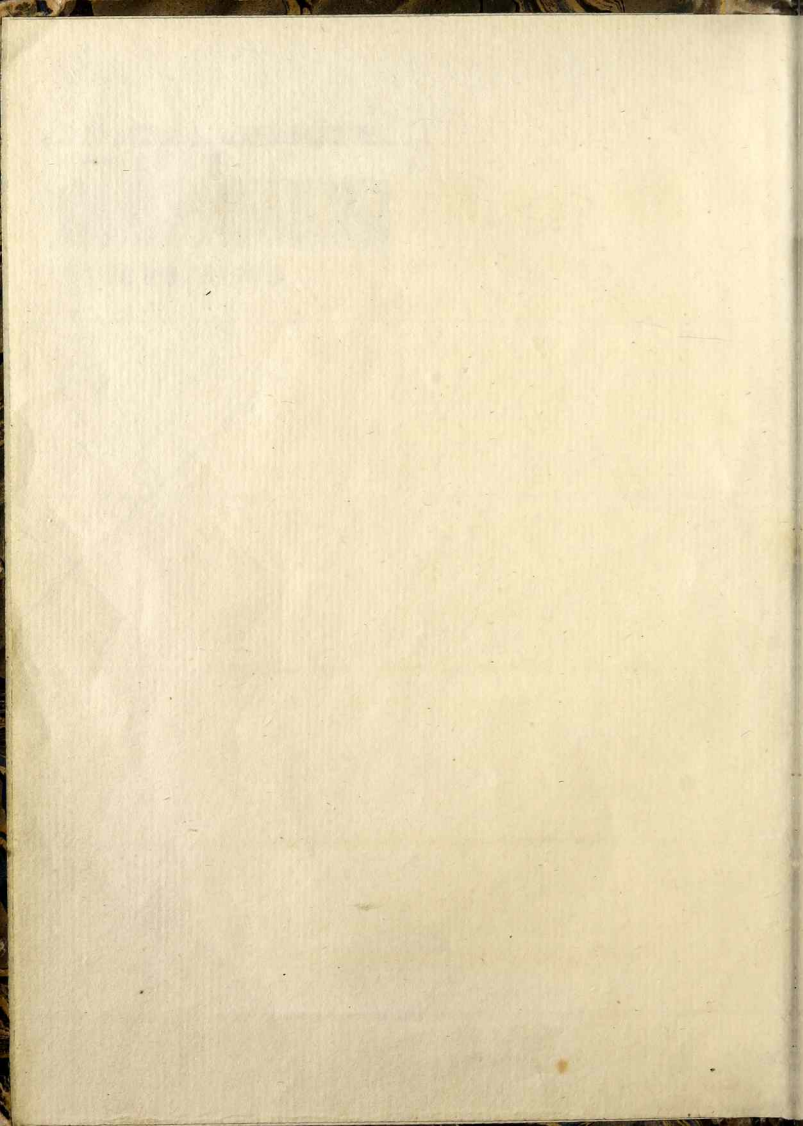
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Anonym Nytaarsgave

for

1832,

af

Forf. af Gjenganger-Brevene, Forf. af Amors
Geniestreger, og flere.

Kjöbenhavn.

Udgivet af og faaes i Schuboths Boghandling.

Indhold.

	Side
I. Til Læserne	V
II. Mødet i Byrehaven. Som Indledning . .	XI
III. En Dag paa Den Als. Lystspil i rimede Vers i to Acter; af Forf. til Amors Genie- streger	1
IV. Naturen og Kunsten. Et Digt af Forf. til Gjengangerbrevene	103
V. Mindre Digte.	
Prolog til Amors Geniestreger, af dette Stykkets Forfatter	130
Attentatet, af m . . . p	143
Spadseretouren, af S	149

Bryggerens Jeremiade, af R** P** . . 153

Philologen til sin Elskede, af pp 157

VI. 11, 18, 35, eller Enhver er sig selv næst.
Dramatiseret Drdsprog i een Act, af
en Anonym 167

VII. Fire poetiske Epistler fra Knud Sjællands-
far til Grandfæren**, Naturforskeren** og
Digteren** 223

Med Aarets Ende træder atter frem
For Eders Kreds den smilende Camene
Dg bygger midt i Eders Hjem
Af Ord og Toner Digtekunstens Scene.
Den kolde Luft, der stjal fra Træets Grene
Det friske Løb, og Nordenvindens Harm,
Der standsed' Bølgen med en mægtig Arm
Dg størkned' den til Is, maa vige
For Sangen, for en letopfildret Pige.
Hun byder: Lusten aander atter varm,
Med friske Farver visne Blade spille,
Dg Fuglen synger atter, Bølger trille.

Hun vinker Eder. Følger hendes Sjed!
I denne strenge Tid, da Undergangen
Gigantisk presser ned
Det ypperligste Liv, I glædes ved
Det Liv, det Held, der blomstrer trygt i Sangen!

— Forskjelligt er det Stof,
En Digter vælger sig ved Musers Hof.
I muntre Sange synger Een om Vinen,
Der pressedes paa Skraentninger ved Rhinen.
I dybere, betydningsfulde
Accorder slaaer en Anden Cithren an
Om Moskwas minderige Brand
Og om Geniets Kamp med Iis og Kulde.
Een synger Hakons Død og Guders Fald
Og Helges Fart til Saxlands Herskerinde;
En anden høitbegavet Skjald
Forherliger et Fiskerleies Minde.

Men Een, hvis Aand, contemplatio,
Dybsindig, reflecterende, tør vove
Bed Lyren at fortolke Sandheds Love,
Han vender sig fra et bevæget Liv
Imod den mindre
Ideens Verden i hans Indre.
Begrebet, løsnet fra Systemets Tvang,
Er Gjenstand for hans Sang;

Dg Reflexionen, som et Frø, en Kjerne,
Slaaer Rodder i hans drømmerige Hjerne,
Dg skyder Green og Qviste, Løv og Frugt,
Dg af dens Blomster flyder liflig Lugt.

— Alt efter Eone have vi forsøgt
At tækkes Eder, Digtekunstens Venner!
Vi have sværmet, phantaseert og spøgt
Dg skildret Scener af et Liv, I kjender.
Vi have tænksomt fæstet Diet paa
Den Kunst, vi dyrke, for at fatte
Betydningen af Digtekunstens Skatte,
Dg dennes Væsen klarligt at forstaae.

Hvis I vil troe vort Ord, da er det ei
Den strenge Vinter, der idag regjerer.
Til Kilden midt i Skoven gaaer vor Vej,
Hvor Følket atter flyngeviis spadserer.
Dg, vil I venligst fæste Lid til os,
Da skal I paa en deilig Høstdag lande
Paa Den Uls, hvor Østresalters Bande

Med lunkne Bølger, Vinteren tiltrods,
Beskylle rundt de græsbeskædte Strande.
— Som Fremmede vil vi beskedent see
I Graastand paa de ridderlige Lege,
Men nærved agte paa et ubemærkt maaskee,
Idyllist stille Liv, dets Vel og Bee,
Paa hvilket Muserne med Gristen pege.

Men I, der ere Venner af vor Kunst,
Betænkter, at imens I sidde stille,
I skulle følge rundt med os, der spille:
Bereder Eder da til Musers Gunst!
I bringe Phantasie med Eder! Thi hvis ikke,
Er det omsonst, en Digters Phantasie
Forsøger Eders Sandser at bestikke.

Lys! med et kraftigt Buestrog forkynder
Orkestret, Ouvertüren er forbi,
Og at vor Forestilling nu begynder.

Anonym Nytaarsgabe.

ANNO DOMINI 1515

Mødet i Dyrehaven.

(Som Indledning.)

Uagtet jeg er en Mand til Alarene, er jeg dog en fortræffelig Fodgjænger, og der gaaer neppe nogen Dag forbi, Sommer eller Vinter, uden at jeg jo gjør mig en Spadseretour af een eller to Mile, naar det blot er nogenlunde Føre; men især er det Søndagene om Sommeren, paa hvilke jeg er aldeles fri for Forretninger, og som jeg derfor anvender til Fodreiser, idet jeg spadserer ud i den tidligste Morgenstund, og ofte først vender tilbage henad Aften.

Det var saaledes om Morgenens Søndagen den 10de Juli i dette Aar, den næstsidste Dyrehavssøndag, at jeg et Par Minuter før Kl. 4 stod med min Vandrestav i Haanden ved Østerport, begjærlig efter at see denne op-

luffet, i Selskab med en Reisefanger fra Nyboder, en Sælgefjærting, der agtede sig ud til Jægersborg Allé, og tvende Karle, som sukkede under Byrden af en Bærebør, belæsset med Conditorievarer til Madam Hansen i Charlottenlund. Endelig kom Soldaten med de store Nøgler, luffede op, og inden faa Minuter var jeg ude af Byen. Jeg drog den Dag ud ad Strandveien, gennem Charlottenlund og Christiansholm ind i Dyrehaven, hvor jeg Klokken halvsvd drak min Caffe i et Telt. Derfra vendte jeg mig imod Ermelund, gik igjennem Jægersborg over Markveien til Lynghye Kroe, som tilbød mig en frugal Frokost, og da jeg havde nydt denne, vandrede jeg gennem Brede over Sletten forbi Eremitagen, og landede endelig henved Kl. 1 i Udkanten af Dyrehaven ud imod Stranden, lidt Norden for Bellevue og Klampenborg. Jeg fandt der en lille, fri Plaine, tæt omgivet af Skoven, kun med aaben Udsigt til Vandet gennem Stakittet, hvoraf et lille Stykke var borttaget for at istandsættes, og paa en mindre Deel af denne Plaine, der var adskilt fra den øvrige ved et Skjærmbælt af smaat Krat, lagde jeg mig ned, for at nyde nogen Hvile, inden jeg begav mig til det Sted, Bellevue, hvor jeg agtede at spise til Middag.

Jeg havde imidlertid neppe ligget fem Minuter og lyttet til den sagte Summen i den store, stille Sieste, før jeg hørte nogle Stemmer inde fra det Tætte af Skoven. Den Ene af de Kommende, der piensynligen maatte være et ungt Menneske, jodlede med megen Styrke og Færdighed adskillige svære Stykker, og afbrød sig kun nu og da ved lydeligen at bande Træernes Rødder, hvorover han snublede; den Anden syntes, efter Stemmen at domme, at være en ældre Mand, der talte med høi og distinct Tone til en Tredie, hvis modererede Stemme ikke endnu tillod Gjætninger om hans Person. Efter faa Dieblkke traadte disse to Personer ud paa den større Deel af Plainen; den ældre Mand kunde være omtrent 50 Aar gammel, men var stærk og livlig, med marquerede Træk; hans Paaklædning var ganske sort: sort Kjole og sorte Beenklæder, der gik ned i Støvlerne. Den Anden, der, uagtet jeg ikke kunde see hans Ansigt, lod til at være en yngre Mand paa henved 30 Aar, var høi og smækker; han var elegant paaklædt, let i alle sine Bevægelser, og kastede sig strax med megen Anstand ned paa Græsset ikke langt fra mit Krat, netop som den tredie af dette Kløverblad, — det unge Menneske, der før jodlede — traadte frem. Denne sidste syntes misfornøiet med dette Hvilested og sagde i en lidt gnaven Tone: *Nah*

min Gud, hvor her er stygt, — ikke engang en Vænt til at sidde paa, — og saa hvor kjedsommeligt: ikke et Menneske at see eller høre! Imidlertid lagde han sig dog roligt ned, medens den anden unge Mand declamerende svarede paa hans Klager: Undig og riig paa Græs er Jorden; kun Philantropen nægter det.

Den Gamle, der imidlertid havde bredet et stort, hvidt Sømmetørklæde ud og nedlagt sig derpaa, henvendte sig nu til den ældste af de tvende unge Mennesker med de Ord: De fortsætter paa en Kjemtsom Maade vor forrige Samtale. Men De kan neppe troe, hvilken Virkning den Vise, De sigter til, og flere lignende fra hiin tidligere Periode endnu udøve paa mig, som paa saa mange Andre. Det er i de senere Aar halveis blevet Mode at tale om den mandige Tone, Klarhed, Orden og andre gode Egenskaber, der findes i hiin Tids Poesie; jeg tvivler paa, at denne Roes hos de Fleste er andet end Mundsvæir, og i alt Fald have vi allerede inde i Skoven talt nok derom. Men hvad jeg ikke har berørt, det er den elegiske, eller dog hjertelige Tølelse, som udtrykte sig i meget af vor tidligere Poesie, og som igjen gjorde saa stor Virkning hos Publicum. Man taler om, at vor nuværende Tid er poetisk; men Digternes Værker ere i det mindste nu sjældent i den Grad paa

Alles Læber, som dengang. Det var ikke blot i Skuespilhuset, at man saa Lilskuerne henflyde i Taarer eller udbryde i Latter, maaskee i en langt høiere Grad end nu er Tilfældet, skjøndt Skuespillene for nærværende Tid maaskee ere bedre end dengang; men ogsaa ellers i Folkets Liv viste sig Yttringen af den poetiske Følelse. Hvor man kom i Familiekredse, hørte man næsten altid disse smaae, simple og hjertelige Sange, hvilke den Tid frembragte saa mange af, som oftest sjungne med al ønskelig Følelse af smukke Læber paa en pretentionsløs og dog nydig Melodie, i Stedet for de brillante, men tomme Concertnummere, som nu høres. Ved Selskaber, store og smaae, lod Todes, Rahbeks og saa mange Andres Viser. Ja, for ogsaa at tale om Dyrehaven, medens vi ere midt i den, hvor ofte har ikke min Følelse været nærved at udbryde endog i Taarer, naar vi i Dyrehavstiden — en Tid, der degenererer meer og meer Aar for Aar — efter ret tilbunds at have nydt en heel Dag, nu Klokken elleve om Aftenen, pakket paa den store, firstoledede holsteenske Vogn begav os paa Hjemreisen og sang: Undig og riig paa Fryd er Jorden, kun Misanthropen nægter det, medens man fra alle Kanter i Skovens Aftendæmring hørte den samme, eller lignende Viser, der, uagtet al deres Munterhed, aandede en let elegisk Anskuelse af Livet.

Den Yngste af de tvende andre Herrer, afbrød her den Gamle, idet han næsten raabte: Jeg maa tilstaae Dem, Hr. Kammerraad, jeg kjender ikke den Sang, De der omtaler; imidlertid vil jeg gjerne troe, baade at den er god, og at den, som mange andre af den Tids Digte, vare i almindelig Folkemunde. Men har da Interessen for Poesien ikke ogsaa i senere Tid vtiist sig i fuld Kraft? Jeg vil ikke tale om Dehlenschläger; De har tidt nok selv fortalt mig, hvorledes man sad oppe om Natten for at affskrive Arel og Valborg, da Forfatteren havde sendt den i Manuscript hid fra Paris. Men ogsaa Heibergs Vaudeviller! hvilken Virkning gjorde ikke de, og hvorledes gik ikke Coupletterne deraf om hos Alle, lige til Tjenestepiger og Skomagerdrengene, medens Melodierne lød dertil fra Direktasferne! Og nu, for at tale om den allernyeste Tid, hvilken Fortüne gjorde ikke forrige Vinter Gjengangerbrevene hos Gamle og Unge, Fornemme og Lave! Alle læste, eller snarere slugte dem, og kunde siden i det mindste nogle Linier deraf udenad.

Dette, sagde den Gamle, er en ganske anden Sag; forresten er dette Digt et meget roesværdigt Arbeide.

Roesværdigt? raabte den Unge igjen, idet han reiste sig halvt op paa Knæerne — roesværdigt? Det er et fortræffeligt, et udmærket Værk! — og idet han vendte

sig mod den anden unge Mand, spurgte han denne med temmelig Hæftighed: De har dog vel læst det, Herr?

Da denne svarede, at han med megen Fornøielse havde læst det igjennem dengang det udkom, vedblev den Unge: *Uah, det er fuldt af Nand, Fiinhed og Grazie; — og Vittighed! det vrimsler af Vittigheder!* Og den Maade at polemisere paa; med hvormegen Sikkerhed Forfatteren støder til sine Modstandere, og hvilke Hug de faae, disse jammerlige æsthetiske Postkarle! — Mudderprammen og Si-geunertroppen! Og hvor poetisk er saa ikke det Hele! —

Ja, svarede den Anden, det forekommer mig ogsaa, som der netop i denne Pseudo-Setsfremstilling af Baggesen, ikke blot med hans Dyder, men ogsaa med endeel af hans Udyder, viser sig virkelig Poesie, og at den hele Tone bliver sand poetisk netop derved, at Meningerne og Følelserne i Digtet, som vistnok ere udsprungne fra Forfatterens egen Synsmaade, dog ere behandlede saaledes, at Enhver maa finde det saa naturligt, at de ere undertagte Baggesens Navn og Character.

Ja, aa ja, saamæn, vedblev det unge Menneske, og hvormange enkelte deilige Steder er der saa ikke uden i dette velsignede Digt; for Exempel det Sted:

Som Havet, naar det snart idyllisk hviler,
I Ro og Storhed Billede paa Gud —

XVIII

Den Gamle, der hidtil havde siddet stille som i en Dvale, og seet hen for sig ud over Vandet, afbrød ham pludseligen her med de Ord: Ja, det er sandt, Havet seer idag yderst tillokkende ud.

Hvad behager, spurgte den Unge næsten forstræffet.

Jeg siger, Stranden seer virkelig yderst tillokkende ud idag. —

Ja, jeg hører det, men jeg spørger om, hvad De mener dermed? —

Nu, jeg mener, at Vandet ordentlig ligesom indbyder os, — og at vi, kjære Edvard, nu da vi ere overstroede med Støv og gjennemhede af Soelvarmen, gjorde meget rigtigt, om vi gif hen og badede os. —

Den anden unge Mand brast ud i en høi Latter, men Edvard saae meget vranten paa den Gamle, og sagde derpaa til hiin: Ja, De maa nok lee, Herr; det er nu alt tredie Gang idag. Vi vare imorges neppe komne gaaende ud af Østerport og havde faaet Kalkbrænderiet isigte, for vi første Gang maatte ud. Vi kom tilbage paa Strandveien, og traf Dem paa en Kildevogn, hvor vi da ogsaa kom op, for ikke at echauffere os for meget; men vi vare ikke komne meer end et lille Stykke forbi Skovshoved, for Hr. Kammerraaden havde overtalt Kudffen ved Hjælp af en Drikkefilling, og Dem, vor ubekjendte Ven! ved sine

sjøde Ord til at bide lidt, medens vi atter gjorde os en Tour ud i Vandet. Og nu igjen! Det er neppe to Timer siden, og alligevel skulde vi paany afsted!

De erindrer, svarede den Gamle, vor Aftale igaar, da De hos Justitsraadens saa ivrigt forsvarede mit saakaldte Vaderaferie, og paastod, at De vilde finde stor Behag ved i det mindste een Dag nu og da at gaae i Vandet ligesaa tidt som jeg. De lovede da at gjøre mig Selskab idag, og gaae ud saa ofte jeg ønskede, hvorimod jeg forpligtede mig til at tractere os saa hyppeligt, som De ønskede, paa Bellevue. Fortryder De det imidlertid og er bange, nu vel, saa renoncerer jeg.

Bange, raabte det unge Menneske, nei paa ingen Maade; nei, saa gaaer jeg med. Men De maa ogsaa erindre, hvorledes jeg forbeholdt mig, at det i det høieste kun skulde skee sex Gange idag; det er først Middag og allerede tredie Gang; hvorledes vil De da kunde holde Dem hele Eftermiddagen og Aftenen? — Nu, nu, jeg seer, De vil alligevel, ja, saa er jeg med. De bliver her maaskee imidlertid, Herr?

De tvende vare sprungne op, og da den unge Mand havde lovet at bide efter dem, ilede de ned mod Stranden.

Jeg formoder, at Læseren næsten ganske har glemt, at jeg laae bag Bussene i Nærheden og hørte hele denne Sam-

tale; det gik mig i det Dieblit næsten ligedan. Nu aandede jeg derimod igjen. Jeg er forstrækkelig nysgjerrig, og saaledes var det intet Under, at jeg blev betagen af en stor Begjærighed efter at faae at vide, hvem disse tre Herrer egentlig vare; men hertil kom, hvad den unge Mand angik, som blev liggende, at jeg bestemt erindrede mig at have hørt hans Stemme før, som det forekom mig under een eller anden yderst interessant Situation, der dog ikke vilde falde mig ind. Hans Ansigt havde jeg endnu ikke kunnet faae at see; men jeg var ogsaa, netop formedelst det Indtryk, hans Stemme havde gjort paa mig, vis paa, at jeg ved den tidligere Leilighed ikke saameget maatte have seet, som hørt ham.

Under disse Betragtninger saae jeg ham reise sig halvt op; han stirrede ud efter de tvende Andre, derpaa hen over Havet, og gjentog saa med sagte Røst:

Som Havet, naar det snart idyllisk hviler,

I Ro og Storhed Billede paa Gud —

men da han i det samme igjen fastede sit Blik hen mod de andre tvende, gav han sig høit til at lee, tog en lille rød Brevtaske frem og skrev nogle Ord i den. Derpaa lagde han sig ned, som det syntes, for at sove, og inden saa Minuter var han virkelig, saavidt jeg kunde mærke, indslumret.

Jeg reiste mig nu sagte, sagte op, trak mig 30 Skridt tilbage, og saae derpaa hen mod ham. Han sov. Jeg gjorde en Omvei ind i Skoven, gik saa stille, som det lod sig gjøre, gjennem det raslende Løv, og kom endelig igjen frem paa den større Deel af Plainen, hvor han laae. Han sov endnu. Jeg nærmede mig overmaade forsigtigt. Da jeg var en halv Snees Skridt fra ham, saae jeg først ud til Vandet, hvor de Andre alt svømmede med stærke Tag; derpaa kastede jeg et Blik hen til den Sovende. Hatten, hvor med han havde bedækket Ansigtet, var gleden lidt afveien; jeg blev ganske forbauset ved at see dette Ansigt; jeg saae et Dieblis bort; jeg saae atter hen til ham, og, idet jeg iøvrigt næsten blev til Steen, udraabte jeg, høiere end jeg under saadanne Omstændigheder burde, men ganske henreven af Forundring og Glæde: **heureka, heureka**, det er ham, det er ham!

For at forklare, hvem det var, og derved Aarsagen til min Glæde, maa jeg imidlertid gaae noget tilbage i Tiden.

Saa Dage før Nytaar 1831 havde en Ven paa Landet tilskrevet mig, og blandt andre, meer byrdefulde Commissioner givet mig den at kjøbe et Exemplar af Thiemes Gutmann til hans Børn. Jeg gik derfor op paa Børsen, et Sted, hvor jeg desuden gjerne engang imellem søger min Tilflugt, fordi denne Bygning, uagtet Forandringerne der-

inde, dog meer end de fleste andre Steder i Kjøbenhavn har bevaret endeel af sin gamle Skikkelse, der netop ved sin Ælde har en høist poetisk Tone, trods de upoetiske Forretninger, som foretages der. Efterat jeg først havde drevet lidt omkring i Gangene, gik jeg ind i en Boglade, uden at see, hvis det var, med den sikre Formodning, at Gutmann maatte være at finde overalt paa Børsen, og mit Haab glippede ikke; thi den lille Dreng, som stod indenfor Døren, og strax bød mig ind, forsikrede, at de havde dette Bænk baade indbundet og i raa Materie. Da jeg valgte at faae et Exemplar af det sidste Slags, lagde han sig paa Knæerne ned bag den høie og brede Dør for at trække en stor Pakke frem, og deri oplede det Duffede; men da den gode Mand imidlertid ikke var saa let at finde, troede jeg at burde understøtte Drengens Undersøgelser, og satte mig derfor ned paa Huk ved Siden af ham, efterat jeg først havde lagt Hat og Stok afveien. Men idet vi saaledes i al Tausshed vare beskæftigede med at lede, hørte vi en Stemme raabe: Johan, Johan, hvor er Du? Drengen ved Siden af mig stoi ved disse Ord iveiret som en Tjersbolt, og da hans Herre, Boghandleren, — thi det var ham, der havde kaldt — havde givet ham den Ordre at flyde ned til Ludvigs og verle en Tirigsdalerseddél, gav den unge Person blot et lille Skup med Foden til Bogpakken, for at bringe den i en beqvem-

mere Stilling for mig, og lod mig derpaa ene søge, idet han uden at mæle et Ord, som en Vind førte ud af Bøden, og henad Gangen. Imedens jeg nu fremdeles sad saaledes fordybt i Leden, og Boghandleren stod i den mennesketomme Gang med Ryggen, som det lod, lænet til sin Disk, sagte nynnende en Vaudeville-Melodie, hørte jeg en anden Mand, der identviol havde nærmet sig Boghandleren uden at denne havde seet ham, pludseligen hilse ham med de Ord: God Dag, Hr. Langhoff, god Dag, naa hvorledes gaaer det? — „Ah, er det Dem, Herr (Navnet kunde jeg ikke høre); det er mig særdeles kjært, at jeg træffer Dem her; jeg har netop villet være ud til Dem, for at tale med Dem om Brevene; det gaaer ganske fortræffeligt. Første Dplag er allerede næsten reent udsolgt, og af de 800 Exemplarer har jeg kun omtrent 70 tilbage; det er derfor nødvendigt, at vi med det allersnarest tænke paa et nyt Dplag, og jeg har alt foreløbigen talt med den lille Jørgensen derom.“ — Man begriber ikke, hvor disse saa Ord, der iøvrigt bleve udsagte med stor Sindighed og Rolighed, consternerede mig; Alt løb rundt med mig; det var om Gjengangerbrevene, at de talte, det var tydeligt nok, og der kunde ikke være nogen Tvivl om, at han, der talte med Hr. Langhoff, — Besidderen af den Schubothiske Boghandling, — var den ligesaa dybt skjulte, som høist berømmelige Forfatter af

dette Digt, der en Tidlang satte min, som næsten hele Kjø-
 benhavns og det halve Danmarks Tunge i en loyprisende
 Bevægelse. Hvor bandede jeg ikke Hr. Vanghoff, der havde
 talt saa utydeligt, at jeg ikke kunde faae den Ubekjendtes
 Navn at høre, og nu, **que faire**? Skulde jeg pludseligen
 springe op, for at faae ham personligen at see, eller skulde
 jeg, ganske ubemærket som hidtil, blive siddende i al Stil-
 hed og lytte til, om ikke dette mærkværdige, men ubekjendte
 Navn, skulde forekomme oftere? Jeg sad endnu ganske
 raadvild i denne Spænding, da den Ubekjendte atter tiltalte
 Boghandleren med et Hr. Vanghoff, og jeg kunde nu, efter
 den Skik, at naar Een nævner den Andens Navn, denne
 da gjerne strax gjør Gjengjæld, vente, at nu vilde den Ube-
 kjendtes Navn atter forekomme. Jeg anstrængte alle mine
 Hørenerver, jeg lukkede Øinene for at høre desbedre, og
 strakte mit Legeme, hvilende paa det ene bøiede Been, med
 Hovedet op imod den Kant, hvorfra den ønskede Lyd skulde
 komme, da jeg i det samme, netop ved disse forcerede An-
 strængelser, tabte Balancen; og medens Bogpappen, som
 jeg holdt i Haanden, med dump Bulder ganske faldt ned paa
 Gulvet, styrtede jeg selv baglænds tilbage, og saae min Hat
 og Stok tilligemed den himmelhøie Ladestige, foruden endel
 andre Ting, falde overende imellem hverandre med et Ra-
 balder, som om hele Verden skulde forgaae. Jeg var imid-

lertid uden Ophold igjen paa Fode, og mine Dine søgte, midt i Forstyrrelsen og trodsende al Delicatesse, strax den Ubekjendte; men der forundtes mig kun et Blik; thi med en smilende, men betydningsfuld Mine trykkede han Hr. Langhoffs Haand, hvidskede: altsaa i Eftermiddag seer jeg Dem! og borte var han, medens jeg, yderlig forlegen, maatte staae og gjøre Undskyldninger for Boghandleren.

Det var ham, denne store danske Ubekjendte, der laae henstrakt paa Græsset nogle saa Skridt fra mig. Men hvad skulde jeg nu gjøre? Jeg var stædt i næsten lige saa stor Tvivtsaadighed, som hiin Dag paa Børsen, da jeg laae bag Boghandlerens Diske. Jeg var vel temmelig vis paa, at denne unge Mand maatte være Forfatter af Gjengangerbrevene, og det var mig i flere Henseender af stor Interesse at gjøre hans nærmere Bekjendtskab; men deels var jeg endnu saa langt fra at kunne opnaae denne Lykke, at jeg ikke engang havde den fjerneste Ahnelse om hans Navn, og deels var det dog muligt, at han ikke var Forfatteren, men kun en Commissionair for denne. Imidlertid bar jeg mig denne Gang klogere ad end tidligere, og trak mig for det første hurtigen tilbage ind i Skoven, saa meget meer som jeg af de Svømmendes Bevægelser kunde formode, at de snart vilde ende deres Tog. Derpaa begav jeg mig, efter at

have over tænkt Alt paa det nøieste, langsomt henad Bellevue, og da jeg ankom der, stillede jeg mig i Døren for at oppebie de trende Selskabsbrødre. Et Aarsteerstid derefter kom ogsaa de, og gik op til det Table d'hôte, der var anrettet i den lange Sal, da alle de mindre Bærelser vare opfyldte med Gæster. Jeg fulgte efter og placerede mig ved Bordet ligeover for dem med det Forsæt at bide mig saaledes fast i dem, at de ikke saa let skulde slippe mig igjen.

Bekjendtskabet var meget lettere gjort, end jeg havde formodet; vi kom snart alle fire i en livlig Samtale, hvorved jeg havde den Lykke at tiltrække mig den Ubekjendtes særdeles Opmærksomhed, medens min Conversation tillige behagede Kammerraaden saa meget, at jeg ikke med alle mine Undskyldninger kunde undgaae at drikke et Par Glas af den Rhinskviin, hvormed han tracterede paa Grund af Løftet til Edvard; og ved Enden af det temmelig langt udtrukne Maaltid vare vi alle komne i et saa venskabeligt Forhold, at vi besluttede at drikke Caffe sammen og derefter at blive den øvrige Deel af Dagen i hverandres Selskab, hvorved Kammerraaden tillige, til stor Glæde for Edvard, renoncerede paa trende af de resterende tre Badninger.

Imidlertid var jeg i Hovedsagen lige nær; thi uagtet alle mine Rænker i Samtalens Løb, havde den Ube-
 kjendte ikke med et eneste Ord eller med en eneste
 Mine røbet sin Hemmelighed, eller i mindste Maade
 givet sig blot, og hans Navn var ikke forekommet un-
 der hele Maaltidet; ja, da jeg siden fandt Leilighed
 til at spørge Kammerraaden og Edvard om hvad han
 heed, maatte jeg faae til Svar, at de ikke vidste det.
 Lidt efter at de vare komne sammen paa Vognen, havde
 han nemlig indledet en Samtale om de snurrige Møder,
 Hændelsen fører sammen i Kildetiden, og det Behagelige
 der kunde være i, en Tidlang at være i hinandens
 Selskab aldeles uden at have Begreb om, hvem man
 havde til Selskabsbroder. Den altfor excentriske Kam-
 merraad var meget enig heri, og dette havde desværre
 ledet til en Aftale, at de ikke vilde sige hverandre deres
 Navne, førend de skiltes ad, en Aftale, som kun for
 saavidt var bleven brudt, at Kammerraaden var bleven
 kaldt Hr. Kammerraad, og at Edwards Fornavn var
 bleven nævnet.

Jeg var paa Grund heraf, og da jeg forgjæves
 havde anvendt næsten alle de Kunstgreb, jeg havde udtænkt,
 ingenlunde i godt Humeur, da vi, efter endt Caffedrikken,
 igjennem Hr. Bagges Havedør begyndte at vandre langs

med Dyrehavstakittet hen mod Christiansholm, og det var kun med et halvt Dre, jeg hørte den Samtale, der stedse ivrigere og ivrigere udviklede sig mellem Kammerraaden og Edvard — som havde faaet mig imellem sig — om Nytten af og Fornøielsen ved Legemsøvelser. Ved denne Samtale var det yderst livlige unge Menneske bleven overmaade begjerlig efter strax at vise nogle Prøver af sine Færdigheder i denne Henseende, og især paa at springe Buk; og da der netop i samme Dieblis kom en stærk, bredskulbredt Bondefnøs gaaende os imøde, tilbød han denne en Mark, om han vilde staae for ham. Bondefarlen, som vel neppe forstod hvad dette var, og ikke saa Marken spille sig lige i Dinene, troede formodentlig at det var en sædvanlig kjøbenhavnsk Spas, og tradskede derfor forbi grinende i Skjægget. Da tilbød jeg mig, meest drevet af en uklar Tact, at bevise det unge Menneske den ønskede Tjeneste; han vilde naturligviis i Begyndelsen ikke tage derimod, men endelig gjorde han det. Jeg stillede mig hen, og Edvard satte, til sin egen og de Andres Fornøielse, en halv Snees Gange med al mulig Anstand og Færdighed over mig. Den Ubekjendte — Forfatteren af Gjengangerbrevene — der forsikrede, at han ikke selv kunde gjøre deslige Bukkespring, foreslog mig nu at afløse mig. Ogsaa over ham fortsatte Edvard

sine Spring. Mit Blik faldt imidlertid hen paa Kammerraaden, der stod noget derfra og med tindrende Bine fulgte alle vore Bevægelser. Jeg spurgte ham, om han ikke kunde og vilde deeltage i Springene, og, Skjøndt han først meente, at Sligt ikke passede alt for vel til hans Alder, lod han sig dog snart overtale til at gjøre Partie med. Han foer da pludseligen frem som en glubende Ulv, og fuldsorte tre Gange Springene over den Ubekjendtes Ryg med stor Kraft; men den fjerde Gang satte han sig saa voldsomt paa den Andens Skulderblade, at de begge styrtede forover og derpaa rullede ned ad den jerne Skraaning. Edvard løb efter dem for at forekomme Ulykke; men hvad lignede min Glæde, da jeg saae den Ubekjendtes lille røde Brevtaske ligge paa det uheldige eller rettere heldige Sted, hvor Faldet var skeet. Jeg løi til, tog Brevtasken op, og havde gjennt den i minomme, inden de Andre, der ikke vare komne til nogen Skade, havde samlet sig af Forstrækkelsen og leende — den Gamle dog med nogen Undseelse — vare krøbne op igjen. Faldet var imidlertid Aarsag i at disse farlige Dvælsere bleve afbrudte, og de tre Andre fortsatte deres Gang, den Ubekjendte uden endnu at ahne sit Tab, medens jeg under et Paaskud blev tilbage.

Det Første, jeg foretog mig, da de vare forsbundne bag Buxkene, var naturligtviis at tage Brevtassen frem igjen. Jeg aabnede den, Skjøndt med endeel Skamfuldhed, og blandt flere Papirer, der indeholdt deels Vers, og deels enkelte hengkastede Ord eller Bemærkninger, fandt jeg et opbrudt Brev; Udfristen herpaa var til Forfatteren af Gjengangerbrevene under Adresse af den Schubothiske Boghandling, og Brevet selv indeholdt, efter hvad jeg i en Hast kunde see, en Anmodning fra Directionen for et Skydeselskab i en Provindsstad om en Sang til deres forestaaende Skydefest. Jeg blev imidlertid forhindret fra at læse det nøiagtigt igjennem, idet mit sine Dre mærkede, at Nogen hurtigt nærmede sig fra den Kant, hvor mine Følgesvende vare gaaede henad. Neppe havde jeg ogsaa faaet mit Bytte skjult igjen, før jeg saa den Ubekjendte komme tilbage med et temmeligt uroligt Udsyn. Han søgte øiensynligen efter Noget, der da ikke kunde være andet end Brevtassen, hvilket han ogsaa paa mit Spørgsmaal derom strax udtrede. Jeg viiste ham nu den, jeg havde fundet; men da han sagde, det var hans, rakte jeg ham den med de Ord: Den tilhører Forfatteren af Gjengangerbrevene. Uroligheden forøgede sig et Dieblis paa hans Ansigt; men han var snart igjen istand til at svare, at det saa ikke

kunde være hans, da han ikke var denne Person, og at han saa maatte have glemt sin Brevtaske i Bellevue, da han betalte. Med disse Ord vilde han have gaaet tilbage til Gjæstgiverstedet, og formodentlig atter være undsluppen mig, hvis jeg ikke havde standset ham. Jeg forsikrede ham nu, idet jeg iøvrigt søgte at undskyldte min Uforsømmethed i at lukke Brevtassen op, at jeg ikke kunde bære mindste Tvivl om, at det jo var hans, saavel paa Grund af det Sted, hvor den havde ligget, som ogsaa af andre Grunde. Det er nemlig, sluttede jeg, ikke idag første Gang, at jeg har den Fornøjelse at see Dem; jeg har før været Dem nær, og hørt Dem vedtjende Dem Deres Forfattereskab, rigtignok under Omstændigheder, som gjøre det forklarligt, at De ikke kan erindre mig saa tydeligt, som jeg husker Dem. Det var engang forrige Vinter paa Børsen i den Schu-bothiske Boglade — —

Han havde under hele min Tale betragtet mig meget opmærksomt, og her undslap ham et Forundringsudraab: Ah, det var Dem!

Det var mig, og jeg seer, De erindrer denne Scene, som jeg siden skal forklare Dem; men De seer ogsaa, at det vil være Dem umuligt længere at nægte. Det behøves ikke heller; thi jeg er en Mand, som man trygt

kan betroe de største Hemmeligheder; jeg er taus som en Muur, som Graven, eller som hvad De vil.

Nu vel, svarede den Ubekjendte, siden De allerede veed det, saa nyttet det vel ikke at fragaae Sandheden. Jeg har i Familieforhold meget betydelige Grunde til endnu en Tidlang at holde mit Forfatterskab skjult, og da jeg hidtil selv har været min eneste Fortrolige, har jeg netop derfor været saa fuldkommen sikker paa min Hemmeligheds Bevarelse; men naar denne endelig skal blive robet, saa er det mig kjær, at det er sket for en Mand, der, efter det lidet, jeg i en Tid af nogle saa Timer har kunnet lære at kjende, er af en saa agtværdig Character, som De er, og paa hvis Løfte om den fuldkomneste Taushed jeg saaledes tør haabe at kunne stole.

De kan ganske og aldeles stole paa mig, vedblev jeg; imidlertid har jeg dog een Betingelse for min Taushed.

Og den er? —

At De ved Deres Genie understøtter et Foretagende, som beskæftiger mig meget. Jeg agter nemlig til Nytaar at udgive, eller rettere sagt at samle en poetisk Nytaarsgave —

De, min Herre? raabte han. Tør jeg da ikke udbede mig Deres Navn?

Jeg nævnte ham dette, og tilføiede: De kjender mig neppe. Jeg er aldrig traadt frem i den litteraire Verden, hverken under mit eget Navn eller pseudonymt; ogsaa er jeg, som jeg sagde Dem, ifkun Samler: jeg agter ikke selv at skrive Noget i min Samling.

De venter vel altsaa Bidrag fra vore hypperste Poeter, en Dethlenschläger, Heiberg, Ingemann — —

Paa ingen Maade; jeg har ikke henvendt mig til Nogen af dem, De der nævner, uagtet de ere mig personlig bekendte.

Men hvem i al Verden har De da til Medarbeidere?

Ja, det er en Hemmelighed. Mine Medarbeidere, som De noget uegentligt kalder dem, da jeg selv ikke arbejder med, ere lige saa sorte, om end ikke alle lige saa stridbare Riddere, som De, min Herre! Kort sagt, det er lutter Anonymi, hvis Hemmelighed jeg lige saa lidet kan røbe for Dem, som jeg for hine vil forraade Deres Hemmelighed. Fra min tidligste Barndom har jeg elsket Poesien; jeg forsøgte mig ogsaa som ungt Menneske i den, men var klog nok til at indsee, ikke blot at mine Forsøg ingenlunde vare Mesterværker, men endog, at de aldrig vilde lede mig til at frembringe saadanne. Jeg opgav desaaarsag Productionen, men vedblev

at elske det Fortrinlige, Andre frembragte. Dette og mit udbredte Bekjendtskab, en vis naturlig Nysgjerrighed og noget Held har bragt mig i Forbindelse med endeel Digtere, ikke blot dem, De før omtalte, og flere benævnte, men ogsaa adskillige ubenævnte, der ikkun have mig til fælleds Fortrolig, medens de selv indbyrdes ere uvidende om hverandres poetiske Virksomhed. Jeg kjender saaledes den fortræffelige Forfatter af Hverdagshistorien; jeg er en noie Ven af Forfatteren til Amors Geniestreger, og staaer i fortroligt Forhold til flere Andre, yngre og ældre, der deels alt, skjøndt under Anonymitetens Rappe eller Pseudonymitetens Maske, have gjort sig fortjente af Literaturen, og deels, hvis jeg ikke feiler, ville være istand til at frembringe noget Godt i denne. Dette har bragt mig paa den Idee, at samle en Nytaarsgave ved Hjælp af lutter anonyme Bidrag, dog kun af saadanue Forfattere, der, om jeg saa maa udtrykke mig, høre til een og samme Skole; og da den første af de ubekjendte Forfattere, jeg nævnte Dem, desværre formodentlig vil være forhindret i at give mig Bistand, havde jeg, før at opfylde Hullet, allerede før halvoeis betænkt, gennem den Schubothiske Boghandling at nærme mig til Dem, der dienshyntlig besjæles af samme Aand, som mine andre anonyme Venner, og tildeels skri-

ver i samme Tone, med Begjering om Understøttelse til mit Diemed — en Omvei, som jeg nu ikke vil behøve.

Under disse Omstændigheder, sagde den Ubekjendte, vil det være mig dobbelt behageligt og smigrende at opfylde Deres Ønske.

De lover mig altsaa Deres Hjælp? Bidrag til en Størrelse af omtrent 2 trykte Ark? — og inden September Maanedes Udgang i det seneste? —

Sikkert, svarede den Ubekjendte, og trak mig hurtigt afsted med sig, for at naae de Andre. Jeg blev herved forhindret fra at træffe nærmere Aftale med ham, især da disse, der vare blevne urolige over, at vi bleve saa længe borte, havde vendt om og kom os imøde strax efter at vi paany havde sat os i Bevægelse, saa at jeg kun endnu hurtigt og sagte kunde spørge ham om hans Navn og Bopæl, hvortil han paa samme Maade svarte: August Børbye, Cand. theol., Pederhvidtsfeldtsstræde, Nr. 175, 2den Sal.

Vi vare snart inde i Dyrehaven, midt i al dens Stoi og Duft, men vi forbleve ikke længe samlede; thi da vi havde trængt os op paa Kunstnerbakken gennem den store Masse af Menneſker, der især den Søndag besøgte dette Kjøbenhavnernes fortvarige Paradis, saae vi først Kammerraaden og Edvard revne langt bort

fra os ved tvende tætsluttede Rækker af pyntede Amagerfolk, og medens jeg et Dieblis derefter maatte staa stille for at complimentere en fornem Herre af mit Bekjendtskab, der var taget ud med Familie, forsvandt ogsaa Gjengangerbrevenes Forfatter. Jeg rev mig vel snart løs fra hine fjedsommelige Formaliteter og trængte videre frem; men borte vare alle mine tre Selskabsbrødre, og efterat jeg havde tilbragt en halv Time med uden Nytte at give og modtage Skub og Stød, maatte jeg tilsidst udmattet redde mig ud af Brimlen, ved at smutte ind i Conditorteltet, overmaade fortredelig over at være loffet hen paa et Sted, hvorhen jeg ingensunde havde begivet mig, hvis ikke Begjerligheden efter at faae Hemmeligheden grundigen oplyst havde drevet mig. Jeg forblev næsten en Time i Teltet; endelig sagtnedes Strømmen, og Massen formindskede sig. Jeg gik atter ud, men da jeg igjen begyndte at lede, fandt jeg lige saa lidet som før; formodentlig, tænkte jeg, vare Kammerraaden og Edvard igjen gaaede hen for at bade sig, medens min Poet havde mødt behageligere Selskab, end mit kunde være ham. Jeg var misfornøiet, ærgert, og da jeg i saadant Humeur ikke gaaer saa godt som ellers, satte jeg mig op paa en Kildevogn, for saa snart som mueligt at naae Kjøbenhavn, og blive fri for al Uvæsenet derude.

Var jeg imidlertid allerede den Aften misfornøiet, blev jeg det endnu mere, da Hr. Wærbye hverken den

følgende Dag eller Dagen derefter lod noget høre fra sig. Den tredie Dag begav jeg mig derfor hen i Pederhvidtfeldtsstræde; men til min store Forfrækkelse fandtes der ikke noget Nr. 175 i den hele Gade. Jeg tænkte mig Muligheden af at have hørt feil, da han angav mig sin Bopæl, og slog derfor op i Veiviseren, men ingen Bærbye forekom der. Nu først opstod der en Mistanke hos mig om det, som Læserne maaskee alt i Forveien have ahnet, nemlig at jeg var narret, og min Mistanke gik desværre over til Visshed, da jeg eftersaae Hr. Wigfus Eriksens Register over de theologiske Candidaters Navne og ikke fandt nogen Bærbye deri ommeldt. Den følgende Dag forsøgte jeg endnu det Yderste ved at gaae op i den Schubothiske Boglade; men ligesom man der forsikkrede mig, at man ikke kjendte nogen Person af det Navn, saaledes fik jeg til Svar, da jeg beskrev den ubekjendte Forfatters Udseende, saadan som jeg selv havde seet ham, at heri vist maatte være en Feiltagelse, idet man ikke vidste rettere, end at Forfatteren af Gjengangerbrevene var en lille, gammelagtig Mand, der tillige var noget halt samt eensøiet. Min Forbittrelse var overmaade stor, men der var intet Andet for end at gaae hjem og slaae sig til Ro.

Imidlertid svigtede Forfatteren af Gjengangerbrevene mig dog ikke ganske. En Dag i Begyndelsen af September Maaned, da jeg netop sad i min Sopha fordybet i Tanker, som mine Samler-Forretninger fremkaldte, og som især

bleve mørke derved, at flere af de Faa, der havde lovet mig Understøttelse, vare i Begreb med at svigte mig, traadte et Bud fra den Schubothiske Boghandling ind til mig med en lille Pakke. Med glad Ahnelse aabnede jeg den, og virkelig, den indeholdt et Brev til mig fra hiin Forfatter tillige med endeel Papirer. I Skrivelssen, som jeg paa Grund af de Complimenter, som deri siges mig, ikke kan lade aftrykke, undskyldte den Ubekjendte den List, han havde troet sig nødsaget til at anvende, men erklærede tillige, at han vilde holde det Løfte, han havde gjort mig, og tilføiede, at han derfor sendte mig tvende Arbejder, hvoriblandt jeg kunde vælge for min Nytaarsgave. De andre Papirer indeholdt netop disse Bidrag, og da jeg havde gjennemlæst dem, fandt jeg dem af den Bestaaffenhed, at jeg maatte ønske at erholde Disposition over dem begge. Men der forestod mig endnu en anden Behagelighed den Dag; thi da jeg meget veltilfreds gif hen til Besidderen af den Schubothiske Boghandling for at takke ham for hans Ueiselighed, underrettede han mig om, at den Ubekjendte havde berørt mit Eventyr og min Plan med Nytaarsgaven i en Skrivelse til ham, og han spurgte mig derfor, om jeg ikke vilde overdrage ham at udgive denne Samling, et Tilbud, som jeg modtog med Glæde, da jeg derved blev befriet for endeel byrdefulde, merkantiliske Forretninger. Ogsaa skaffede han kort Tid efter den ubekjendte Forfatters Samtykke til at begge de Bidrag, som han havde sendt mig, maatte afbenyttes; imidlertid blev jeg hindret i at optage det ene af disse Bi-

drag, da strax derefter et betydeligt Fragment deraf ganske uformodet blev aftrykt andetsteds efter et, som det synes noget feilsuldt, Exemplar, der tidligere maa være kommet ud i Byen.

Jeg har troet, at burde, idet nærværende Nytaarsgave overleveres Publicum, meddele Læseren Underretning om det, der udgjør Indholdet af de foregaaende Blade. Deels ere allerede, saavidt jeg skjønner, disse Tildragelser i sig selv interessante nok og afgive et Exempel paa, hvorledes nu og da det Eventyrlige fleer, skjøndt ubemærket, midt iblandt os, og deels oplyses derved, hvorledes det er gaaet til, at jeg har seet mig istand til at pryde min Nytaarsgave med Bidrag af den mig ellers ubekjendte Forfatter af Gjengangerbrevene, hvortil endelig kommer, at denne Fortælling afgav en beqvem Leilighed til paa en tilfredsstillende Maade at gjøre Læseren bekjendt med Sammenhængen i Henseende til den hele Samling.

Jeg behøver derfor neppe at tilføie meer enten om Samlingen i det Hele, eller om enkelte Stykker af den, med Undtagelse af et eneste. Dette er Brevene fra Knud Sjællandsfar, som jeg i October Maaned erholdt i en tæt tilsluttet Convolut tilsendt med Posten fra Udlandet. Jeg har Grund til at antage, at disse Breve, som i Stil og Aand ligne den ældre og yngre Knud Sjællandsfars Arbejder saameget, ikke ere af Gjengangerbrevenes Forfatter, og dette, i Forbindelse med at de

res Meddelelse til mig forudsatte Kundskab om min Plan at udgive denne Nytaarsgave, samt andre vidunderlige Omstændigheder, og navnlig den, at selve Manuscriptet, strax efterat jeg havde taget Afskrift deraf, er bortkommet paa en ubegribelig Maade, uagtet jeg havde det under Laas og Lukke, alt dette bringer mig, uagtet hele min religiøse og intellectuelle Dannelse, næsten til at troe paa Revenants. Hvorledes imidlertid Sammenhængen hermed saa end maa være, saa har jeg dog ikke taget i Betænkning at optage disse Breve i min Samling, især da min Forlegenhed var ved Udeblivelsen af flere lovede Bidrag bleven saa stor, at jeg ikke let burde aflaae en saadan i flere Henseender himmelskalden Hjælp. Ogsaa er det i al Fald ikke uden Interesse, at ikke blot Publicum er, som jeg haaber, i fuldkommen Uvidenhed om hvem samtlige de Forfattere ere, hvis Arbejder her meddeles, og at selve hver enkelt af Medarbejderne er aldeles ubekjendt for den anden, men at endelig ogsaa Anstifteren af hele dette Spøgerie maa see sig undergiven en lignende Skjæbne, og midt i sin egen velbekjendte Stue seer en Gjest, om hvilken han ligesaa lidet veed hvor han kom fra, som hvad han er, selv ei engang om det ikke muligens er en virkelig Gjenganger.

Samleren.

C. A. Jacobsen
skat vore: P. Jacobsen

En Dag paa Øen Als.

Lystspil i rimede Vers

i to Acter.

(Af Forfatteren til „Amors Geniestreger.“)

Personerne.

Enkefrue **Michelis**.

Marie, hendes Datter.

Lorenz Lüders, Gods = Gier i Schleswig.

Hans Lorenz, Student fra Kiel, hans Son.

Josepha, hans Datter.

Cornelius Krieger, Advokat ved Overretten i Schleswig.

En Tjener.

Scenen er hele Stykket igjennem i et Værelse paa et Fru **Michelis** tilhørende Landsted i Nærheden af Ketting paa Den **Wts**. I Værelset er en Dør tilhøire, fra Tilskuerne at regne, og en Hoved = Indgang i Baggrunden.

Første Act.

Første Scene.

Ved et Bord i Midten af Bærelset sidde **Marie** og **Josepha**; denne tegner, hiin broderer.

Josepha.

Du siger, at han kommer?

Marie.

Ja.

Josepha.

Idag?

Marie.

Idag.

Josepha (affides).

Det er en uforklarlig Sag!

(Gæit.)

Hvor længe har I vidst, han kom her?

Marie.

Siden

Den ottende, da han bestemte Tiden.

Josepha.

Den ottende? — Hvad skrive vi da nu?

Marie.

Den femtende. — Men hvorfor spørger Du?

Josepha.

Jh, det er dog besynderligt, Marie!

Hvad har I da havt nødig at fortie

Den Uge, vi nu er her, at han kom?

Marie.

Nu, det saldt Ingen ind, I brød Jer om

Hvad enten Krieger kom her eller ikke.

Josepha.

Nei, Pige, deri kan det aldrig stikke!

Det har en anden Grund.

Marie.

Hvad troer Du da?

Josepha.

Ja hvad veed jeg! I Noget maa det ligge,

Det faaer Du mig paa ingen Maade fra.

Marie

(efter et Dpholt).

Hvad synes Du om Krieger?

Josepha.

Jeg? om Krieger?

Na jo, saamen! — det er en vakker Mand.

Marie.

Ei sandt? han har en hyppelig Forstand?

Josepha.

Det har han.

Marie.

Han er ædel.

Josepha.

Ja.

Marie

(løst henhæstende).

Man siger,

At han er undertiden noget kold.

Josepha.

Hvem? Krieger? kold? — Forunderlige Piger!

Naar Manden føler sig for god til Smiger

Og ikke staaer i Videnskabens Sold,

Bestyldes han for Kulde. — Krieger kold?

Nei, han er varm! og varmt hans Hjerte føler

For Ret og Billighed mod Tyrannie og Vold.
 Jeg veed vel, hvad Du sigter til. Han nøler
 Med Mandens Sindighed og klare No,
 Og prøver før han handler som han føler;
 Han veier hvad man fordrer, han skal troe.
 Veruust var Krieger aldrig; man fornærmer
 Ham høiligt, naar man troer, han er en Sværmer.
 — Hvor kan Du sige, han er kold? Han brænder
 For alt hvad der er ædelt, stort og godt;
 Hans varme Hjerte —

(fatter sig, og siger med forandret Stemme.)

Ja, jeg mener blot,
 At han er brav, saa vidt som jeg ham kjender.
 (bemærker, at Marie sidder fordybet og støtter Hovedet paa
 Hænderne.)

Men kjæreste Marie! drømmer Du?
 Hvor er Du henne? — Nei, det er en Gru!
 — Marie!

Marie

(seer iveiret).

Han er ædel! Du har Ret!
 Og klog; hans Ege findes ikke let.
 Fortæl mig om ham, Kjære! lad mig høre
 Alt hvad Du veed om ham.

Josepha.

For at Du saa

Kan dromme smukt paany?

Marie.

Jeg passer paa.

Fortæl, Josepha! Jeg er lutter Dre.

Han er jo ansat hos Jer; ikke sandt?

Josepha.

Som Underdommer.

Marie (distrait).

Advokat?

Josepha.

Jeg siger,

Som Underdommer.

Marie.

Ja... javist! Og Krieger,

Har Du jo sagt, besøger jer iblandt?

Josepha.

Han kommer hver Dag ind til os.

Marie.

Hver anden?

Hvorfor hver anden Dag?

Josepha.

Hvorfor... Fordi...

Åk, Du kan reent forvirre Folk Forstanden.

Saa hør da nu! — Naar Klokken ringer ti,

Hver anden Onsdag og hver Torsdag kommer

Paa Klokkeslettet min Herr Underdommer.

Hver Fredag rider han vor Port forbi.

Hver Løverdag —

(standser og seer leende paa hende.)

M a r i e.

Hver Løverdag?

J o s e p h a.

Jeg gad

Ved Gud dog rigtig gjerne vide, hvad

Du spekulerer over.

M a r i e.

Åk, forlad!

Mit Hoved er saa tungt, min Josephine!

J o s e p h a.

Hvad feiler dig?

M a r i e.

Jeg . . . jeg har Hovedpine.

J o s e p h a.

Jeg troer, den kommer over dig med Gæt.

M a r i e.

Nei, Kjære!

J o s e p h a.

Men, min Gud, hvad er her skeet?

M a r i e.

Det intet! Troe mig, det er ikke Noget.

J o s e p h a.

Men, kjære Barn! Du taler jo i Taaget.

Du svarer mig i Ost, naar jeg er bedst

Med det jeg taler om til dig i Vest.

M a r i e.

Bliv ikke vred, Josepha! Jeg... men stille!

Der kommer Nogen.

J o s e p h a.

Det er Broder Hans.

M a r i e.

Hvem? Hans?

J o s e p h a.

Javist. Du meente...?

M a r i e.

Jeg...? Jeg vilde...

J o s e p h a (affides).

Nei, hun er ganske som hun var fra Sands

Og Samling. (Høit) Hans, jeg frygter for, vil spille

Den gode Formiddag for os.

Marie.

Du troer?

Josepha.

Ja, skal han komme ind?

Marie.

Nei, sig din Bro'er,

At vi...

Josepha.

At vi?

Marie.

At vi skal ind hos Mo'er.

Nei, sig ham, at...

Josepha.

Ja, nu er det forsilde!

Anden Scene.

De Forrige. Hans Lorenz fra Hoved-Indgangen.

Hans.

Forstyrer jeg kanskee?

Marie.

Paa ingen Maade.

Josepha.

Ja, det vil sige, lille Hans, ifald

Du taler om lidt andet end din Stald,
 Saa kan Du nyde denne Gang den Naade.
 Men, naar Du bare nævner en Vallak...

Hans.

Det skal jeg ikke, Søster.

Josepha.

... og forlyder

Dig med et Ord om Prindsregentens Dyder,
 Saa...

Hans.

Maa jeg altsaa blive?

Marie.

Gjerne.

Hans.

Tak!

Josepha

(efter en lille Pause).

Maa, lille Hans! hvad har Du at fortælle?

Hans.

Slet ingen Verdens Ting, med Tugt at melde.

Josepha.

Uh Snak, fortæl!

Hans.

Ja, hvad! Om Veiret?

Josepha.

Hy!

Hans.

Om Beddelsøb!

Josepha.

Begynder Du paany?

Saa faae vi Hesten Moses, Myndehunden
Og Undejagten...

Marie.

Men, min Gud! jeg troer,
At Du vil binde Munden paa din Bro'er?

Josepha (leende).

Og mener, at man ei bør binde Munden
Paa Dren, naar den tærsker —

Marie (til Hans).

Tael Du kun!

Tael hvad Du vil! Og bryd dig ei, om hun
Gjør Nar af dig. Du veed jo, at hun driller.

Hans (pægmattisk).

Jeg pleier aldrig bryde mig derom.

Marie.

Nu da! hvad var det da, hvorfra vi kom?

Josepha.

Fra Hesten Moses.

M a r i e.

Slip dog disse Griller!

J o s e p h a.

Hør Hans, hvem rider Tamerlan idag?

M a r i e (fortredelig).

Josepha dog! det gaaer jo Slag i Slag!

Du siger selv, at Du vil Intet vide

Om Bæddeløb. Hvad spørger Du ham da?

H a n s.

Na, det er let at see! Hun selv vil ride

Omkap med os, og hun har piint Papa

Om Skimmelen idag.

J o s e p h a.

Det kan jeg lide!

Hvor bliver Hans saa af? Du milde Himmel!

Jeg skulde stille Dig ved Faders Skimmel!

Saa døde Du af Sorg.

M a r i e.

Ja Hans har Ret;

Du rider meget gerne.

J o s e p h a.

Hvorfor ikke?

Naar Hesten galopperer med mig let,

Med Jil, som Fuglene, der piilsnart stikke

Fra Skjen gjennem Ethren ned i Skoven,
 Og Luften falder kjoligt ned fra oven,
 Og alting svinder bort for mine Blikke:
 Da er jeg ude af mig selv. Al Lyst
 Det er som Noget zitrer i mit Bryst.
 Men tale blot om Heste — Herregud!
 Det holder dog til Slutning Ingen ud.

M a r i e.

Naar Hans faaer sin Fornøielse derfra,
 Saa kan vi sagtens taale det.

J o s e p h a

(søiende sig over sit Arbeid).

Ja, ja!

M a r i e (til Hans).

Hvorned begyndes der?

H a n s.

Med Sweepstakes.

M a r i e.

Svip — ?

H a n s.

Det kalder man et Væddeløb, naar Flere,
 Hver med en Indsats, kunne concurrere;
 Een vinder Alt.

M a r i e.

Saa kan man let gaae glip

Af Præmien.

H a n s.

Ja hvad! man maa forcere!

M a r i e.

Naar rider Du da, Hans?

H a n s.

Jeg stoler paa,

At det imorgen Formiddag skal gaae.

Saa er der Løb for Landbosfolk; og Fatter

Troer, at hans Skimmel vinder Præmien atter.

M a r i e.

Og nu idag?

H a n s.

Saa seer jeg bare til

Og rører Skimmelen; hun er lidt vild.

Men Du kan troe, Marie, hun skal tæmmes.

M a r i e.

Vær blot forsigtig, Hans!

H a n s.

Ja hvad, Du troer?

Jeg kjender Hoppen som min egen Bro'er.

Lad Schenklerne, lad Sporen først fornemmes,

Saa bliver hun saa søielig og tam,
 Alt jeg kan styre hende som et Lam.
 Jeg er en gammel Rytter maa Du vide.

J o s e p h a (affides).

Naa, de er' kommet artigt op at ride!

H a n s.

J kommer jo?

M a r i e.

Ja Gud!

H a n s.

Hvad, om J reed?

Din Moder, veed jeg, tager ei derned.

M a r i e.

Ja spørg Josepha!

H a n s (til Josepha).

Søster!

M a r i e.

Er Du vred?

Hvorfor saa taus?

J o s e p h a (seer iveiret).

Jeg tænkte, det var bedst,

Jeg tav, da Du og Hans var høit til Hest.

J er' jo begge redne fra mig.

M a r i e.

Bare

Du vilde lade denne Drillen fare.

J o s e p h a

(springer op og kysker hende).

Min venlige Marie! vær nu god!

Jeg tænkte, kjære Pige, Du forstod

Alt stille Spøg fra Alvor. — Hans og Du

Er, troer jeg, dog bestandig Børn endnu,

Som da I leged' Kjærestes bag Busken

Bed Dammen hjemme. Naar Du allerbedst

Fortalte Eventyr, saa reed I Hest —

H a n s (udbrydende).

Og hun var altid Hesten, jeg var Kudsken.

Hun var saa from; hun soied' mig i Alt. —

Marie! det var lykkelige Dage!

M a r i e (bevæget).

Alt Gud! jeg tænker dem saa tidt tilbage —

Nu er' de svundne!

H a n s.

Hufter Du, jeg saldt

Alt pure Bilsfab midt i Andedammen;

Hvordan I skreg' og jamred' allesammen!

J o s e p h a.

Ja, det var mig, min Bro'er, der fik Dig ud —

H a n s.

Marie stod og jittrede ved Vandet

Bleg som et Liig. Ja dersom ikke Gud

Var dengang med os —

M a r i e (afbrødbende).

Tæel om noget Andet!

Jeg beder! — denne Tid, der svandt med Til,

Er smertelig, jeg synes, at erindre.

J o s e p h a.

Jh, at man huster den, hvad kan det hindre?

M a r i e.

Jeg be'er!

J o s e p h a.

Taja! (til Hans) fortæl os lidt om Kiel.

H a n s.

Hvad vil Du vide?

J o s e p h a.

Er det sandt, at flere

Studenter lever af at duellere?

H a n s.

Ja, de som ikke nu og da frepere.

Joseph a.

Hvor tidt har Du da duelleert?

Hans.

Lad see!

Jeg tænker saa omtrent, en ni, ti Gange.

Joseph a (spottende).

Nei! ikke fleer? Det var jo ikke mange. —

Den Duelleren er en dum Idee!

Hans.

Det hører nu engang dertil.

Joseph a.

Hvortil?

Hans.

Til — nu hvortil! — Al om jeg ogsaa vil

Fra først til sidst forklare Eder Tingene,

Forstaaer I mig dog ikke.

Joseph a.

Det kan Ingen.

Man sætter altid dog sit Liv paa Spil.

Hans.

Det kan en brav Karl ganske godt risquere.

J o s e p h a

(reiser sig og lægger sit Arbeid tilside).

Naa, Bøvn ! nu kan for mig I discourere

Saa meget som I vil, for nu gaaer jeg.

M a r i e (forlegen).

Vil Du ei heller blive hos os ?

J o s e p h a.

Nei.

Jeg vil lidt ind til Moer. — **A revoir.**

(gaaer ud tilhøire.)

Tredie Scene.

Hans Lorenz. Marie.

H a n s.

Det er mig hjært, Joseph a gik. Jeg har

I hele Ugen ventet paa forgjæves,

Alt tale lidt med Dig alene. Men —

Jeg troer, Du løber for din gamle Ven.

M a r i e

(der har reist sig — forvirret).

Jeg ? — løber for Dig ? — O hvor vil Du hen !

Men —

(idet hun flytter Sybordet hen til Siden.)

min Nærværelse, det veed Du, kræves

Snart overalt i Huset. Du kan troe,
 At jeg har næsten aldrig rigtig No.

H a n s.

Derhjemme hos min Fa'er sad jeg og Du
 I hele Timer ene sammen. Nu —
 Bliv ikke vred, Marie, men jeg frygter,
 At Du har næsten ganske glemt mig.

M a r i e

(Naar Hinene ned):

H a n s!

Spørg først Dig selv, om Du ei udenlands
 Har glemt mig under Svir og Spil og Dands.

H a n s.

Hvem gider troe paa disse dumme Nygter!
 Ja jeg vil tilstaae, jeg har været vild,
 Og undertiden været slemt paa Spil,
 Slaaet nogle Ruder ind hos en Philister,
 Betalt dem dobbelt, og alligevel
 Spadseret i et Carcer — har gjort Gjæld,
 Har — jeg er ung, og Ungdom, veed Du, frister.
 Men ingen Sjæl, Marie, kan med Net
 Bebreide mig det mindste, der er slet.
 Naar mine Brødre vilde mig forføre
 Til Eet og Andet, syntes jeg saa tidt

Midt under Tummelen din Røst at høre.
 Jeg saae Dig, som mig syntes; fromt og blidt
 Du bad mig, Lastens Smiger at forsale —
 Ved Gud! og jeg gik altid reen tilbage.

Marie.

Tilgiv mig, gode Hans! — Men sig, hvad Kulde
 Jeg troe om Dig? Dit Rygte var ei godt;
 Det hed sig, at Du svired, leved flot —
 Jeg maatte frygte for Dit Hjertes Kulde.

Hans.

Marie! nei, det er saa varmt som før;
 Meer inderligt det er alene blevet.

Marie.

Hans! at som før! — Hvor sjældent har Du skrevet
 I al den Tid!

Hans.

Ja det er min Malheur,
 Jeg dner ikke til at skrive Breve.

Marie.

I eet Aar intet Brev, saa ofte som vi skreve!

Hans.

Vist var det hestedumt af mig! — Tilgiv!
 Gud veed, Du var min Tanke, var mit Liv;
 Men hvergang Pennen til Papir jeg satte,

Jeg syntes, mine Sætninger faldt matte;
Jeg tænkte saa, Du kasted' Brevet hen.

M a r i e.

Hvor kunde Du? Paa Breve fra en Ven
Vi sætte Priis; ja, høiligt vi dem statte.
Ne, blot et Ark Papir, hvorpaa et Navn
Af een, der er os kjær, er skrevet, stiller
Et ved den lange Frastand noisomt Savn.
En Hilsen allerede stærkt formilder
Selv den, der venter et fuldstændigt Brev.
Dg naar vi ei saae Brev, vi troe forstemte,
At vi for længe siden ere glemte.
— Nei, det var ikke Ret, Du aldrig skrev.

H a n s.

Tilgiv mig!

M a r i e.

Jeg tilgiver Dig! — Men gaae!

Mit Hoved er saa tungt. Jeg har desuden
Endeel endnu, som jeg maa passe paa.
Vi vente — (standser pludseligt.)

H a n s.

Hvem?

M a r i e (fattende sig).

En Mand, som Moer har buden
 Alt være her en Tid.

H a n s.

Saa lev da vel!

Du er jo ikke vred?

M a r i e.

Alt nei!

H a n s.

Levvel!

Jeg er lidt vild kanskee — ja det er Knuden —

Men ikke sandt? — Hans er en ærlig Sjæl.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

M a r i e alene.

„En ærlig Sjæl!“ — Det er Du! Som et Speil

Har alt mit Hjerte sig et Billed dannet

Alt alle dine Døder, dine Feit;

Og med mit Bæsen Billedet er blandet.

Alt fra min Barndom har jeg vant mig til

Alt gjætte hvad Du attraaer, hvad Du vil.

Hvor kan jeg da forundres, om jeg lytter

Med Omhed til en Røst, hvis blotte Klang
 Er for mit Øre som en gammel Sang,
 Hvortil en lang Erindrings-Drøm sig knytter.
 — Og Krieger? — ja, jeg veed det, høit han staaer,
 Langt over ham i Manddom og i Snille.
 Men netop derfor — ak! det er for silde!
 Til denne Høide ei mit Hjerte naaer.

Femte Scene.

Marie. Fru **Michelis** og **Josepha** komme ind fra
 høire Side.

Fruen

(med et aabent Brev i Haanden).

Glæd Dig, Marie! der er Brev!

Marie (farer sammen).

Fra hvem?

Fruen.

Fra **Krieger**. Skynd Dig! læs!

(giver hende Brevet.)

Jeg veed det haster.

— Han skriver, at han reiser fra sin Fæster
 Som igaar aftes henved Klokken fem.

Saa har vi ham paa Diebliffet. Brevet

Er vist forsinket. Troer Du ikke? Nu,
 Hvad siger Du, mit Barn? Bemærker Du,
 Hvad han i et Postscriptum der har skrevet?

M a r i e (bektlem).

Jeg seer —

F r u e n.

Han skriver ligefrem og kort,

At alle Hindringer er' rydded' bort.

Hvad er det saa nødvendigt at fortie —?

M a r i e.

Gjør som Du vil!

J o s e p h a

(der hidtil har lyttet med spændt Opmærksomhed).

Men jeg forstaaer Jer ei!

F r u e n (til Marie).

Saa siger jeg det. (til Josepha) Veed Du, at Marie

Er nu forlovet?

J o s e p h a (ængstlig).

Nei! med hvem?

F r u e n (til Marie).

Maa jeg

Fortælle hende det?

M a r i e.

At ja!

Fruen.

Med Krieger.

Josepha (bestyrtset).

Med Krieger? hvilken —

Fruen.

Advokaten.

Josepha.

Hvem?

Han er jo Underdommer.

Fruen.

Som jeg siger.

Det var han før. Nu er han rykket frem.

Er det et Under, om en Mand som Krieger

Kan avancere? Du kan troe, han stiger.

Josepha.

Men dersom det var sandt, saa maatte vi,

Der boe saa nær ved ham, dog rigtigt vide —

Fruen.

Hør Vige, derpaa kan Du roligt lide.

Josepha.

Men hvorfor holdt han det da skjult?

Fruen.

Fordi —

Nu ja, der stikker sagtens noget i —

J o s e p h a.

Nei, det er aldrig muligt, kjære Tante!

F r u e n.

Hvad, aldrig muligt? Vil man see den Gjante!

J o s e p h a.

Hvorfor da? Siig mig blot, hvorfor?

F r u e n.

Hvorfor!

Ja det er hans Sag; det er ikke vor.

J o s e p h a.

Men hvorfor har J Andre da fortiet,

Han var forlovet med Marie —

F r u e n.

Ja,

Hvor længe er det siden, han har friet?

Og han har bed't os, før han tog herfra,

At holde Sagen hemmelig. Han lagde

En Plan til sin Befordring, som han sagde.

J o s e p h a (affibes).

Det løber rundt med mig!

F r u e n

(til Marie, der har sat sig ved Bordet i en eftertænk-
som Stilling).

Vær nu ved godt Humeur!

M a r i e (reiser sig).

Jeg skal —

F r u e n.

Du bliver nok ei munter, før

Han kommer selv. (til Josepha) I disse otte Dage

Har hun af Vængsel gaaet omkring beklemmt,

Og undertiden været reent forstemt.

Men pas nu paa, naar han er først tilbage.

J o s e p h a (med Bentydning).

Ja, jeg skal passe paa!

F r u e n

(idet hun vil gaae).

Men, glemmer ei,

I skal til Bæddeløbet snart. (til Josepha) Din Broder

Med samt din Fa'er er' redne deres Dei.

Der er en Brimmel og en Hurlumhei!

— Nu maae I skynde Jer.

M a r i e.

Ja kjære Moder!

F r u e n.

Hans paastod, at I begge vilde ride.

M a r i e.

Mig er det uden Forskjel.

Fruen.

Godt; saa kan

J ride med vor Naboes Søn Johan.

Men sørger blot, I ere der itide.

Kom nu, Marie!

Marie (til Josepha).

Gaaer Du ei med mig?

Josepha.

Sad mig alene lidt.

Marie.

Saa venter jeg paa Dig.

(Fruen og Marie gaae.)

Sjette Scene.

Josepha alene.

Forlovet? Krieger? med Marie? — Nei!

Og paaftaaer han det selv, jeg troer det ei.

Kan da hans Die lyve? Kan en Mine

Saa talende som hans beskylde for Bedrag?

Var hans Opmærksomhed for mig, og hine

Forstaaelige Tegn en Snare for en svag

Og uerfaren Pige? Han? Bedrag?

— Det er mig ubegribeligt! Jeg matter

Jorgjæves mine Tanker. — Dag for Dag
 Var sømmere hans Sprog mod mig, og atter
 Drev uvilkaarligen en Magt hans Skridt
 Tilbage til min Nærhed, naar jeg tidt
 Med mine Stemme Luner gik for vidt.
 Har jeg da stolet alt for blindt paa denne
 Mig evigt dyrebare Magt, jeg øved?
 Og derved mig mit Livs Lyksalighed berøvet?
 Jeg skulde —? — Nei! han kan, han bør mig kjende;
 Han veed hvordan jeg er, forstaaer at agte
 Hvad Andre skjævt og løseligt betragte.
 Han kan jo stille Alvor ad fra Skjemt;
 Han kan —

(afbryder sig.)

Men jeg har været bortreist, skillet
 I trende Maaneder fra ham. Mit Billede
 Kan have tabt sin Magt — ja, det var slemt!
 Og han blev fængslet af en Andens Lænker!

(Smerteligt.)

Nei, Nei! I trende Maaneder, jeg tænker,
 Kan dog Josepha ikke være glemt.
 — Og om han —? O, man miste kan Forstanden!
 Det er umuligt! Her i dette Bryst
 Fornemmer jeg den lydeligste Røst:

Mig elsker han! Mig! mig! og ingen Anden!

(gaaer grundende et Par Skridt.)

Marie? med Marie! Hvor kan jeg
Tro, at hun elsker ham! Da jeg forleden
Blot nævnede hans Navn, da blev hun bleg.
Er ikke Rødmen Tegn paa Kjærligheden?
Og Blegthed Tegn paa Skræk, paa Angst? — Om hun
Bedrog sig selv og ham —? Ja naar jeg kun
Forstod mig paa, hvor hun paa Sigt kan falde!
Hun kan ei elske ham. Vi veed jo Alle,
At hun har Gudhed for min Broder. Kan
Da en saa om, saa inderlig og sand
Tilbøielighed i et Nu forsages?

— O, Krieger er for god til at bedrages
Med Hyklet Kjærlighed! det maa ei skee!
Og selv jeg vil med egne Dine see;
Af hendes Forhold mod min stakkels Broder
Vil Alting blive klart, som jeg formoder.

(efter et Dphold.)

Herinde hos mig er saa tomt, saa bart,
Saa væmmeligt, saa øde. Mine Tanker
Har ondt ved at begribe noget klart.
Uroligt dette stakkels Hjerte banker.

— Men jeg vil fatte mig — jeg vil, jeg maa —

Til deres Medsynt vil jeg ikke være;

Og Krieger skal erfare, jeg kan bære

Et bittert Tab foruden at forgaae.

Jeg vil! og ingen Dødelig skal vide,

Skal ane, hvad Josepha har at lide.

(Gaaer ind tilsoire.)

Endende Scene.

Krieger kommer ind med **Marie** fra Hoved-Indgangen.

K r i e g e r.

Mit Brev er kommet sildigt. Det var sendt

Herhid med Seilighed; en god Bekjendt,

Der sagtens under Reisen blev forsinket.

Selv har jeg skyndt mig, Længsel drev mig frem,

En egen Uro, som om noget vinked'

Mig hen til Deres fredelige Hjem.

I denne Uro haaber jeg at finde

Forvisning om den Ro, jeg her vil vinde.

M a r i e.

Ja, der er landlig Stilhed her og No.

K r i e g e r

(med en let Beining).

Og denne No forskjønner min Veninde.

M a r i e.

De smigrer.

K r i e g e r.

Nei, Maria! jeg vil troe,

Alt andre Fruentimmer kunne smykkes

Med mere glimrende Talenter. Men

Jeg kan forsikre Dem, at Deres Ven

Om al den Herlighed kun lidet tykkes.

M a r i e.

Jeg troer Dem, Skjondt en Mand af Deres Aand

Kan gjerne gjøre Fordring paa at ledes

Igjennem Livet ved en dannet Haand.

— Ved det Usmindelige let han tjeedes.

K r i e g e r (smilende).

Nu troer jeg sandeligt, at det er Dem,

Der smigrer mig.

M a r i e.

Alt nei!

K r i e g e r.

Jeg tilstaaer gjerne,

Jeg prøver undertiden den, med hvem

Jeg vifter Omgang, spørger om hans Hjerne
Saa godt som om hans Hjerte. Men jeg bygger
Kun lidt paa vor Cultur i visse Stykker.

Sandtnok! der læres meget: Sprog, Musik
Og Dands og Sang, ja selv lidt Æsthetik;
Hukommelsen, jeg nægter ikke, styrkes.

Men Anden er en Mark, der sjældent dyrkes.

Der læses ogsaa meget — Nat og Dag —

Men af, der læses uden Sands og Smag.

Man føler dybt, man sværmer, coquetterer

Med Maanen og — med unge Officerer.

Marie.

De stjermer!

Krieger.

Ja, det er dog næsten vist,

Alt bliver puur Ostentation tilsidst.

Folk skrive, tale, drømme, recensere —

Og blive dummere, jo mere de studere.

Hvor sjelden er en indre Harmonie

Imellem det, der prales af med Munden,

Og det, der skulde bygges paa i Grunden.

Marie.

Desværre maa jeg give Dem Ret deri,

Saa vidt min Indsigt gaaer. Men deres Mening
Og deres Fordring ængster mig igjen.

K r i e g e r.

Hvorledes det ?

M a r i e.

En inderlig Forening

Imellem Vland og Dannelsse, min Ven !

Er sjelden, og jeg frygter, De vil finde

Disharmonie hos mig.

K r i e g e r.

O nei, Veninde !

Det er Betskedenheden kun, der har

Bevæget Deres Mund til dette Svar.

M a r i e.

De tager Feil ! Jeg føler altfor meget,

At jeg behøver Skaansel af en Ven.

K r i e g e r.

Men ved en Selvertjendelse som den

Er Deres Værd i mine Dine steget.

See, min Maria ! tidligt alt jeg blev,

Som i et Skibbrud, kastet overborde ;

Kun paa min egen Kraft jeg bygge torde,

Naar Livets Strøm mod Klipperne mig drev.

Erfaringen har lært mig, vel at skille

Den sikkre Vandjord fra det falske Rev,
 Hvor Skummet's Lilier med Solvglands spille.
 Men — jeg har længe følt mig træt og mat;
 Af altfor mange falske Drømme gjækket,
 Jeg fandt mig ideligt tilbagestrækket
 Og midt imellem Mennesker forladt.
 Da bragte Hændelsen mig langt om længe
 Til Den her. Det var en deilig Dag;
 I rig Belysning smilte Mark og Vænge,
 Og en arcadisk Ro jeg følte gennemtrænge
 Min Sjæl med et vidunderligt Behag.
 Fordybet hang mit Blik i samme Retning
 Paa dette skjønne Syn. Da saae jeg Dem
 Fra Stien i en Kornmark komme frem,
 Med friske Blomster i den lyse Fletning.
 Jeg spurgte Dem — jeg veed ei meer hvorum —
 Og hvert et Ord, De svared' mig, forklartes
 Af Ro og Mildhed, der fra Sjælen kom.
 Og meer og meer det syntes mig som om
 Naturen her paa Den aabenbartes
 Personliggjort i Dem. I Dem, Veninde!
 Jeg saae en landlig Roligheds Gudinde.
 Og netop det, min Tanke tabtes i,
 Var deres Væsens sjældne Harmonie.

— Da tænkte jeg: her er det godt at bygge!
Her vil jeg prøve sidste Gang min Lykke!

M a r i e

(rækker ham bevæget Haanden).

Min ædle Ven! jeg haaber, Himlen vil
Fortlene mig med Kræfter, at berede
Dem al den Lykke, De er værdig til.

K r i e g e r.

Det vil den, min Maria! De skal lede
Mig trygt og styrke mig mod Skjæbnens Slag.

— Men vær nu munter, kjæreste! Forjag
Den lette Skye, der truer lidt idag
Det klare Himmelblaa i deres Die. —
Her er jo Festlighed paa Den. Høie
Og Bakker nærved Ketting saae jeg alt
Besatte, da min Vei forbi dem faldt.

Og Gentlemen tilhest og skønne Damer,
Og Kjøbstædsfolk og Landmænd, Folk, der gif
Og kjørte, danned' altid for mit Blik
Vaany interessante Panoramer.

— Vil De besøge Væddeløbet?

M a r i e.

Ja,

Vi vil, da det er ikke langt herfra.

De ta'er vel med os?

K r i e g e r.

Gjerne; dette Syn

Er lokkende. Fra England jeg det kjender.

Naar Hesten strækker sig i Springet, render

Forbi os let og flygtig som et Lyn,

Og alt som Maalet mere nærmes, spænder

De stærke Sener, lutter Ild og Fyr,

Beundrer jeg det kongelige Dyr.

Med hvert Secund vor Interesse stiger,

Hvem af de tvende seirer eller viger.

M a r i e.

Ja De har Ret! jeg deler Deres Smag.

Nu kan De styre Deres Hyst idag.

Vi ride, jeg formoder, ud til Stedet.

K r i e g e r.

Det er mig kjær. Jeg har alt længe glædet

Mig til, paa Als at være Vidne til

Hjint vistnok fyrstelige Skuespil.

M a r i e.

Undskyld mig nu! Vi Fruentimmer kunne

Ei nær saa hurtigt slippe til vor Pynt

Som Herrerne.

K r i e g e r.

Geneer Dem ingentunde!

(Marie gaaer ind tilhøire.)

Ottende Scene.

K r i e g e r alene.

En herlig Pige! Hun har alt begyndt
 At give mig min Rolighed tilbage;
 Og jeg har ikke Grund til at forsage.
 Jeg troer hun elsker mig. Der er et sødt
 Og venligt Bæsen over hende. — Siden
 Kan jeg vel lære Kjærlighed af Tiden.

Uf Tiden? — Ellers bliver Amor stødt

Fra Thronen under Tidens Regimente;
 Min Kjærlighed skal Alt af Tiden vente.

Vel er hun ikke som Josepha; blødt
 Er hendes Bæsen. Til Josephas rige
 Natur og Vid og Aand har jeg endnu
 Blandt Ingen, nei! blandt Ingen fundet Ege!

Jeg maatte rive dette Baand itu;
 Itide flygte bort fra Alt. Jeg kunde
 Ei andet, uden at jeg gik tilgrunde.

Her er min Roligheds, min Lykkes Havn,
 Her vil jeg atter prøve paa at finde
 Mig selv igjen, og glemme dette Navn,
 Der er mig farligt ved det blotte Minde.

(Sætter sig hen ved Bordet.)

Niende Scene.

Krieger. Josepha i Ridebragt, bemærker ikke strax

Krieger.

J o s e p h a.

Han er her allerede! — Naar jeg blot

Mig sølte stærkere, da var det godt.

(opbager ham og gjør uvilkaarligt en Bevægelse.)

Der sidder han! — Han grunder — Jeg vil tale ...

Herr Krieger! man ...

K r i e g e r (farer op).

Hvad har De at befale?

(Kiender hende forbauset.)

Josepha? Seer jeg ret? De her? Hvordan ...

J o s e p h a.

Min Herre! jeg vil melde Dem, at man

Er færdig til at tage bort.

K r i e g e r.

Men kan

Jeg troe mit eget Syn? Hvorledes kommer
De her?

J o s e p h a.

Bed Hererie, Herr Underdommer!

Jeg kom med Faders Hest og Vogn.

K r i e g e r.

Men han

Fortalte mig, De blev i Fyen i Sommer.

J o s e p h a.

Der har vi været; men — nu vil vi hjem.

K r i e g e r.

Men her i dette Huus — ?

J o s e p h a.

Familien vi besøge.

Jeg haaber, at det ei generer Dem.

K r i e g e r.

De spørger! mig?

J o s e p h a.

Ja De har Ret! Vi spørge.

Naar man er død og borte for en Ven,

Saa er det rimeligt, man gaaer igjen.

K r i e g e r.

De gjør mig Uret! Nei — jeg vil — jeg har —
 Siig, kan jeg hilse strax paa Deres Fa'er?

J o s e p h a.

Huff paa, min Fader har hos Dem tilgode
 Et Slags Bisit til Afsted.

K r i e g e r.

Vi forstode

Hinanden ellers altid. Nu, jeg troer —

J o s e p h a.

Er det forbi; det maa jeg selv formode.

K r i e g e r.

Forbi? — Jeg fatter ikke Deres Ord.

J o s e p h a (afbrydende).

De har jo taget Deres Afsted?

K r i e g e r.

Hvem

Har sagt —

J o s e p h a.

Vi veed det ikke gjennem Dem.

K r i e g e r.

Josepha! ja, jeg tager fra mit Hjem.

Jeg maatte gjøre det! Ved Gud! jeg maatte!

Men, staa mig! det er Synd af Dem at spotte —
Og døm mig ei med Bitterhed og Had.

Josepha.

Hvad bryder De Dem vel om mine Domme!

Krieger.

O det er haardt!

(en Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Man venter Dem.

Josepha.

Vi komme.

Krieger.

Jeg skal forsvare mig, før Dag er omme!

Josepha (med Kulde).

Behager De at følge med? —

Krieger

(byder hende Armen).

Tillad!

(De gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

Fru **Michelis** sidder ved et Bord med nogle Papirer
for sig.

Naar Krieger indestaaer, som han har lovet,
For Kjøbesummen, at den kan betroes,
Saa var det bedst at sælge dette Gods;
Der er jo ei det mindste derved vovet.

Men — jeg har aldrig holdt af dette Salg.

Jeg selv er født i Tysen. Min salig Fader

Var altid af Forandringer en Hader;

Og at jeg tog derfra, var ei mit Valg.

Men — ja — at jeg skal passe paa de mange
Besiddelser, er aldrig at forlange.

— Sm! det har ret fordærvet mit Humeur. —
 Og nu, at komme ned til Schlesvig atter,
 Det gjør jeg rigtigt nødtigt. — Men, hvad gjør
 Man ikke, for at gifte bort en Datter.

Anden Scene.

Fru **Michelis.** **Lorenz Lüders.**

Lüders.

Nun, Fru Michelis! her er jeg igjen!

Fruen.

Hvorledes? Allerede her!

Lüders.

De gjætter

Nok ikke hvad der bringer mig herhen?

Fruen.

Ja nei, fortæl!

Lüders.

Bliv ikke vred, jeg sætter

Mig først en lille Smule. Dette Ridt

Mod Slutningen forcierte jeg dog lidt.

Fruen.

Det vil jeg troe. Men siig mig blot...

Lüders.

Og Pokker

Staaer i den brune Hoppe — hun, De veed,
Med Blisset og de fire hvide Soffer.

Fruen.

Jeg veed...

Lüders.

Men jeg har redet hende heed!

De skulde seet, hvordan hun damper. Sveden —
Min Sjæl, jeg lyver ikke — hagler ned.

Fruen.

Det stakkels, arme Dyr! Men...

Lüders.

Pakketel!

Erder De, hun lider derved? Jeg har reden
Sangt skarperne tilforn. De husker vel
Endnu fra Schlesvig —

Fruen.

Ja, De var bekendt...

Men siig mig...

Lüders.

Nu, man bliver corpulent

Og sagtens gammel, har jeg menageret

Betydeligt —

Fruen (utaalmobig).

Men hvad er der passeret?

Lüders.

Ja — det var vel, De husked' mig derpaa.

Der er passiert en lille Uheld.

Fruen.

Naa?

Lüders.

Hans er en Æsel. Jeg har sagt til ham

Vist over hundred' Gange: Naar Du rider,

Saa pas, Du holder Toilen rigtig stram.

Fruen.

Nu ja —

Lüders.

Ach Gott! hvad hjælper det, man strider?

Vor Ungdom er nu saa.

Fruen.

Men Hans? hvad han?

Lüders.

Han er en Æsel. Gens Fornuft kan sige,

Alt vil jeg lystres, maa jeg ikke vige

En Gødsbred fra min Ret.

Fruen.

Men bedste Mand!...

Lüders.

Og, Hesten er et Dyr, der har Forstand;
 Hun mærker Numlen. — Det er akkurat
 Som, sætter jeg — hvad finder jeg saa lige? —
 En Officier og en gemeen Soldat.
 Soldaten lystre aldrig Officiere,
 Naar denne sover ved sin Manøvriere.

Fruen.

Men Hans! fortæl! (affedes) Min Gud! man har sin Hyre!

Lüders.

De veed, han rider Skimmelen idag.

Fruen.

Tavist.

Lüders.

Seer De, det er en egen Sag

Med denne Skimmel. Hun er let at styre.

Jeg vil parere, Fru Michelis, De

Kan ride —

Fruen.

Jeg? Nei det er nu forbi!

Lüders.

Nun ja, jeg siger blot! Enhver, som sagt,

Regjerer den, naar blot han giver Afg.

— Hun har den Maade, naar hun galopperer,

Saa gjør hun Spring og sætter Hasen ind.
 Det maa der huffes; ellers man risquerer,
 At kastes af saa let som — som en Vind.
 — Nun kommer min Hans Dummerjahn paa Hesten,
 Flankerer mig og rider som en Gal.
 Saa kan De sagtens slutte Dem til Resten.

Fruen.

Blev han da kastet af? Jeg be'er Dem, tael!

Lüders.

Naturligviis; for Skimmelen hun steilede,
 Og han faldt af, og det var lidt der feilede,
 Saa var han bleven maltracteret stygt.

Fruen.

Oh Du min Gud! Men er da Hans forrykt?
 Kom han til Skade?

Lüders.

Vær De uden Frygt!

Han faldt som i en Bugge. Men paa Nippet
 Var nær en anden Uheld arriveert.
 Seer De, da Hans faldt af og havde slippet
 I Faldet Tøilen, blev det reent forkeert.
 For Skimmelen blev vild og jog, som Fanden
 Var efter den, mod alle Folk med Panden.
 Nun stod jeg just med nogle Fleer' og saae

Paa Kammerjunkerens sin Hoppe, paa
 En Hingst fra Stutteriet — ja, der skulde
 De seet en Hingst, en ægte Fuldblods-Hingst!
 Min Sjæl, det grændser til det Wunderfulde!

Fruen.

Og saa?

Lüders.

Nun, som jeg saae paa denne Dingst,
 Saa seer jeg langt derfra en Hest, der rendte
 Foruden Rytter blot for sin Plaisier.
 Und strax, min Sjæl, jeg sa'e til En, jeg kjendte,
 En Mand fra Holstein: Kunz, parieren wir,
 Dat is mien Sohn, de Dummerjahn.

Fruen.

Og isaa?

Lüders.

Nun ja, hvad saa? Jeg løb af alle Kræfter
 Hen til de Andre. Hans kom siden efter.

Fruen.

Men Skimmelen?

Lüders.

Hun løb som en Besat
 Paa Marken. Ingen kunde saae den fat.
 Tilslidst saa vender hun — ja Gott bewahre!

Der kan man see! — i Carriere mod
 Det Sted, hvor Krieger og Mariechen stod;
 Og Ingen af dem aned' nogen Fare.

Fruen.

Uh, Du Retfærdige — !

Füders.

Jaa, hör nun blot! —

Det seer jeg, og mit Blod bliver Is. Jeg skriger,
 For jeg stod længer borte: Vagt Dem, Krieger,
 For Skimmelen! Ach Herreje! Ach Gott! —
 Han hører Ingenting!

Fruen.

Du Gud i Himmelen!

Füders.

Men min Josepha — hvad der stikker i
 Den Pige! De kan troe, hun har Esprit —
 Hun vender sig og seer og griber Skimmelen —

Fruen.

Og faaer den standset?

Füders.

Jaa og faaer den standset.

De skulde seet, hvor Dyret stod og dandsed'
 Og pusted', lod sig klappe som et Lam.
 Den fjendte hende!

Fruen.

Men, det er en Skam!

Hvor havde Krieger sine Dine?

Lüders.

Kjære!

Hvor kunde han? Han var jo occupiert

Med vor Marietchen.

Fruen.

Det kan gjerne være.

Men det er rigtig Omsorg, man skal bære.

Lüders.

Saa veed De ikke hvad der er passiert,

Hun faldt jo i Besvimelse.

Fruen

(med et Udbrud).

Marie?

Det siger De først nu?

Lüders.

Nun ja! De maa jo vie.

Fruen.

Du store Gud! hvordan kom hun afsted?

Lüders.

Seer De, dengang hun saae, at Hans faldt ned

Og lige mod en Kampesteen, saa gled

Hun ned af Hesten. Dersom ikke Krieger
Just havde holdt paa hende, var' hun vist
Paa Stedet tumlet baglænds om tilsidst.

Fruen.

Th, Du min Skabermænd! hvad maa jeg høre!
Men sliig mig — hvem... Nei, jeg maa strax derud!
Jeg lader spænde for, og De maa kjøre
Derud med mig.

Lüders.

Na nicht doch!

Fruen.

Jo, min Gud!

Lüders.

De kommer strax.

Fruen.

Vi kjøre dem imøde.

Mit Geneste! mit Barn! og sæt, hun døde!

Lüders.

Men nu er hun saa frisk som De og jeg.

Lad Dem dog sige, Fru Michelis!

Fruen.

Nei!

Hvor kunde jeg for Mennesker forsvare...

O, skynd Dem! jeg er ikke rolig for...

Lüders

(reiser sig med Besværlighed).

Nun ja, giv Tid!

Fruen.

Jeg be'er Dem! Skynd Dem bare!

Lüders

(affides, idet hun trækker af med ham).

Med Gruentimmer har man sin Malheur.

(De gaar ind til høire.)

Tredie Scene.

Krieger, Josepha og Marie, de sidste i Ridebragt,
komme ind fra Hoved-Indgangen.

Krieger.

Berolige Dem, kjæreste! Maaskee

Han er her strax.

Marie

(noget exalteert).

Men sig, hvor kan han stifte?

Og hvorfor lader han sig ikke see?

Krieger.

Oh nu, hvem veed?

Marie.

Bedrager De mig ikke?

Jeg saae ham styrte, Ho'det mod en Steen;

I Skrækken greb han efter den og blegned;

Da fortnedes det for mig og jeg segned.

Hvor er han da? hvi er han nu saa seen?

Hvad mener Du, Josepha?

Josepha.

Oh, Marie,

Hans skammer sig, og det er Grunden til

Han tøver.

Marie.

Men jeg frygter, I fortie

Den rette Sammenhæng.

Krieger.

Ifald De vil,

Saa henter jeg ham.

Marie.

Gjør det, kjære Krieger!

(Idet han vil gaae, møder han Fruen ved

Hoved=Indgangen.)

Fjerde Scene.

De Forrige. Fru Michelis. Siden Lüders.

Fruen.

Hvor er hun? — Kjære! har jeg dig igjen!

Marie.

Min Moder!

Fruen.

Nu, hvor gaaer det med min Ven?

Der kan Du see! det er jo som jeg siger:

Den stemme Ridning! — Er Du ellers vel?

Marie.

Jeg feiler Intet.

Fruen.

Ja det var et Held!

Betænk, naar Hesten havde løbet bare!

Den Ridning er dog aldrig uden Fare.

Lüders

(kommer ind).

Der er de jo!

Marie

(ilende mod ham).

Herr Lüders! siig mig blot,

Hvor gaaer det Hans?

Lüders.

Den Himmel gaaer det godt.

Marie.

Men sig, befinder han sig vel forresten?

Jeg synes, at han bragtes til et Telt.

Lüders.

Ach Gott! jovist! En saadan Springinsfeld,
Han falder med Fornøielse af Hesten.

Fruen.

Gaae Du nu ind, Marie! klæd dig om!

Og, troe Du mig, at det var godt, Du kom
Til Rolighed en Smule.

Marie.

Som Du vil.

Fruen.

Følg med, Josepha.

Josepha.

Gjerne.

Fruen

(sagte til Josepha).

Og see til,

Du kan bevæge hende til at lægge

En Kjende sig til No. (hoit) Naa, gaaer nu begge!

(Marie og Josepha gaae ind tilhøre.)

Femte Scene.

Fru Michelis. Lüders. Krieger.

Fruen.

Det gjør mig ondt, Herr Krieger! De har havt
En daarlig Morstak her idag.

Krieger.

Jeg beder!

Naar ikkun min Maria vinder Kraft
Og Rolighed igjen —

Fruen.

Jeg frygter blot, De kjeder

Dem ved at blive truffet midt ind i
Den Uro i vort Huus —

Krieger.

O, den er snart forbi!

Lüders.

Men, kjære Fru Michelis! apropos!

Man har fortalt mig noget. Kan jeg troe,
Herr Krieger og Mariechen er et Par?

Fruen.

Ja Gud! men over al den Tummel har
Jeg glemt at underrette Dem —

Lüders.

Ja so!

Fruen.

Hvordan behager Dem Partiet?

Lüders.

Jo,

Det er et godt Partie. Men — hvad jeg vilde sagt —
Indbildningen har dog en Pokkers Magt.

Det er dog kuriøst! Jeg havde svoret,
Min Hans var hende nærmere paa Sporet.

Fruen.

De mener?

Lüders.

Ja, jeg gav saa ofte Agt.

Endnu fra den Tid de var Børn og boede
I samme Gaard hos mig i Schleswig, saae
Jeg hoor de leged' Kjæresten de Smaa;
Og siden ligedan. Som sagt, jeg troede,
At Hans var loben af med Der' Marie.

Fruen.

Ja dengang, har De Ret.

Lüders.

Men Hans kan bie;

Med ham har det wahrhaftig ingen Nød.

K r i e g e r (affides).

Jeg faaer en Anelse! Hun skulde være —

F r u e n.

Endnu har Haus da heller intet Brød.

L ü d e r s.

De mener, fra Studeringerne? Kjære!

Ach Gott! jeg tænker ikke meer paa Sligt.

Hvor kunde han? — Nei, han er ungeschickt.

Jeg saae det jo med Skimmelen idag.

— Studeringer er saa sin egen Sag;

Det kræver Lynst og Hoved og Genie.

F r u e n.

Det mangler han?

L ü d e r s.

Han er ei stærk deri. —

Nei, han skal være Landmand, han kan saae

Mit Guds ved Haderslev at forestaae.

F r u e n (til Krieger).

De er saa tankesuld.

K r i e g e r.

Jeg tænker paa,

At jeg gjør allerrigtigst i at gaae.

Jeg lovede Marie før, jeg vilde

See til at hente Hans; og naar jeg vil,
Saa er der ikke megen Tid at spille.

(Hjemtende.)

Han kommer ellers af sig selv hertil.

Jeg anbefaler mig!

(gaaer.)

Sjette Scene.

Fru **Michelis**. **Lüders**. Siden **Hans**.

Fruen.

Marie kan

Vist blive lykkelig med denne Mand.

Lüders.

En prægtig Karl, den Krieger! stor Forstand!

Fruen.

Det har han. — Han har taget sig af mine

Affairer mere, troer jeg, end af sine;

Har underhandlet, ordnet Alt deri

Med Dueltighed og Deconomie.

Ja, det er just en Mand af stor Værdie!

(Hans kommer ind.)

Lüders.

Der har vi jo min Dummerjahn.

H a n s.

God Dag!

L ü d e r s.

Ja Du har skilt Dig prægtig ved Din Sag.

Du er den Rette til at ride Skimlen.

H a n s.

Var det da min Skyld, Hoppen rendte gal?

L ü d e r s.

Hvis da?

H a n s.

Nu, den blev sky for Folkestimlen.

L ü d e r s.

Ja so, Patron! den Grund var capital.

Nei, stig han mig, hvem sidder lige op,

Naar Hesten gaaer i strygende Galop?

H a n s (tor).

Den gik da endeligt i Carriere.

L ü d e r s.

Nun, det er det jeg mener. — Man skal lære

Alt sidde fast i Sadeln, slutte godt,

Forover bøiet, Foden stiv i Bøilen,

Og man skal holde Hesten godt i Tøilen,

Og ikke sove ind som en Peer Thott.

Et Barn kan ride denne Hoppe. Vare
Man slutter godt, saa har det aldrig Fare.

Hans.

Ja det er godt i Trav, Papa!

Lüders.

Hold op!

Han er en Nar i Trav og i Galop.

Kom Fru Michelis! lad os gaae!

(Han og Fruen gaae.)

Envende Scene.

Hans alene.

Papa

Er gammeldags. Som Snittet paa hans Kjole

Saa er hans Meninger, hans Rideskole.

— Ifald jeg blot kom stikkeligt dervra,

Saa saldt jeg gjerne nok engang fra Hesten.

For min Skyld fik Marie ondt. Hvad skal

Jeg da vel bryde mig om hele Resten?

Ottende Scene.

Hans. Josepha kommer ind fra hoire Side.

Josepha.

Nu, har Du atter reist Dig af dit Fald?

Hans.

Hvem regarderer det! — Fortæl mig heller,
Hvor gaaer det med Marie? Hun er vel?

Josepha.

Hun sover.

Hans.

Har hun spurgt om mig? Fortæl!

Nu da? — — Du er den Rette, naar det gjælder!

Josepha.

Ja vist, hun spurgte om Dig.

Hans.

Er det Alt?

Josepha!

Hvad vil Du meer?

Hans.

Hvad sa'e hun, da jeg faldt?

Josepha.

Na, Hans, hvad hjælper det, at jeg fortæller ...

Hans.

Fortæl Du kun! Det hjælper nok tilsidst.

(Seer paa hende.)

Men det er skrækkeligt som Du er trist!

Saa melancholsk? og hvorfor intet Smil?

Du seer jo ud som Carceret i Kiel.

Josepha.

Jeg har nu mine Grunde.

Hans.

Godt for Dig.

Men — — hør, Josepha! hold nu op at drille.

Fortæl! — Du kan Dig sagtens forestille,

Alt jeg gad vidst, hvad hun har sagt om mig.

Josepha.

Hans! dersom Du vil lyde mig, saa slaa

De Tanker ud af Hovedet.

Hans.

Ja saa!

Og maa jeg spørge Dig, hvorfor?

Josepha.

Fordi —

Den hele Herlighed er nu forbi.

Hans.

Forbi?

Joseph a (affides).

Hvad nytter det, jeg vil fortie ...

(hoit)

Hans! hun er alt forlovet.

Hans.

Hun? Marie?

Med hvem?

Joseph a.

Med Krieger.

Hans (heftig).

Det er ikke sandt!

Joseph a (fortrydelig).

Det maa jeg sige Dig, Du er galant.

Hans.

Ja, det er ikke muligt! hvad? med Krieger?

Det er forfærdeligt!

Joseph a.

Men det er vist!

Hans

(gaaer heftig op og ned).

Med ham? hvorfor med ham? Det overstiger

Alt mit Begreb. (standser) Joseph a! hør! Til sidst

Vil Du blot drille mig? Det er vel Digt?

J o s e p h a.

Nei, kjære Hans, jeg spørger ei med Sligt.

H a n s.

Hun er forlovet?

J o s e p h a.

Ugjenkaldeligt!

H a n s.

(med Taarer i Øinene).

Det var dog ikke rigtigt gjort af hende!

J o s e p h a.

Vær ikke nedslaaet, gode Hans! Du kan,

Det vil jeg haabe, fatte Dig som Mand.

Engang faaer ogsaa denne Kummer Ende.

H a n s.

Nei! — naar Du vidste ... Men Josepha, Du,

Hvad siger Du dertil? Har ikke Krieger

Bød alle Leiligheder ...

J o s e p h a (heftig).

Hvis Du siger

Til Nogen blot en Stavelse ...

H a n s.

Endnu

Da han var hjemme sidst ...

Josepha.

O, vær fornuftig!

Jeg vil ...

Hans.

Det var for Din Skyld at han kom.

Josepha.

Jeg vil ei høre noget Ord derom!

Hans.

Men det er skammeligt! En saadan lustig

Og vindig Udfærd! — Men han skal — pas paa!

Josepha.

Hans! hvad har Du isinde?

Hans.

Han skal staae

Til Regnskab.

Josepha.

Hvad?

Hans.

Jeg fordrer Krieger ud.

Josepha.

Men er Du ved din Samling? Du min Gud!

Du gjør mig jo ulykkelig.

Hans

(tager sin Hat).

Jeg vil

Josepha (bønlig).

Hans! hør mig, kjære Bro'er!

Hans.

Jeg vil see til,

Om han tør vove —

Josepha.

Hør mig!

Hans.

Jeg vil tugte

Min gode Mand. Det tænker jeg skal frugte.

(Gaaer hurtigt ud af Hoved-Indgangen.)

Josepha

(følgende ham).

O, hør mig, Hans! Du sætter Alt paa Spil!

Niende Scene.

Krieger kommer ind fra høire.

Hvad skal jeg troe? — Det er mig uforklarligt.

Marias Væsen er som altid: mildt,

Opmærksomt, venligt. Var det blot forstilt,

Bedrog hun mig, da var det uforsvarligt.

— Dog maa hun elske Hans, saavidt jeg troer;

Det mærkes klart af hvert af hendes Ord.

Maaskee hun elsker uden Haab? Det strider

Mod det, jeg veed fra deres Barndoms Tider.

Tilfreds og let jeg kom hertil idag.

Som Skyer fjernt ved Horizonten hvile

Paa min Erindrings Himmel fjern og svag

En Sky af ældre Sorg. Naturen smilte;

Endnu var Skoven grøn, lidt brunlig blot;

Men det saae muntert ud og klædte Skoven godt.

De høie Kornar, Bøgetræets Blad

Steg som forhyged' op af Regnens Bad;

End drypped hist og her en enkelt Draabe.

En varm og frugtbar Dag, der fulgte paa

De triste Sommermaaneder, vi saae.

Da forekom det mig, jeg kunde haabe

Min Manddoms triste Sommer afkøst ved

En munter Høstdag. Glad jeg drog herved,

Og saae Josepha! og paany hun over

Den Magt, der mine Kræfter mig berøver.

Hvor er det skarpe Blik, der er trængt ind

I unge Fruentimmers tættislørte

Og altid lige gaadefulde Sind?

Hvad var det for en Følelse, der rørte

Josephas kause Bryst, da hun med Skræk
 I hendes udtryksfulde, skjønne Træk
 Rev mig til Siden, glemmende Marie,
 Og standsed' Hesten, gribende den Kjæk?
 Hvad var det? — For mig selv jeg maa fortie
 Betydningen af dette stumme Træk.

Jeg føler Klarligt, hvad der er min Pligt;
 Jeg indseer, jeg maa lyde Pligtens Stemme.
 Desmindre bliver det mig begribeligt,
 At jeg en Slags Tilfredshed kan fornemme.
 Om kun et Haab, der intetsteds har hjemme,
 Behersker mine Tanker meer end ret;
 Om hendes Ankomst her til denne Plet
 Formaaer mit Hjerte lønligt at bestikke —
 Det veed jeg ei; kun føler jeg mig let,
 Og reent ud sagt — fortvivle kan jeg ikke.

Tiende Scene.

Krieger. Hans fra Hoved-Indgangen.

Hans.

Prost, Krieger!*

* Prost forkortet af „Profit“ — en tydsk Studenter-Hilsen.

K r i e g e r.

Tak! hvad bringer Du for godt?

H a n s.

Na, Intet!

K r i e g e r.

Skal Du hen og leve flot?

H a n s.

Jeg? Hm! — Hør jeg vil spørge Dig om Noget,

Men Du skal svare mig bestemt.

K r i e g e r.

Min Tro!

H a n s.

Hm! sig mig altsaa — (standser raadvilb.)

K r i e g e r.

Nu da! Ud med Sproget.

H a n s.

Er Du forlovet med Marie?

K r i e g e r.

Jo.

H a n s.

Saa maae vi slaes.

K r i e g e r.

O fy!

Hans.

Dg vil Du ikke,

Saa frastig Dig Marie.

Krieger.

Er Du flog?

Hans.

Du maa!

Krieger.

Du fører mig et snurrigt Sprog.

Hans.

Bestem Dig snart!

Krieger.

Dg sæt nu, jeg vil ikke?

Hans.

Saa kalder jeg Dig en Eujon.

Krieger (opfarende).

Du vover?

— Nei! Jeg kan sagtens hæve mig derover.

Kom Hans! vær aabenhjertig! hvad har bragt

Din gamle Rolighed af Egeværget?

Du tier? — Ikke sandt? Gud Amor? Knechten,

Der lurar paa vort Hjerte, holder Bagt

Bed Menneskernes mindste Svaghed, bringer

Det tykke Blod til Bruusning, saa det springer

Fra Hjertet op til Hovedet. Jeg veed,
 Han glæder sig, naar Pigens Dje brænder
 Og naar den ene Kind er feberhed.

Han er en undersundig Gud; han sender
 Til Mandens Tanker Mistro, Jalouse
 Og indædt Harme, Mod og — Raserie;
 Uoverlagt Beslutning er hans Tjener.

Han blander Pigens unge Blod med Galde.
 Desværre! han er farlig for os Alle!

S a n s (utaalmodig).

Bestem Dig snart!

K r i e g e r.

Og dog vi paa ham kalde!

— Nu, ikke sandt? Jeg er ei langt derfra.

Du er forelsket i Marie?

S a n s.

Ja;

Det kan jeg være godt bekendt.

K r i e g e r.

Jeg med.

— Og derfor tager Du saa slemt afsted?

Og mener, at en Kaardespids kan stifte

Mit Billede ud af Hjertet paa min Brud?

Hans

(der efterhaanden kommer i Hede).

Du tager feil, Cornelis! Dit Billed er der ikke,
Og det behøver ei at stikkes ud.

Krieger.

Jeg tager feil? Har da Maria faaret
Af Tvang mig til sin Husbond?

Hans.

Om hun har —?

Det er umuligt andet! Hun er daaret;

Du holder hende ligefrem for Nar.

Krieger.

Hans! Hans!

Hans.

Det er ei første Gang, min Fa'er.

Min stakkels Søster har Du alt sat Fluor

I Hovedet —

Krieger.

Din Søster? Hvad?

Hans.

Du har!

Men vogt Dig! jeg skal vise —

Krieger (opbragt).

Dreng! Du truer?

Hans.

Jeg truer! ja, jeg truer! Dersom Du
Har blot en lille Gnist af Mod endnu,
Saa skal Du stydes med mig. Een af os
Maa døe!

Krieger.

Belan!

Hans (vil gaae).

Saa kom og lad os slaaes!

Krieger (igien fattet).

Du kjender mig! Du veed, at jeg vil være
Bestemt, saasnart det gjælder om min Vre.
Men hør mig Hans!

Hans.

Nei jeg vil Intet høre!

Jeg veed det, at din Stemme kan forføre.

Krieger.

Hans! hør mig! Jeg besværger dig! Maaskee
Er denne Dag den sidste, jeg skal see.
Saa lad os ikke skilles ad i Brede.
Jeg veed, Du bruser i din første Hede,
Og at Du stundom har en Ting fortrudt,
Der næsten ikke kunde meer fortrydes.
Hans! giv mig Haanden!

Hans (tevende).

Der.

Krieger.

Og hør mig et Minut.

Hans.

Saa tael da! tael! — men siden skal vi skydes.

Krieger.

Først vil jeg underkaste mig din Dom.

— Giv Uger er det siden, Hans, jeg kom

Til Huset her. Jeg saae Maria, lærte

At kjende hendes ypperlige Hjerte;

Jeg friede, fik Ja; og sig nu: hvad

Er der i dette, der fortjener Had?

Min Omhed for Josepha? at jeg sølte

En Lidenstabs, som hendes — Kulde kjølte?

Husk paa, hvad Du har sagt mig selv engang:

At jeg kom aldrig nogen Vei med hende.

Hans.

Ja, det var dengang!

Krieger.

Dengang! — Lad os ende!

For melancholsk er denne gamle Sang.

Hans.

Cornels! min Søster har dig kjær.

K r i e g e r.

Det troer

Jeg ikke før af hendes egne Ord.

Selv om, saa var, det er for seent! Jeg bryder,

Jeg kan ei bryde, hvad jeg engang svor,

Med mindre mig Maria selv forkynder.

H a n s.

Er det dit Alvor?

K r i e g e r.

Ja!

H a n s.

Saa maae vi slaaes.

K r i e g e r

(efter et Dphold).

Ja vel! lad Vaaben stille mellem os.

H a n s.

Hvor vil Du, vi skal mødes?

K r i e g e r.

Hvor Du vil;

Kun kræver jeg en Times Frist dertil.

H a n s.

Saa mødes vi ved Nøddeboven.

K r i e g e r.

Godt.

Hans

(idet han gaaer).

Farvel!

(Ved Udgangen standses Hans
af den indtrædende Josepha.)

Ellevte Scene.

Krieger. Hans. Josepha.

Josepha (angstlig).

Hvorhen?

Hans.

Jeg vil — spadserere blot.

Josepha.

Spadserere? nu?

Hans.

Ja vist.

Josepha.

O bliv! Dit Die

Er mørkt og vredt! Jeg seer jo, Du har Noie
At skjule din Forbittrelse. Bliv her!

Hans.

Josepha, lad mig gaae!

Joseph a.

Ih, Du er sær!

— D siig ham, kjære Krieger, han skal føie
 Mig, blot i denne Bøn!

Krieger.

Vær søielig!

Giv efter for din Søster!

Haus.

Godt; men siig,

Hvorfor jeg skal —

Joseph a

(seer paa dem begge).

Hvad har Du for? — hvad vilde

Min Broder Dem?

Krieger.

Ih nu! En Bagatel!

Joseph a.

En Bagatel? D nei! jeg seer det vel:

Han fordrede Dem ud.

Krieger.

Han? hvilken Grille?

Joseph a.

Nei, Krieger, nei! Jeg veed det. Han har sagt,
 Han vilde gjøre det; og paa hans Kammer
 Var hans Pistoler borte. — Hvilken Magt
 Forblinder Dig? Du bringer Nød og Jammer
 I dette fredelige Huus. Skal vi,
 Skal Ja'er, Marie, hendes Moder lide,
 Fordi Du mangler Kræfter til at stride
 Imod din egen lille Sorg, — fordi
 Et egenkjerligt Sindelag betragter
 Iffun sig selv, og Andres Sorg foragter.
 — Vær De fornuftig, kjære Krieger! giv
 — Jeg beder Dem — giv efter! Træd tilbage!
 Man bør dog ikke spøge med sit Liv.

Krieger

(der har staaet fordybet i Tanker).

Ja, De har Ret! Jeg ærer Deres Klage,
 Og dog — — Forlad os, Hans, og lad mig tale
 Alene med din Søster.

Hans

(affrides til Krieger).

Jeg vil gaae.

Men hvad saa din Beslutning er, huff paa,
 At her har iffun Vren at befale.

K r i e g e r.

Det veed jeg. —

(Hans gaaer.)

Solgte Scene.

K r i e g e r. J o s e p h a.

K r i e g e r.

Jeg beklager, at et spændt

Og misligt Forhold truer med at sætte

Spild mellem Mennesker, der har fortjent

At leve lykkelig.

J o s e p h a.

Saa end da denne Trætte!

K r i e g e r.

Hvad jeg kan gjøre, det skal sikkert see.

Men først tillade De mig at berøre

Et Punkt, der angaaer mig og let kan føre

Til Misforstaaelser. — Jeg maa med Kummer see,

At ogsaa De, J o s e p h a, laaner Dre

Til Tvivl, bekræftende min Charakter.

Joseph a.

O, bryd Dem ei om mig, men søg at ende
En ulykksalig Tvist, der er til denne
Families Fordærvelse.

K r i e g e r.

Jeg be'er!

Den Tvist, De taler om, kan aldrig endes,
Hvis ei min Handlemaade klart erkjendes.
— Joseph a! jeg har lovet Dem at gjøre
Mit Regnskab op. Jeg beder Dem at høre.

Joseph a.

De spørger! Deres Regnskab? Hvad behøver
En Mand som De at tage Hensyn til
En uersfaren Piges Mening?

K r i e g e r.

De bedrøver

Mig høiligen ved Deres Kulde. Vil

— Jeg spørger Dem alvorligt — vil De nægte
En Mand Tilladelse til at forsøgte
Sin Ret, naar Navn og Rygte staaer paa Spil?
Hvis Deres Broders Haan jeg ei vil døie,
Da har jeg Vaaben. Men hvad har jeg mod
De Tvivl, jeg læser klart i Deres Die,
De Uttringer, jeg altfor vel forstod?

Josepha.

Jeg har jo ikke nægtet Dem at tale.

Krieger.

Gud veed, jeg slutted' helst i dette Bryst

Til evig Taushed alle Ord, der male

Min Kummer og en kort vemodig Lyst.

Men — at min Udfærd selv af Dem betragtes

I et tvetydigt Lys...

Josepha.

Hvor kan De troe?

Hvem har...

Krieger.

At jeg er nærvæd at foragtes,

Ved Gud! det er for meget for min Ro!

Josepha.

Nei, nei! De gjør mig Uret! Hvem har rovet...

Krieger.

Tillad mig! — At jeg hemmeligt har søgt

Min Uffæd, har i Stilhed som af Frygt

Forladt min Post, og at jeg blev forlovet

I største Hemmelighed og i Hast:

Det er det, hvad man lægger mig til-Last.

Josepha.

Vi har blot undret os derover.

K r i e g e r.

Men

Med Mistro — tilstaae mig — mod Deres Ben.
 — Josepha! jeg har aldrig skjult den ømme,
 Kun altfor ømme Følelse for Dem,
 Der fængslede mig før til Deres Hjem.
 Men af! De spottede med mine Drømme;
 Med Overgivenhed, med grusom Spøg
 Tilbageviste De mit svageste Forsøg. —
 Min Rolighed var efterhaanden sundet.
 Det hed sig, Deres Haand var lovet bort;
 Man nævned' den og den — det forekom mig grundet —
 Jeg troede mig tilsidesat, og kort:
 Jeg fandt ei anden Udvei, end at tage
 Min Uffed og at trække mig tilbage.
 Det skeete hemmeligt: jeg saae desværre,
 Jeg var ei længere min Svagheds Herre;
 Jeg mangled' Mod at sige Dem Adieu.

J o s e p h a

(i stærk Bevægelse).

O, Krieger! De har mistjendt mig!

K r i e g e r (vedblivende).

Jeg gjorde

En lille Reise, kom til denne De;

Det blev mig efterhaanden klart, jeg burde
 Afstjære mig med Magt et Haab, der end
 Drev mine Tanker hen til Dem igjen.
 Jeg gjorde her Bekjendtskab med Marie;
 Hos Hende var en Freds, en Mildheds Land
 Veldædig for mig. Jeg — holdt an om hendes Haand,
 For at faae dette Hjerte til at tie.

Joseph a.

Gud, derfor!

K r i e g e r.

For min No. Men jeg har lært,
 Hvormeget denne Rolighed er værdt
 At stole paa. — — Joseph a! jeg er færdig,
 Og haaber, De, af Alt hvad jeg har sagt,
 Vil indsee, jeg var Deres Tillid værdig.
 — Der er en virksom, men usynlig Pagt
 Imellem gode Mennesker: De vide
 Selv under Misforstaaelser at lide
 Paa dette hemmelige Forbunds Magt.
 Jeg føler, vi maae skilles. Men hvorledes
 End denne Tvist vil endes, veed jeg vist,
 Vi kan ei skilles ad ved denne Tvist,
 Og paa sin Ben kan ei Joseph a vrede.

(bucker og gaar.)

Trettende Scene.

Josephs alene.

Hvad sa'e han? Denne Tvist? — Hvor vil han hen?

Hvad meente han? Min Gud! isald de mødes

Og bringes i Uenighed igjen ...

Og hvis han dog af Urens Fjondom mødes ...

Min Broder skyder ypperligt ... hvad saa?

Nei, det maa aldrig skee! Jeg vil — jeg maa ...

(Igår ud af Hoved-Indgangen.)

Fjortende Scene.

Marie og Hans komme ind fra høire. Siden

Krieger fra Hoved-Indgangen.

Marie.

Du siger, Du vil tale med mig?

Hans.

Ja.

Marie! Jeg ... jeg reiser snart herfra.

Marie.

Du reiser bort? Hvorhen?

Hans.

Jeg reiser — hjem.

M a r i e.

Med Fader og Josepha?

H a n s.

Nei.

M a r i e.

Saa kunde

Du vente her og reise hjem med dem.

H a n s.

M a r i e, nei! det kan jeg ingentunde.

Her er utaaleligt.

M a r i e.

Er her?

H a n s.

Jeg gider

Knap trække Beiret her.

M a r i e (bebreidende).

Men H a n s!

H a n s.

Du veed,

Alt jeg er ligesfrem. Bliv ikke vred,

Du er ei heller som i gamle Tider.

M a r i e

(Staaer Vinene ned).

Hvori har jeg forandret mig?

Hans.

Spøri?

Før holdt Du af mig; nu er det forbi.

Marie.

Du gjør mig Uret.

Hans.

Men jeg veed bestemt,

Han har Dig ikke kjær.

Marie.

Ja det var slemt!

Hans.

Var jeg i dit Sted, slog jeg op med Krieger.

Marie.

Han har mit Ord; det er uroffeligt.

Hans.

Jeg tænkte nok! Saasnart man bare siger
Et Ord, saa kommer de med deres Pligt,
Med deres Sed.

Marie.

Hans Du er ikke billig.

Hans.

Ja ja! nu kan det være lige godt.

Nu reiser jeg jo fra Dig.

Marie.

Naar Du blot

Var rimelig —

Hans.

O, jeg var altid villig

At høre Dig, men nu, Marie, nei!

Nu gaaer Enhver af os sin egen Vej;

Lad mig gaae min. Der er vel under Solen

En lille Plet for mig.

Marie.

Jeg be'er Dig, bliv!

Hans.

Jeg er desuden fjed af dette Liv.

Jeg vil i Krigen. Jeg vil gaae til Polen,

Til Holland eller Portugal —

Marie.

Javist,

For at Din Fa'er skal døe af Sorg tilsidst.

(Her træder Krieger ind fra Hobed-Indgangen, standser
da han seer dem, men nærmer sig dem efterhaanden.)

Hans.

Sev vel, Marie!

M a r i e.

Bliv, jeg be'er Dig! vær!

Fornuftig —

H a n s.

Ja hvad skal jeg blive her?

Du har jo glemt mig.

M a r i e.

Nei, det har jeg ikke.

H a n s.

Men Du er tabt for mig. Jeg kan ei stikke,

Det seer jeg nok, med Rolighed mig i,

Alt jeg har mistet Dig. Det er forbi!

Og jeg vil bort!

M a r i e.

Besind dig, Hans!

H a n s.

Himmelske!

M a r i e.

O, tro mig Kjære! Under erintet Held

Bed en saa overilet Udsærd. Bliv,

Min gode Hans, og lyd Fornuftens Stemme.

Søg Trøst og Lindring i et virksomt Liv.

H a n s.

Der hjælper Intet. Jeg kan ikke glemme,

At jeg paa denne lumpne Dag berøves
 Min hele Sykke. Men jeg kan bedøves,
 Og derfor reiser jeg.

M a r i e

(effter et Ophold).

Saa — reis med Gud!

H a n s.

Levvel!

M a r i e.

Levvel!

H a n s

(standser, som ved en Grindring).

Grindrer Du, Marie!

Vi legede som Børn, at Du var Brud
 Og jeg din Brudgom. Vi blev pynted' ud.
 Joseph a var vor Præst og skulde vie
 I Kirken os; det var et gammelt Skuur.
 Da faldt en Teglstéen fra den skjøre Muur.
 Vi blev' forfækked' og holdt op med Legen.

M a r i e.

Jeg husker det.

H a n s.

Giv mig en Trøst paa Veien.

Og sig mig, har Du mig endnu lidt kjær?

Marie.

Du er mig kjær.

Hans.

Og vil Du stundom mindes

Din Ven, naar ikke længer han er her?

Marie.

Det vil jeg, Hans! — Den Pligt, hvoraf jeg bindes,

Tillader vel, jeg husker paa min Ven.

Tænk blot imellem lidt paa mig igjen.

Hans

(forstikkende).

Det skal jeg! — Lev da vel!

(Idet Hans vil gaae, træder Krieger
mellem ham og Marie).

Krieger.

Min vakkre Broder!

Standt lidt og lad os ende først vor Strid.

Du husker, vi skal slaas; og jeg formoder,

Jeg kommer netop her til rette Tid.

Marie.

Hvad mener De?

Krieger.

Tilgiv mig! jeg har lyttet.

Marie (forvirret).

Hvorledes?

Krieger.

Men det var et Held for os;
 Thi nær var Freden her med Ufred byttet,
 Og Hans og jeg var kommet op at staaes.
 Jeg er lidt vred, Marie! De var ei
 Oprigtig mod mig.

Marie.

Tillad...

Krieger.

En Forening,

Der gjorde Bold paa Deres Hjerte — nei!
 Det er og var isandhed ei min Mening.
 De elsker Hans; han elsker Dem igjen.
 Er det da Spøg, naar det vor Velsærd gjælder!
 Og jeg skal staae iveien? — Lad mig heller
 Forene Dem med Deres Ungdoms Ven.

(Tager hendes Haand for at lægge den i Hans's.)

Marie.

Hvad vil De, fjære Krieger!

K r i e g e r.

Rad mig blot!

Kom, Hans! jeg veed, at det, jeg gjør, er godt.

(Forener dem.)

H a n s.

Du vil... er det dit Alvor?

K r i e g e r.

Som jeg siger.

H a n s

(falder ham om Halsen).

O, nu er Du igjen min gamle Krieger!

— Marie! Kjæreste! fortæl mig... svar! —

Nei, jeg maa ind og sige det til Fa'er!

(Sæt han gaaer mod Døren tilhøire, kommer
Lüders ud af den.)

Femtende Scene.

Krieger. Marie. Hans. Lüders. Siden Fru
Michelis og Josepha.

L ü d e r s

(tager ham i Brystet).

Sieh da! der har vi ham! Kom her! din Knekt!

I min Presence vil Du duellieren?

Hans.

Nei Fader!

Lüders.

Men bliv! jeg skal dig attrapieren.

Du skal tilskibs! Saa sid man der og sægt!

Krieger.

Tillader De —

Fru Michelis

(man hører hendes Stemme udenfor).

Hvad er det jeg maa høre!

(Hun og Josepha træde ind).

Hvor er de? — Kjære Krieger! kan jeg troe?

Vil De da ogsaa lade Dem forføre?

Krieger.

Jeg be'er Dem, Frue! slaa De Dem til Ro!

Hans.

Maa heller jeg fortælle —

Fruen.

Men min Gud!

Josepha siger, De er fordret ud.

Hans.

Na, bryd Dem aldrig om —

Fruen.

Vil Du blot tie!

Det er jo Dig, der just er Skyld deri.

Hans.

Ja det er sandt; men nu er det forbi;

For nu er jeg forlovet med Marie.

Fruen.

Hvad siger Mennesket?

Marie.

O, kjære Moder

Han siger sandt.

Josepha (affides).

Marie med min Broder!

Fruen.

Hr. Krieger! er det mueligt?

Krieger.

Det er vist!

Fruen.

Men hvad... jeg bliver reent confus tilsidst.

(Til Båders.)

Hvad mener De dertil?

Hans.

Siig Ja Papa!

Lüders.

Patron! hold han sig bare reent derfra!

— Nun, Fru Michelis! wenn det skulde knibe,
Saa giv'er man dem en Eiendom —

Fruen.

Na ja!

Men troer De da...

Lüders.

For han maa væk fra Byen.

Fruen.

For den Sags Skyld er der mit Guds i Byen.

Men troer De.... Naar jeg kunde blot begribe,
Hvorledes Hans...

Hans.

Ih, det er ligefrem!

Da Krieger giver mig Marie, giver

Jeg ham til Bederlag min Søster.

Fruen.

Hvem?

Hvad siger Du?

J o s e p h a.

Na, det er Hans, der bliver
Vaa sine gamle Dage vittig.

K r i e g e r

(nærmende sig Josepha).

Tor,

Jeg beder Dem, hans Drillerier pege
Vaa dette Hjertes tause Bøn?

M a r i e

(til Josepha).

Du bør,

Du vil... ei sandt? Du lader dig bevæge.
Josepha, kom! han er dig værd tilfulde.

H a n s.

Siig Du kun Ja!

J o s e p h a.

Hvad siger Du, Papa?

L ü d e r s.

Ja jeg, mit Barn! jeg synes, at Du skulde;
Jeg respecterer Krieger.

Joseph a

(til Krieger).

Nu ja ja!

Vi stakkets Fruentimmer skal jo miste
 Engang vor gyldne Frihed. Jeg er her
 Saalidt den Første, som jeg bliver den Sidste.
 Men — De maa nøies med mig som jeg er.

Krieger.

De gjør mig lykkelig.

Fruen.

Det maa jeg sige,

At den Dag hører til de mærkelige.

Først vil De duellere sammen; saa...

Ja, hvem kan vide, hvad der følger paa!

Krieger.

Jeg tænker, Frue, det har ingen Fare.

Den samme Gud, der vakte Splid og Had

Imellem gamle Venner, vil bevare

Bort Venstreb, at det ikke skilles ad.

I Jalousies og Breddes Sted vil træde

Gjensidig Omhed, uforstyrret Glæde.

Hvert haardt og bittert Ord har vi fortrudt.

Jeg troer, Queller af sig selv forbydes

I Amors Republik. Hvor kan vi skydes?

Enhver af os er allerede skudt.

Naturen og Kunsten,

et Digt

af

Fors. af Gjenganger / Brevene.

Dette didactiske Digt maa betragtes som første Af-
deling af et større: „Digteren og Naturen.“ Uagtet
det er et Brudstykke, udgjør det dog et lille, for sig selv
bestaaende Hele, og som saadant anbefales det herved til
mine ærede Læsere og Læserinder.

Fors.

Det var en deilig Sommeraften. Heed
Af Solens sidste Favntag hvuilde
Den matte Luft ved Strandens Bred,
Mens dunkeltblussende dens Brudgom gled
Til Badets Kjølighed i Oceanet ned
Og end engang til Afsted kjærligt smuile.

Jeg saae med min Veninde
Ved Havets Bred den gyldne Soel forsvinde.
Paa Træets Top, paa Skibets Mast den skrev
Endnu en Hilsen i et Elskovs-Brev,
Og prøvede tilsidst at efterlade
Sit Billede med alle Farvers Pragt
Paa nogle Skyers skrøbelige Flade.

Og alt som Vinden friskere blev bragt
Fra Søen ind paa Landet, rullede atter
De bløde Bølger med melodisk Tact.
Langt ude laae for Anker to Fregatter;

Et letbygt, mindre Fartøi prøved' paa
 At drage Fordeel af de linde,
 Kun med at kjøle fryssefatte Vinde;
 Men Seilet vifted' slapt fra Skibets Raa.

Paa Landet damped' Markerne. Som Taage
 Hang over Engen gjennemsigtig Duggen.
 Rundt om os blev det stille. Fjernt en Maage
 Skreg over Havet. Men en sagte Klukken,
 En afbrudt Qviddren, og en Fugl, der iiste
 Til Skovens Ly og skjulte sig derinde,
 Tilkjendegav mig, at Naturen hviiste.

Da mærkede jeg først, at min Veninde
 Saae usravendt og vist
 Paa eet og samme Punkt, som om hun vilde
 En Tankegang forfølge til dens Kilde.
 Jeg spurgte den Fordybende tilsidst:
 „Hvad er det Kjære, Du betragter hist?“

„At Intet! — svared' hun — jeg tænker atter
 Paa Noget, der forfølger mig saa tidt,
 En Særhed, som jeg driver snart for vidt,
 Endskjøndt jeg ei aldeles Grunden fatter.

See, dette Landskab her er smukt. Det Sprog,
 Naturen taler, kjender jeg — og dog,
 Isald jeg ikke frygted' for din Fatter,
 Jeg vilde paastaae, at jeg føler meer,
 Langt mere ved et Landskab, der er malet,
 End ved det Liv, jeg rundt omkring mig seer."

Maaskee Du foretrækker Idealet?

Jeg spurgte med et Smil.

„Maaskee,

— Hun svared' — ligger det til Grund for min Idee.
 Endnu, saavidt jeg mindes, har jeg ikke
 Med usforstyrret, blivende Behag,
 Og ret med indre Fryd, i lange Drag,
 Nydt Synet af en Egn, der stemte med min Smag.
 Jeg veed ei selv, hvori det kunde stikke.
 Jeg sølte mig for adspredt; Tanken gik
 Langt længer end Beskuerindens Blik.
 En Gjenstand rev mig voldsomt fra en anden.
 Et Middelpunkt, der ordned Skov og Eng
 Og Søen til en Heelhed for Forstanden,
 Den søgte jeg, men fandt den ei. I Alæng

Mit Die dvælte ved de mindre Dete,
 Men fandt ei Hvilse ved at see det Hele.
 Jeg kunde fristes til at troe,
 Naturen, for mangfoldig, mangler No."

Den No — jeg svarede — vi stundom savne,
 Maa søges hos os selv. Isald dit Die
 Ei ordner selv hver Gjenstand noie,
 Da vil Naturens Orden lidt kun gavne.
 Thi Diet er vor Synskreds Ramme,
 Og Sjælen Lærredet, paa hvilket vi
 Gruppere med en vikkom Phantasie
 Naturens vidtudstrakte Materie.
 Men ei Enhver har Die for det Samme.
 Hvem veed? — jeg vedblev skjæmtende — maaskee
 Den Hastighed, hvoraf Du plages,
 Er Grunden til, at dine Tanker drages
 Fra Meget, som vi Andre see.

"Nei! Du gjør mig Uret. Ofte sidder
 Jeg hele Timer ved den aabne Strand,
 Og stirrer paa det grændseløse Vand,
 Og vugger mig i Fugleqvadder.

O, meer end eengang dette Hjerte blev
 Indfullet af Naturens Melodier,
 Indtil et uforklarligt Mishag rev
 Mig atter ud af mine Drømmerier.
 Og ofte har jeg Skjønhed truffet,
 Og den har smeltet dette Bryst.
 Men naar jeg dvælte længe ved min Lyst,
 Da vaagned' jeg og fandt mig skuffet."

Hvor kan Du vente — brød jeg ud — at finde
 I denne Verden varig Fryd, Veninde!
 Betænk, Naturens Liv bestaaer
 Blot derved, at det verler og forgaaer.
 Men denne Verel selv er Skjøn. Den føder
 En rig Mangfoldighed, der overalt os møder.

„Nei, kjære Ven! Mangfoldigheden bøder
 Kun lidt paa det, jeg savner overalt.
 Hvad hjælper mig den verlende Gestalt?
 Hvad hjælper det, Naturen taber
 Sin egen Eksistens med hvert Minut?
 Det Skjønne, den har frembragt, bli'er forstødt;
 Den selv forstyrer, hvad den skaber.

Hvor ofte blev den rene Harmonie,
 Naar Solen i sin Dvgang straalte
 Til Værkens Morgen-Psalme-Melodie
 Forstyrret for mig ved et Barn, der ... straalte!
 Hvor ofte, naar en simpel Symmetrie,
 En Orden i Naturen mig frappeerte,
 Blev mine Følelser parodieerte
 Ved Skriget af en hæs, affkyelig Fugl,
 Der tætvæd fløi iveiret fra sit Skjul.
 Dog — hvad behøver jeg at hente
 Beviser fra en Tid, der er forbi?
 See hist! — Den smukke Sky, der forhen brændte
 Med tusind Farvers Pragt, har tabt sig i
 Et hæsligt Mørkegraat, der savner Harmonie.
 Og Taagen hist, der strækker
 Sig over gyldne Marker som et Flor
 Og røber Formerne, den blødt bedækker,
 Om lidt — hvem veed det? — lægger
 Sig vaad og tyk og tung paa Hav og Jord.
 — Jeg synes tidt, Naturen gjækker
 Os med en Uro og en Hast,
 Der hindrer os at holde Synet fast.
 Og det er denne Ro, jeg finder
 I mangen Landskabsmalers Arbeid, dette

Aldeles Uforstyrrede, der binder
 Mit Die stadigt og formaaer at sætte
 Min Sjæl tilbage blandt forsvundne Minder.
 O, jeg erindrer end med Eyst,
 Hvor ofte Morbro'ers Samling Malerier
 Var i min Tensomhed min Trøst
 Og for Tungsindighed en mild Befrier.
 En Gruppe Træer paa en frugtbar Eng;
 Den varme Luft, det klare Vand, der skylled'
 Mod Kysterne; det Duftige, der hylled'
 I fine Dunster Skov og Mark og Bæng;
 Hiin Udsigt, dette hele Syn fortrylled'
 Mig i et Malerie af Claude Lorrain.
 Af Ruydaels og af Everdingens rene
 Og klare Skilbringer af Vandets Brudd,
 Naar over Klipperne det styrter ud
 Og skummer mellem Mos og Stene,
 Sik jeg Begreb om hiin høitidelige Scene.
 Men oftest drøede mit Die
 Ved tvende Malerier, eet af Dahl,
 En siællandsk Egn — jeg kjendte den saa nøie!
 Kun var den et forædlet Ideal, —
 Og eet af Tuel, et Bondehuus, der hvilede
 I landlig Stilhed saa bekjendt igjen,

Alt alle mine Tanter ilte
 Til denne Plet som til en gammel Ven.
 Alt, jeg har stirret halve Dage
 Paa mangt et Malerie og glemt,
 Jeg vilde vaagne til den gamle Klage
 Og meget meer end før forstemt."

Jeg tav et Dieblit frappeert. Omsider
 Bemærkede jeg løseligt, at vi
 Ved Synet af et Landskabsmalerie
 Dog savned' Blomstens Duft og Fuglens Melodie.

„Nei — brød hun ud — min Ven! Til alle Tider,
 Naar heelt min Sjæl fordybede sig i
 Et malet Landskab, har min Phantasie
 Vidunderligt og villigt staaet mig bi.
 Jo længere jeg seer, desmere lufte
 De lette Vinde mellem Busk og Træ.
 Snart synge Fuglene bag Skovens Læ,
 Og tusind Blomster, tusind Planter dufte."

Men siig mig, Kjære! — spurgte jeg — har Du
 Blot ved Naturens Phænomener
 Bemærket dette Savn? Forslener
 Bort hele Liv din Følelse, din Hu

En Fyldestgjørelse, som Ingen fandt endnu?
 Og medens Alt i Tiden og i Rummet
 Er mangelfuldt, jeg undres, at Du blot
 Ved Synet af et Landskab har fornummet
 De Savn, jeg kjender alt for godt.

„Unægteligt — hun svared' mig — erkjender
 Jeg noget Mangelfuldt i dette Liv,
 Som om det midt i Flugten af sit Bliv
 Blev ufornodet standset. Men jeg vænner
 Mig næsten altid hurtigt til at bære
 De Kaar, der ei kan anderledes være.
 Men, hvad jeg nys har omtalt, er et Punkt,
 Hvor just det Mangelfulde
 Meer end sædvanligt faldt mig tungt.
 Der gives, troer jeg, visse Ting, jeg skulde,
 Uagtet et og andet Savn,
 Til hver Tid taale villigt, næsten gierne,
 Mæst, naar de sigted' til mit blotte Gavn.
 Thi her jeg indseer med min lille Hjerne,
 Alt hvad jeg oppebærer, er et Held,
 Hvorved jeg bringes i Algodheds Gjæld.
 Og kan jeg med min Skaber gaae i Rette,
 Fordi der mangler lidt i dette

Saa overbættets rige Væld?
 Men — naar den venlige Natur bereder
 Os ikke blot det Nyttige, men og
 Fra tusind Fyldehorn en Skjønhed spreder,
 Der møder os i Blomstens stumme Sprog,
 I Plantens Vdmagthed og i en dristig Ceder,
 I Lysets Straaler, i det dybe Blaa,
 Hvor Bølgerne mod Horizonten rulle
 Indtil de op mod Himlen slaae:
 Da føler jeg, min Ven, det Mangelfulde
 Før ikke gjennem Skjønheds Rige gaae.
 Forgjæves her jeg vilde resignere;
 Jeg kan kun tænke mig det Skønne heelt.
 Naar det er ufuldkomment, opløst, deelt,
 Da eksisterer det ei mere."

Da min Veninde havde talt, forblev
 Jeg længe tavst og trivialsom. At hun søgte
 Saa inderligt den Tilstand, hun beskrev,
 Det var mig kjær. Men at hun synligt drev
 For vidt sit Mishag med Naturen, kjolte
 Meer end jeg ønskede, min Lyst
 At lytte til en nærbeslægtet Rost.

Og paa den anden Side vare
 Mig hendes Ord behagelige, da
 De gav' mig Leilighed til at forklare
 Et Punkt, saaledes tænkte jeg, hvorfra
 Jeg kunde hendes ældre Tvivl besvare.

— Jeg fandt det da fornuftigt, at benytte
 Det Stof, jeg havde for mig, og fra det
 En Overgang til andre Spørgsmaal knytte,
 Saavidt det kunde skee beqvemt og let.

Isald Du ei — jeg sagde da — har glemt
 Hvad vi tilforn har talt om denne
 Materie, da vil Du selv erkjende,
 At jeg i dette Punkt er mere billigt stemt.
 Naturen, kjæreste Veninde!
 Er et Mystorium, man ei
 Forstaaer paa den almindelige Wei.
 Bort Blik maa skjærpes, øves, for at finde
 Dets Spoer, forinden de forbi os svinde.
 Men — naar jeg ikke feiler, er Du bragt
 Selv ved dit Mishag, ved din Klage
 Paa Veien, der kan føre dig tilbage
 Til at erkjende klart Naturens Magt,
 Hvis det er sandt, hvad en Poet har sagt:

„Den unge Kraft begynder med at vrage.“

— Jeg haaber, det vil lykkes mig at lede
Dig videre paa denne Vej, som Du
Er ikke lidt bekendt med allerede.

„Jeg fatter ikke ret endnu

— Hun svarede med Rødmen — hvad Du mener.“

Ved trende Kræfter — blev jeg ved — forener
Vort Liv sin Stræben, ved Natur og Kunst.
Him gaves Mennesket ved Himlens Gunst;
Ved denne Himlen han fortjener.
Tro mig, min kjæreste Veyinde! den,
Der i Naturen ganske sig fortaber,
Betydningsløst for ham gaaer Livet hen.
Thi viid: det er den høie Kunst, der skaber
Til fuld Betydning Livet om igjen.
Isald Naturen fyldestgjorde
Enhver af vore Vængsler, saa at vi
Fandt overalt en fuldendt Harmonie,
Som vi til alle Tider nyde turde,
At, da var Paradiset ikke tabt,
Og Mennesket langt anderledes skabt.

En Eksistens, der mangler Ro;
 En stykkevis Bestaaen, der forkræver
 Den i Naturens Liv fordybede Bestuer,
 Er Paradisets Tab, hvorpaa vi troe.
 Fordyb dig i de enkelte Momenter;
 Søg Skjønhed i det Nu, den drukner i —
 Og viid, det er forgæves, at Du ventes
 Den længselsfuldt begjærte Harmonie;
 De Billeder, der fare Dig forbi,
 Besidde kun det Skjønnes Elementer.
 Men kan Du gribe disse, kan forstaae
 Det indre Væsen, der i dem bevarer,
 Det Liv, der i Naturen aabenbares,
 Guds Væsen i det Store som det Smaa:
 Da tør jeg, kjæreste Veninde, spaae,
 Alt det vil hurtigt i dit Indre klares.
 Den Undergang, der nu dit Liv møder,
 Vil da forsvinde for en Magt,
 Der, naar den synes at forstyrre, føder
 Af Undergangen Liv og Lyst og Pragt.
 Disharmonierne, for hvilke dette
 Bevægelige Liv var før et Rov,
 Vil vige for en Kraft, der veed at sætte
 Alt under Harmoniens Lov.

Min venlige Veninde tav en Stund,
 Og aabned' derpaa tøvende sin Mund,
 Som om hun vilde sige Noget,
 Men ikke vilde rigtigt ud med Sproget.
 Omsider sagde hun: „Jeg troer at see
 Det Maal, hvortil Du sigter, og jeg skatter
 Net vel Betydningen af din Idee;
 Et Udtryk blot jeg ikke ganske fatter.
 Hvordan forstaaer Du det „„at Kunsten skaber
 Naturen om igjen?““ Man siger dog
 Sædvanligviis, at Kunsten efteraber
 Naturen, naar den taler dennes Sprog.“

Isald Du troer, Veninde,
 — Jeg gav til Svar — at Kunsten som et Speil
 Hver enkelt Deel af Billedet vil binde
 Og give det igjen, da ta'er Du feil.

„Jeg troer det ikke heller; men hvad bliver
 Da udeladt, naar den ei Alting giver?“

Hvis Du tillader det, da kan jeg let
 Ved et Exempel, der i sig forener
 Hvad vi behøve, vise hvad jeg mener.
 — Erindrer Du din salig Mo'ers Portrait,

Som Edouard, den unge Maler
Bestemte for dit Sovetabinet?
Det kom til Norge, hvis jeg husker ret.

„Min giorte Søster fik det. At jeg taler
Saa tidt derom! Hvor kunde jeg det glemme!
Saa ofte det har trøstet mig derhjemme!“

Nu vel, saa mindes Du vel med, hvad vi
Fornemmeligt beundrede ved dette
Fortræffelige Materie?

„O jo, min Ven! hiint egne Tryllerie,
At næsten hver Beskuer kunde sætte
Saa hurtigt sig i Maleriet ind;
Og at ei blot hvert enkelt Træk var truffet,
Men Moders fromme Sjæl, det gudhengivne Sind.“

Og dog, jeg veed, blev Een og Anden stuffet,
Og paastod, at det ligned' ei;
Det var for ungt, for smukt

„At, Kjære, nei!
De Enkelte, der paastod' dette, kjendte
Bor Moder alt for lidt til at de ret
Burdere kunde hiint Portrait
Og agte det saa høit som det fortjente.“

Naar man betragted' Moder flygtigt, sandt
 Man ikke strar, at hun var smuk. Iblandt
 Var hun for bleg, og af en Sky om Diet
 Man saae, hun var kun sjeldent ret fornøiet.
 Tidt leed hun hemmeligt af Sorg, og tidt
 Af Sygdom havde hendes Afsyn lidt.
 Først ved en daglig Omgang lærte
 Man fuldeligt at elske disse Træk,
 Hvoraf hvert enkelt var lagt an lidt hjæk,
 Men af hvis Heelhed det fortræffeligste Hjerte
 Og Aandrighed og Sjælens Adel gif
 Og lyst fra det tankefulde Bluf.
 See, derfor fandt jeg Edwards Maade
 Alt male Moder paa, saa smuk:
 Det Smertefulde smelted' i et Suk,
 Og hendes Graad i Duggen paa de vaade,
 Men tillidsfulde Dine. Hendes Træk
 Var' ei flatteerte; men de vare,
 Jeg kunde næsten paastaae, mere klare.
 Den bløde Pensel gled med Lethed væt
 Forbi en underordnet Deel, der trued
 Det Billeds Reenhed, man beskued.
 Et enkelt, mindre skjönt Partie
 Oplostes i det Heles Harmonie.

Og dog med Alt det var det Hele
 Et Udtryk af de allermindste Dele.
 Her fandt jeg fremstilt, som jeg føler vel,
 Vor Moders sande Væsen, hendes Sjæl,
 Aldeles uforstyrret af de mindre
 Tilsdendte Træk, der mangt et Indtryk hindre.
 Som Moder der var malt, saaledes stod
 Hun tidt i Drømme for mig aabenbaret;
 Og fra den Tid hun os forlod,
 Staaer hun for mig i Billedet forklaret."

Fortræffeligt — jeg udbød — min Veninde!
 Har Du igrunden alt besvaret
 Hvad Du har spurgt mig om. Du selv vil finde,
 At hvad Du meest beundred' hos vor Ven,
 Var, at han skabte her Naturen om igjen.
 Hiin eienbyggelige Maade,
 Hvorpaa han løste dette Ansigts Gaade
 Og loffede ved Kunstens Tryllebud
 Din Moders indre Væsen, hendes rige,
 Men stundom uforstaaelige
 Natur af Maleriet ud;
 Og den Forstandighed, hvormed han dækked'
 De mangelfulde Træk; den Mesterhaand,

Der lod det Heles Livlighed og Aand
 Ved Intet sees forstyrret eller svækket;
 I Korthed: Harmonien i det Hele,
 Der hævede til Skjønhed alle Dele,
 Berettiger mig sikkert til den Dom,
 At Edvards Kunst har skabt Naturen om.
 — Det i det mindste har jeg tænkt mig, Kjære,
 Ved disse vistnok indholdsrige Ord.
 — Har Du nu blot forstaaet mig ret?

„Jeg troer —

Hun gav til Svar — „dog kan det gjerne være,
 At jeg endnu maa hjælpes lidt paa Spoer.
 Jeg kan forstaae, hvad Du har sagt, naar Taler
 Er om Portraiter, hvor en Maler tidt
 Forfjønner ved sin Kunst Originalen;
 Naar dennes Ydre nemlig siger mindre
 End hvad der findes udtrykt i dens Indre.
 Men sæt, et Ansigt selv er fromt og blidt
 Og udtryksfuldt og skjønt, hvad kan da hindre
 Den duelige Maler i
 At give blot deraf en tro Copie?
 Maa ei en skjøn Natur nødvendigt tabe,
 Naar Kunstneren vil den forfjønnet skabe?“

Men troer Du, spurgte jeg, at sig
 En sjelden Skjønhed findes virkelig?
 Hvor tænker Du man støder
 Paa en saa lykkelig Natur,
 Alt lutter rene Forhold i Figur,
 I Ansigt, fort i Alt, vort Die moder?
 Hvor finder Du det Yndige, det Hulde
 Tilsammensmeltet med det Udtryksfulde?
 — Betænk, at det er endelige Kaar,
 Der følge stadigt med os paa vor Vandring,
 Og at vort Væsen, selv naar det i Blomster staaer,
 Er underkastet idelig Forandring.
 Det er ei ene Plantens Blad,
 En Storm, en Nattefrost kan skade;
 Langt mere dybe Spoor kan Misgunst, Haan og Had
 I Menneskernes Maaen efterlade.
 Og Sygdom, Hjertesorg, vor Sjæls Affecter,
 Hvergjerrighed og Brede, Frygt og Skræk
 Forstaae at grave dybe Træk,
 Og magre ud de skrøbelige Slægter.
 Og Last og Udyd gaar i Svang
 Og give Diet Mæthed, slappe Huden,
 For ei at nævne Næringsorg og Trang;
 Ved disses Bord er Skjønhed sjældent buden.

Ja, selv vort Bæsens Adel: Tænkning, Flid
 Og Forskning hærne sig paa Støvet;
 Vor Manddoms Styrke vorder røvet,
 Vor Sundhed af den velanvendte Tid.
 Mens Diets Glands et aandrigt Udtryk vinder,
 Har Sneen lagt sig paa vort Haar
 Og Rosen visner paa de sunkne Kinder.
 Er det et Under da, ved flige Kaar,
 At Skjønhed lider, falmer og forgaaer?

„Jeg synes dog — bemærked' min Veninde —
 At hvad Du paaستااer strider lige mod
 Erfaringen, saavidt jeg Dig forstod.
 Snart dagligt kan vi finde
 — Sæt ogsaa, Kjærlighed gaaer lidt iblinde —
 At mangan sindig Herre med et Suk
 Bekjender om en Dame, hun er smuk.
 Vi Fruentimmer — mellem os, at sige —
 Er heller aldrig utilbøielige
 At kalde hiin Mand smuk, en Anden net.“

Ja heri, svared jeg, har Du vel Ret;
 Men — tillad! — det har ikke stort at sige.

Hvis Skjønhed skal bestaae i Harmonie,
 I rene, bløde Former, der forkynde
 En Sjæl, der hviler gjennemsigtigt i
 De mindste Dele af det Ydres Ynde,
 Da vil et saare ringe Tal
 Endog blot nærme sig hiint Ideal.
 Et regelmæssigt Ansigt, Carnationens
 Fortrinlighed har, som man tidtnok seer,
 Et aandløst Udtryk, grundet i Personens
 Betydningsløse Character.
 Kun den kan kalde slige Væsner smukke,
 Der glædes ved en liv- og sjælløs Duffe.
 Og paa den anden Side: hvad der meest
 Og allerhelst som Skjønhed agtes,
 Og som en Gjenstand for vor Kjærlighed betragtes,
 (Dog ei af Folk som de er fleest)
 Er, hvad Du vist har mærket, det Piquante.
 Vi ere nemlig vante
 At kalde skjønt det blot Interessante.
 Uregelmæssigheden giver
 Et Ansigt tidt en Ynde, der maaskee
 Ved Striden mellem Væsenets Idee
 Og Formen saa behagelig os bliver.

Men Skjønhed, som Du veed, forlanger Reenhed
 Og Regelmæssighed. Den vil,
 At Sjæl og Legeme skal bringes til
 En uadskillelig, en sammensmeltet Eenhed.
 En saadan Eenhed, der er fuldendt Skjøn
 I alle sine Dele, finder
 Man aldrig, ei engang blandt Qvinder,
 Skjøndt disse høre til et Kjøn,
 Der fortrinsviis
 Blandt Dødelige bærer Skjønheds Priis.

Idet jeg sagde dette, faldt
 Mit Nie, da jeg løfted' det iveiret,
 Paa min Venindes blomstrende Gestalt.
 Da tav jeg, tabt i Synet og besnæret
 Af hendes yndige Figur, hvori
 Naturen folded' ud en Symmetrie,
 Der sjældent blev en Dødelig bestjæret.

Hun spurgte mig, hvorfor jeg tav.

Fordi

Det forekom mig fast som Blasphemie

Ved Synet af din Skjønhed, min Veninde!
 At anke paa en rig Natur, som om
 Dens Bærker usfuldendt til Verden kom.
 Din Skjønhed burde jeg dog fuldendt finde.

Da rødmede hun høit, sprang op og lagde
 Sin Finger paa min Mund, idet hun sagde:
 „Istald Du ikke tier, bli'er jeg vred.
 Hvor tør Du vove? — Om min Skjønhed veed
 Jeg rigtigt nok saa godt som Du Bested.
 Den er lidt lustig og kan være
 Til sine Tider høist journaliere.
 Vær Du da gandske rolig og bered
 Dig usfortøvet til at blive ved.“

Nu, siden Du med denne strenge Mine
 — Jeg gav til Svar — forlanger det partout,
 Saa vil jeg gjerne tilstaae, min Pauline!
 At selv det skønne Liv, i hvilket Du
 Saa yndigt blomstrer, at selv det besidder
 Et fuldendt Udtryk kun for din forelskede Ridder.
 For mig er Du bestandig skøn, fordi
 Jeg paa en Maade som en Kunstner skaber
 Paaan dit Billed i min Phantasie,

Et Billed, der ved Tiden Intet taber.
 Thi af dit indre Væsen, af din Sjæl,
 Af hine hemmelige Traade,
 Der slynge sig til en mærkværdig Gaade
 Og til dit Livs bestandigt friske Væld;
 Af dine Formers Hoved-Indtryk leder
 Min Sjæl det Billed ud, som jeg i Dig tilbeder.
 Om Du en Dag er klædt med mindre Smag;
 Om Du er mindre dispoñeert en Dag;
 Om Kummer eller Østenvinden
 Har bleget Foraarsroserne paa Kinden:
 Tro mig, min Ven, det siger ikke stort.
 Mig har min Kjærlighed til Digter gjort;
 Ved Digtekunstens Magt jeg atter skaber
 Hvad Du som Dødelig til Tidens Verel taber.

Da sagde min Veninde, mens hun loe:
 „Zael ikke saa! Jeg frygter, Du forleder
 Mig til den vel forføngelige Tro,
 At Kjærlighed en Vei til Poesie bereder.“

En saadan Tro — jeg gav til Svar — er ei
 Forføngelig. Det er den samme Vej,

Paa hvilken Kjærlighed og Kunst forklare

Det Billede's Skjønhed, de bevare.

Den sande Kjærlighed bestaaer, jeg tænker,

Saa godt som Kunsten i

Vor Sjæls Formuenhed at bringe Harmonie

Imellem det, som Tidens Verel krænker,

Og det, der er ukrænkeligt deri.

Og lad mig hermed, faureste Veninde!

Henlede din Opmærksomhed igjen

Til det Du klaged' over for din Ven.

Naturens Skjønhed syntes at forsvinde

For din Betragtning; hvad der nys var skabt,

Tilintetgjordes atter og gik tabt.

Din Sjæl, forstyrret af de mindre Dele,

Har savnet Middelpunctet for det Hele.

Hiint Middelpunct har Du, Veninde, søgt

Bestandigt i Naturen selv. Jeg mener,

Det er din Sjæl, din Tanke, der forener

Som i et Middelpunct Naturens Phænomener;

Og der dens Skjønne Heelhed søges trygt.

Betragt Naturen med en Kunstners Øie,

Og Du vil see, at Mark og Eng og Dal

Gruppere sig om Skove, Bakker, Høie,

Fortrylled' til et Skjønheds Ideal.

Thi det Forstyrrende forjager

Din Sjæl ved Phantasiens Tryllestav;

Selv det uendelige Hav

Den indenfor sin Cirkel magist drager.
 I skjon Belysning ligger Bondens Ager,
 Et eensomt Huus, en Stente for dit Syn;
 Og Skyen hist, ja selv et flygtigt Løn,
 Og Taagerne, der flye for lette Vinde,
 Formaaer din Phantasie at standse og at binde.

— Ja, min Veninde! stræb kun meer og meer
 Alt gjøre Dig med Kunstens Værk fortrolig.
 Naar Du fra dette Standpunct paa Naturen seer,
 Da vorder denne Mislyds, Uroes Bolig
 Harmonisk, enig med sig selv og rolig.

Men — Natten falder paa. Fra Bust og Krat,
 Dig store Menneske-Figurer, stige
 De mørke Skygger over Land og Rige;
 Selv Havet dækkes af en uvis Nat.
 Og vend Dig om, min Ven, og see tilbage!
 Fra Skoven hisset taust og langsomt drage
 Til natligt Overfald som en bevæbnet Trop
 De dunkle Jordensfyer op
 Og true Jorden

Med Lynets Ildsvælg og med Jorden.
 Alt mærkes Faren af en enkelt Fugl:
 See hvor den er urolig i sit Skjul!
 Den quidder ængstligt, flyver med Besvær;
 Den aner, at et Uveir er den nær.
 Det lynte — saae Du? — og det tordner med;
 Og store lunkne Draaber falde ned.
 Hør hvor det ruller! det er Tirailleurer,
 Et Slags Geværild, som man hører.
 Snart bryder Jordenen med Magt fra Sky paa Sky.
 -- Saa lad os da gaae hjem og søge Ly.

Mindre Digte.

Prolog til Lystspillet „Amors Geniestræger“.*

~~~~~

Jmens den iisgraae Træksugt, Frosten, bygger
Paa Land og Søe en Rede
Snart af chrystalne, grændseløse Stykker
Og snart af frozne Draabers Kjede;
Mens Sneens Fog, som hvide Duun, sig brede,
Og Diet blændes af de tætte Lag,
Der overalt berede
Et kjøligt Leie for en Vinterdag —

---

* Dette Digt blev skrevet i December 1829, under den Forudsætning, at „Amors Geniestreger“ var kommen ud ved Nytaarstid. Da dette ikke blev Tilfældet, Stykket tvertimod først publiceredes henimod Foraaret 1830, fandtes Aftrykkningen af Prologen upassende, paa Grund af de i denne forekommende Allusioner til Vinteren.

Og mens den øde Lund, den frogne Bove
 Forener ved Kaminen
 Hvad før var stilt paa Søen og i Skove;
 Mens Sang og Spil og Dands ved Tambourinen
 Og Kunstens Foraars-Skjær
 Udspreder Taagen, der mit Hjem formørker,
 Indbyder jeg Enhver,
 Der er en Ven af Kunsten, som jeg dyrker.

Desværre veed jeg, Kindens Rose daarer
 Og giver Plads for hvide
 Vandliljer, der flyde frem blandt Taarer.
 En Gud, en frygtet, sidder ved min Side.
 Han griber mine Glæder,
 Mit Hjertes Varme, Pulsens raske Slag,
 Min muntre Time med min mørke Dag,
 Mit friske Liv, min Sundheds Uandedrag;
 Alt han berøver mig som en Forræder,
 Der leer ad mine Taarer, naar jeg græder.

Og denne Gud er Tiden. Hvad jeg føler
 Og tænker flygter fra mig, mens jeg npler.

Min hulde Musa, Du, min Sangs Veninde!
 Din Finger peger paa
 Minutterne, der ubenyttet svinde,
 Og Aarene, der frugtesløse gaar.
 Lad mig din Cithar laane!
 Lad mig end een Gang sødt beruses i
 Din Tales Poesie,
 Og inden mine dunkle Lokker graane,
 Ledsaage Tacten af din Melodie.
 End eengang lad mig slaae de gyldne Strengene!
 Jeg veed jo ei, om jeg formaaer det længe.

Men siig, hvem vover jeg blandt alle Guder,
 Der herske paa Olymp, at vælge til
 Beskytter af mit Citharspil?
 Jeg seer min Musas Smil mit Valsg bebuder.
 Hun peger hen paa ham, den lille blonde
 Og blinde Gud, der lærer Nattergale
 At slaae, og unge Pigebørn at tale;
 Ham, der forsøder Luften med sin Aande
 Og svangrer den med Længsel og Begjær;
 Den skjælske, stundom i sit Forhold løse,
 Men dog til alle Tider gratiøse
 Gud Amor, kjendt, jeg tænker, af Enhver.

Tidt har han fulgt Poeten paa hans Gang.
 For Baggesen han hvidsted' om Gunløde;
 For Adam sang
 Han Digtet, det vidunderlige, søde,
 Om Valborg, der for Urel leed og døde.

Jeg kysser ham uendeligt. Han braatte
 Mig tidligt til at strække
 Og troe paa de Forhaabninger, han vakte.
 Han lagde Rimets Vellyd paa min Læbe;
 Thi mens jeg end var ung og tidt bedrøvet,
 Han stod bag Løvet
 Af Busken, hvor jeg sad og jamred' saare.
 I Flugten greb han fremtende min Taare
 Og gjorde — mon I gjætter? —
 Af Taarerne de deiligste Sonetter.

Han hjælede for mine Phantasier;
 Han hjalp mig, naar jeg sang for min Veninde;
 Han lærte mig, med Versets Melodier
 Et reent, naturligt Udtryk at forbinde.
 „Er' dine Digte — sagde han — studeerte;
 „Er' Vendingerne tvungne;
 „Er' dine Følelser i affecteerde,
 „For Dret ikke vante Lyd besjunge:

„Fortviøt da, Digter! om din Kunst,
 „Dg beed mig før i Prosa om min Gønst.
 „Jeg og min Moder
 „Skøe Ederø Digtes tvøungne Perioder.“

Han viste mig, Ideen vorder plat,
 Af rene Formers Ynde
 Dg af det rette Tønesald forladt.
 „Betøenk itide hvad Du vil begynde,
 „Dg stem din Cithar til
 „Det Thema, Sangens Fader
 „Skal høre, naar han lytter til dit Spil.
 „Betøenk, at Pigen, som Du elsker, hader
 — Saa slutted' han — en flødset Elfers Fader.“

Jeg fandt, det var min Pligt,
 Blandt denne Guds utallige Bedrister,
 Hvørmød han Held, men ogsaa Vanheld stifter,
 Alt vælge mig Sujettet til et Digt.

— Tillader nu, Høistørede! (Jeg mener
 Blandt Damerne: de fleste;
 Blandt Hørrerne: de dygtigste, de bedste)
 Tillader mig, som Ejener

Alf Amors Vink og Gudens Kjæledæge,
Mit Digt for Eders Fodder ned at lægge.

Hvis I belysne huldt med Eders Gunst,
Ei Digteren — den ubekjendte Sanger
Saa stort et Held ei venter, ei forlanger —
Men Digtet, Frugten af min Kunst:
Da skal jeg, trods den stemme Belpasage,
Dg ugeneret af den haarde Frost
(Jeg seiler med Poeternes Courage
Dg kjører med poetisk Extrapost)
Hvert Hjertesuk til Amor transportere,
Hver Bøn, samt al den Kjærligheds-Malheur,
Der hidindtil laae over i Korsøer,
Dg Guden Eders Sag recommandere.
Han staaer paa Springet;
Spendt er hans Bue; Pilen er bevinget;
Han lyder mig som Digter ubetinget.

Men — hvis en bidst og knurrende Critik
Paa Eet og Andet hist og her vil anke,
Dg skiller plump, som nu og da er Skif,
Fra Digtets Indhold og dets Tanke

Den Form, hvorunder de Betydning fik :
 Da puffet jeg paa Amors Poetik
 Og fordrer af min Dommer, før jeg dables,
 At han betænker : Stof og Form er eet
 I Digtekunstens høiere Gebeet,
 Og at ved Formens Skjønhed Stoffet adles.

Attentatet.

~~~~~

Hist, hvor Diet Veien slipper,
 I en raa og vild Natur,
 Stod han blandt de nøgne Klipper
 Som en Fjor, forvittret Muur.
 Om hans Hoved Stormen susse;
 Værre Storm var i hans Bryst.
 Ved hans Fodder Elven brusste;
 Intet mod hans Smertes Røst!

Vaa hans Læber Døden sad;
 Diet brændte sygt i Flamme;
 Haaret hang, et skrumpent Blad
 Vaa en gold, udhulet Stamme.
 Dreven af den værste Nød,
 Gensnig lig, hvis Kræfter slippe,
 Søgte han en selvvalgt Død,
 Ved et Spring fra Chewiots Klippe.

„Vær et Vidne ved min Død!

„Saar mig Farver, før Du glider,

„Aftensoel! i Nattens Skjød,

„For at skildre hvad jeg lider.

„Alt! som jeg har Ingen liidt!

„Graad som min har Ingen fældet.

„Meer end jeg har Ingen stridt.

„Ingen det som jeg undgjældet!

„Som en hungrig Hund jeg laae

„Ved Dit Bord, Du Rigdoms Kilde!

„Trygled' blot om Krummer smaae

„Fra Dit rigtbesatte Gilde.

„Men — o, frelsende Forbarmer! —

„Skjøndt jeg trygled' træt af Graad,

„Skjøndt Dit Smil en Himmel varmer,

„Ewig Trygten blev min Lod!

„— Jeg har fundet mig i Alt;

„Med en Taalmod uden Ege

„Saae jeg mine Dronne faldt

„Til et Intets mørke Rige.

„Alle Tab jeg havde baaret,
 „Men det værste, men det sidste —
 „Dg saa frygteligt bedaaret ...
 „Nei! det var for tungt at friste!

„Alt, at hun forlod sin Ven!
 „Hun, mit Livs, min Sjæls Veninde!
 „Dg med Grumhed gav mig hen
 „For min allerværste Fjende.
 „Vee mig! at hun vilde drage
 „Dette Hjerte til sit Favn,
 „For at styrte mig tilbage
 „Til et Helved uden Navn.

„Men — misfunderlige Styrrer!
 „Du, som søgt i Vindens Raabe,
 „Du, som skjult i Giftens Draabe
 „Ruster Dig imod Uhyrer —
 „Lad ham, naar han griber efter
 „Hende med begjærligt Blod,
 „Røvet sine Manddoms Kræfter,
 „Synke død for hendes Fod!

„— Komme Haab! Det er forbi!
 „Denne Luft, jeg aander, raner
 „Mine Drømme, mine Planer,
 „Spotter med mit Naserie.
 „Hendes Bryllup feires hist;
 „Natten, naar den fulsfort ruger
 „Over hendes Skjændsel, sluger
 „Haabets allermindste Gnist.

„.... Dybe Mulm! der alt bedækker
 „Gjerne Dal med Skov og Krat,
 „I dit Skjød jeg ned mig lægger;
 „Dæk mig med en evig Nat!
 „Lad kun hende høit paa Borgen
 „Glædes ved Bedrag og Svig;
 „Naar hun reiser sig imorgen,
 „Finde hun mit knuste Liig!

„Haarde Stene hist! bereder
 „I en Alfgrund dybt min Seng!
 „Jeg har levet mellem Eder
 „Fra den Tid jeg var en Dreng.

„Med i Strømmen vil jeg ikke ;
 „Jeg vil gjøre Pinen kort.
 „Mellem Stene vil jeg ligge ;
 „Jeg er vant at ligge haardt.“

— Mens han taler og bestiger
 Klippens allersidste Top,
 Rasler det; en Fremmed sniger
 Sig i Stilhed med ham op.
 Med en Rissel over Nakken,
 Fulgt af tvende Hunde, strider
 Nedad Kløften, opad Bassen
 Jægeren paa Klippens Sider.

Hvem er denne taus Jæger ?
 Søger han den lette Hind ?
 Hvilken Videnskab bevæger
 Heden paa hans sjunkne Kind ?
 Er han seent paa Dagen hildet
 Af en hæftig Lyst at jage,
 Og blandt Klipperne forvildet ?
 — See, han stotter sky tilbage !

Frygter han for Nogen her?

Som et Dyr han staaer og lurar,

Snøfter efter Vind og Veir,

Lægger Panden dybt i Furer.

Æh! han kalder paa sin Hund —

Han vil skyde, men han standser

Og fortrækker fælt sin Mund —

Er han fuldt ved sine Sandser?

— Hverken Hind ei heller Raa

Søger denne Jægers Die.

Klipperne, han træder paa,

Kjender han, det veed jeg, noie.

Det er Hadet, der bevæger

Skytten med usalig Magt;

Og han sniger sig som Jæger

Til den grueligste Jagt.

Ei det var ham nok at røve

- Svigefuld en Andens Brud;

End en Udaad vil han øve

Skjult og ved et Middings Stud.

Det er ham, der end forbittrev
 Siin Ulykkelige Dage;
 Det er derfor, at han zitterer,
 At hans Hævner er tilbage.

Midt i Glædens Tummel frygter
 Han bestandigt for sit Liv;
 Hemmeligt den Feige flygter
 Fra sit Bryllup, fra sin Viv.
 Man har sagt ham, at hans Fiende
 Vandrer eensomt uden Børge;
 Hurtigt har han vidst at finde
 Ham blandt hine høie Bjerge.

— Mens han lægger an den ladte
 Riffel til et sikkert Skud,
 Bryder han med Jubel ud:
 „Traf jeg engang den Forhadte!
 „Saae han mig, det maatte gjælde
 „Liv om Liv, og mit tilsidst.
 „Vel, saa lad os bruge List,
 „Som et Bildt den Stolte fælde.

„Du har truet mig saa tidt ;

„See nu til, Du kan Dig hytte !

„Bed mit Liv ! der feiler lidt,

„Du er Dødens visse Bytte.“

— End han mumler mellem Tænder :

„Bagfra som et Dyr han skal

„Skydes !“ — sigter saa og sender

Kuglen med et tifold Knald.

„Ha ! det traf ! Afsted, tilbage !

„Holla, Cyrus ! hid, Packan !

„Gjennem Kløften vil jeg tage

„Veien til den nære Strand.

„Over Søen nærved Bugten

„Kan jeg atter naae mit Slot ;

„Ingen Hund skal ane Lugten

„Af det Bildt, jeg traf saa godt.“

— Men til Døden selvindviet

Styrked' him fra Klippen ud,

For den sidste Syns befriet

Bed hans egen Uvens Skud.

Ingen Haand hans Begem jorder;
 Kun et Røddyr Blodet siffer.

— Hævnen kommer, seen men siffer,
 Ramvende den lumske Morder!

m . . . p.

Herby.

Spadseretouren.

Aftenen er saa klar og smuk;
 Nede ved Stranden frist det luster.
 Hisset en eensom Fugl med Kluk
 Gynger sig hvor Jasminen duster.
 Kom, min Cousine! der har din Ven
 Lavet en Bænk under Blomster og Grene.
 Vil Du som jeg, saa gaae vi derhen;
 Jeg har et Ord at sige Dig ene.

Fiskeren nede passer sin Dont,
 Spysler i Baaden og fløiter et Stykke,
 Seer paa den rødlige blaa Horizont;
 Ikke skal han forstyrre vor Lykke.
 Vidste Du blot, hvor tidt han vil see
 Over til Ethens hvidlige Strimer;
 Uro de bringe paa Havet maaskee,
 Skaffe ham Fisk i talrige Stimer.

Seer Du? han støder fra Land, min Ven!

Alt, han har travlt, det kan ikke seile!

Bundgarnet trækker han ind igjen;

Langsomt begynder Baaden at seile.

Konen derovre, der tørrer et Garn,

Mærker os ikke; derpaa er jeg sikker;

Mindre det smukke, blomstrende Barn;

Nynnende sidder hun bøiet og strikker.

Græsset er vaadt; her løber en Stie;

Giv mig din Haand, saa skal jeg dig føre.

— Tys! hvad er det? Der er Klammerie!

Det er et Selskab — kom, lad os høre!

Bliv kun, Veninde! vær ikke forknøt!

Her kan vi staae og lytte bag Busken.

— Vognen er væltet; naa, den ligger blødt!

Hør, hvor de klamres og skjænde paa Rudsten.

Skulde jeg ikke hjælpe dem der?

Bent et Minut, saa stiller jeg Trækten...

Nei, naar Du frygter, bliver jeg her!

Tro mig, jeg skal ikke rige fra Pletten.

Bidst som en Hund, men lydig og tam
 Agter jeg paa din urolige Mine;
 Og i at føie dig er jeg et Lam;
 Føi mig igjen, min søde Cousine!

Det var jo deiligt! Her er Musik!
 Fløite, Claveer og to Violiner.
 Saae Du den smækkre Dame, der gif
 Pludseligt bag de lange Gardiner?
 See, med en Herre hun har en Passiar...
 Ih Du min Gud! han kysser jo Damen!
 Det er bestemt et hemmeligt Par;
 Bare nu Præsten snart siger Amen!

Følg mig, Veninde! Her kan vi gaae
 Nedad til Stranden bag Huset deromme.
 — Stille! jeg hører en Nattegal slaae...
 Veed Du, hvorfra dens Stemme kan komme?
 Åh, nu bemærker jeg først! Fra et Buurs
 Gitter og ud i den smægtende, stille
 Aftenluft toner den fri Naturs
 Dmmeste Syrikers klagende Trille.

— Enten er Luften trykkende varm,
 Eller mit Hjerte lider af Hede.
 Kom, min Cousine! Giv mig din Arm;
 Naar vi gaae til, saa er vi dernede.
 Seer Du mit Vysthuus? Op til en Lind
 Duftende sødt Jasminerne hælde.
 Vil Du som jeg, saa gaae vi derind;
 Al, jeg har tusinde Ting at fortælle!

Sxxx

Helt

Bryggerens Jeremiade.

Daß Menschenvolk mich ennuyieret,
 Ja, selbst der Freund, der sonst passabel.
 Daß kommt, weil man Madame titulieret
 Mein süßes Liebchen, so süß und aimabel.

H. Heine.

Jeg hører tidt af een og anden Ven,
 Jeg ansees for den lykkeligste Brygger;
 Alt Alting søier mig hvor jeg vil hen.
 — Nei, Godtfolk! jeg veed bedst, hvor Skoen trykker.

Vel er det sandt, jeg har min egen Gaard,
 Og uden Prioretter og Restancer.
 I Stalden begge mine Bæster staaer;
 Og spændes de for Vogn, pas paa, de dandser.

Jeg har en Rid'hest for min egen Mund,
 En hollsteensk Kurvevogn med fire Sæder.
 Hver Søndag ta'er vi ud til Slotte og Lund
 Og frydes ved Naturens mange Glæder.

Og sandt det er, jeg har en Deel forud;
 For hvor jeg kommer, bli'er jeg respecteret.
 Min ældste Søn stod pverst, det veed Gud!
 Da han i Paasken sidst blev confirmeret.

— Men hermed er det ikke gjort. Enhver,
 Om ogsaa Lykken soied' ham forresten,
 Maa dog bekjende, at hun her og der
 Har endnu mere fabriseret Næsten.

See, nu er jeg en grumme holden Mand
 Og commanderer glatvæk i min Stue.
 Hvad hjælper det? naar jeg dog aldrig kan
 Gaae Kjællingen derhjemme gjort til Frue.

Og hvad der egentligt er værst derved,
 For ellers jeg mig Pokker derom kerer,
 Det er just det, at de, vi omgaaes med,
 Er næsten lutter Borger-Officerer.

Og har vi saa engang lidt Maskepie,
 Lidt Selskab, som jeg sætter med det samme,
 Er Mutter i det hele Compagnie
 Vor Herre Død den eneste Madame.

See, det freperer! det veed Gud det gjør!
 Og derfor er det evige Capitel,
 Min Kone standser ved, naar blot hun tor,
 At jeg partout maa skaffe mig en Titel.

Men det er ikke gjort som sagt, Machere!
 Folk er saa curiose her i Staden.
 Jeg troer, man finder før en Secretair
 End Karlens Titel liggende paa Gaden.

For, skjøndt jeg tidt har speculeret paa
 Udfikilligt, som jeg tænkte skulde gjør'et,
 Jeg mærker, hun vil ikke rigtig gaae,
 Hvormeget jeg endogsaa tidt har smøret.

Som nu at blive Borger-Officeer,
 Det har jeg selv fordærvet med Attesten.
 Jeg sover mig fri — som det saa ofte skeer —
 Og gif med spanske Fluer under Besten.

— Forøvrigt maa jeg sige til min Trost,
 At de, vi omgaaes med, de er' galante.
 De sige True, saa det er en Lyst,
 Til Kjællingen og til min rige Tante.

En fornem Mand, — I kjende ham, jeg troer;
 Han sidder i Collegiet den samme —
 Han siger, naar han spiser ved vort Bord,
 For ingen Priis til Kjællingen Madame.

Og ellers Gleer, der spise tidt hos os
 Og kjende rigtigt til den fine Tone,
 De sige, Rangforordningen til Trods,
 Min lille rare Frue til min Kone.

Men — denne Herlighed er ikke stor;
 For mens min stakkels Kone staaer og neier,
 Stu'pigen, seer jeg, surer udenfor
 Og sniser, mens hun lader som hun feier.

Nei! det har ingen Art! Det er for galt!
 Jeg har nu altid holdt af det Reelle:
 Kan jeg ei brygge med mit eget Malt,
 Saa la'er jeg være, det kan jeg fortælle!

N * * P * *

Philologen til sin Elskede.

~~~~~

„Hvorledes jeg, der har studeert
 Og læser i de mange lærde Bøger
 Og Nat og Dag om lutter Wiisdom søger,
 Oprigtigt-elske kan en saa forkeert,
 Kanskee lidt smuk og god, men taasset Pige,
 Det vil Du — sagde mig igaar din Skjemt —
 Engang for alle vide ret bestemt.“
 — Velan, min Ven! jeg skal Dig Grunden sige.

Skjøndt ei din Tænkning binder
 Særdeles stærkt en Aand,
 Der tidligt alt blev ført ved Musers Haand
 Omkring blandt Latiens forklarte Minder,
 Jeg hviler fro min Kind ved dine Kinder.
 Og, hvis end ei din Tale
 Kan hvad Du føler klart i Udtryk male,

Jeg dog maa lytte taus, med Andagt næsten,
 Naar Du i sød Forvirring standser i
 En høist confus Fortælling om Pipi *
 Og troer, jeg kan nok gjætte mig til Resten.

Din Tale, lig en Sang, der falder let
 I Ørene, skjøndt Terten selv er slet,
 Er saa vidunderlig i Melodien,
 At den, der hører Taler, veed ei ret,
 Om der er Mening eller ingen i 'en.

Vel maa jeg agte nøie,
 Naar jeg vil fatte hvad Du har for Die;
 Maa speculere, slutte, passe paa,
 Naar Terten, Du behandler, lig de gamle
 Auctorens Skrifter, som vi lærde samle,
 Ved en Lacune stundom gaaer istaa.

Men, er end ei din hele Tale klar,
 Jeg trøster mig ved det, som jeg begriber;
 Til Resten bruger jeg en — Commentar.

— Hvad han, der sang ved Tomi og ved Liber,
 Med mangt et dunkelt Ord har meent,
 Sandt hans Fortolker aldrig eller seent.

---

* En Kanariesugl.

De stjaalne Bink, de hemmelige Rænker,
 Alt, hvad Ovid bedrev,
 Imens han sukked' under Amors Sænker,
 Derom ei nogen Commentator skrev.

Men jeg, for at forstaae ham, gif tilbage
 Til Kilden, Stoffet for hans Poesie,
 Til Kjærligheds-Mysteriet, hvori
 Hans gratisse Skjæmt, hans ømme Klage
 Er udtalt med en Lethed uden Mage.

Først der, ved dette friske Væld
 Tilgavns jeg fatted', som Du vel begriber,
 Det søde, hemmelige Held,
 Der blomstrede for Sangeren ved Tiber.
 Jeg fulgte Skalken overalt,
 Og fandt hos dig, Veninde!
 Modellen til den yndige Gestalt,
 Han skildrer af den skønne Romerinde.
 Men hvad han roved' med en deilig Biv
 (Ved Bordet med den listige Værtinde)
 Det lærte mig min Ungdoms viltre Liv
 Begribeligt og tænkeligt at finde.

Saaledes jeg studeerte Dag for Dag —
 Jeg kan forsikre, med en Iver,
 Som intet Ord, ei noget Sprog beskriver;
 Og meer og meer sig luttrede min Smag.
 Med Livets store Commentar i Haanden
 Jeg fattede min Yndlings-Digter grant.
 — Hvad Under, at jeg fandt
 Ei blot hans Mening hist og her, men Aanden,
 Der svøbt i Versets zirlige Gewandt,
 Og i et Udtryks Gratie, forsvandt
 For Philologerne, der ængstligt binde
 Til Terten sig og — ofte gaae iblinde.

— Og, hvergang Du, min elassiske Veninde!
 Med Brystet fuldt af Elskovs Elegier
 Vil tolke gjennem Talens Evang
 Den hemmelige Sang,
 Der lever i din Sjæl i skønne Melodier,
 Men — rødrende forplumrer Dig og tier;
 Hvergang jeg med Besvær maa sanke
 Af knudrede Tirader,
 Forlegne Smil, af skjelmste Træk og Lader,
 Hvor det er gjørligt, Hælvten af din Tanke:

Da tænker jeg som saa: de Gamles Skrifter
Har ogsaa tidt i Tankegangen Rifter.

Min Ven Dvid

Forstod jeg først fra Bunden,
Da Amors Rænker i min egen Tid
Til det Forblommede mig viste Grunden.

Er min Venindes Tankegang consuus,
Saa kan den uden Spørgsmaal commenteres,
Naar af min egen Elskovs-Ruus
Den dunkle Tale viseligt suppleres.

Uf hendes hele Væsen maa, jeg troer,
En Philolog forsøge
At finde Meningen, der muligviis kan spøge
I mangen Sætning, mångt et enkelt Ord.

Forstaaer Du hvad jeg mener, Kjære? — Nei?

Saa pas da paa: naar Philologen mærker,
At Commentaren til de Gamles Værker
Er Snabs, saa vandrer han sin egen Vej.
Den skjulte Mening af et Ord han søger
I Aanden af en vis Forfatters Bøger.

Men — det er reent fortvivlet! — netop Aanden
Uf det Du siger er særdeles broget,
Og tyer jeg hen til den, formeres Baanden.

Forstaae mig, søde Ven! der er et Noget,
Der altid, naar Du taler, falder taaget.

Jeg indseer da', at her,
Min venlige Veninde, har Naturen
I at tilkjendegive hvad Du er
Udtømt dit Væsens Rigdom i — Figuren.

En Billedstøtte lig, hvor Alt
Er udtrykt i den yndige Gestalt,
Og Sjælen flæber
Beltalende, men taus, ved stumme Læber:
Som denne blev, erkjender jeg med Lyst,
Dit Legems skønne Former ene
Et Udtryk for den englerene
Og dybe Sjæl, der drømmer i dit Bryst.
Din Tales Aand forklares
Af Legemet, hvori din Aand bevares,
Saaledes som man tidt af Statuen forstod
En dunkel Indskrift paa dens Fod.

Alt, ingen Hemsterhuis interpreterer
Saa grundigt som det søde Smil,
Der følger skamfuldt med din Tales Gil;

Og ingen Bentley dechiffrerer
 Saa tydeligt en Paastands sande Grund
 Som i et trofast Kys din Purpur-Mund.
 Hvad er den bedste Philologs Kritik
 Imod dit Dies skjælmste Sideblik?
 Hvo kommenterede saa skarpt og nøie
 Antigones forbulgte Graad,
 Som atter Taaren i dit Øie
 Fortolker, at Du trænger haardt til Raad?

Hvorofte, naar Du med narcissist Vude
 Fortæbes i dig selv og nøler,
 Imedens Du fortæller hvad Du føler,
 Men glemmer hvad Du vilde smukt begynde,
 Og rødmer, standser, indtil jeg
 Kan hjælpe Dig saa smaat igjen paa Bei:
 Hvorofte bliver da denne Rødmen ikke
 En sanddru Commentar,
 Der giver mig den Mening, der skal stikke
 I et saa godt som himmelskaldet Svar.

Hvorofte, naar Du demonstrerer
 Med Hænder og med Armene, men veed

Tilfidsst aldeles ikke meer Bæst
 Hvorom Du selv saa heftigt disputerer;
 Og lidt fortrydelig med et „ved Gud“
 Forsikkrer mig, jeg hører aldrig efter
 (Endstjondt jeg passer paa af alle Kræfter)
 Og bryder endeligt i Latter ud:
 Hvorofte var da ikke denne Latter
 Et Middel til at jeg begreb Dig atter;
 Hvorofte fylgte Smilehullet ud
 Det Hul, der i din Tale gjorde Brud.

Og naar Du lægger Fingeren paa Næsen
 Og vil med Dybsind tolke mig en Ting,
 Og jeg maa lee — tilgiv mig — ved Fadaijen,
 Saa jeg i begge Siderne faaer Sting:
 Saa er det denne Finger, denne Næse,
 Der lader mig din skjulte Mening læse.

Dit Die, dine Tæber og din Mund,
 Dit Bryst, din Nakke, dine saure Kinder,
 Paa hvilke Rødmen stiger og forsvinder,
 Saa tidt i Sjælens hemmeligste Grund
 Et hurtigt Indtryk Herredømmet vinder;

Dit Ansigts ubeskrivelige Træk,
 Der aldrig, selv ved stærke Lidenstaber,
 Som Brede, Frygt og Alffhye eller Skræk,
 En af Naturen tildeelt Ynde taber;
 Din Tales udtryksfulde Klang;
 Den Tone-Strøm, der sagtens Intet siger,
 Men dog som Sprogets Melodiers Sang
 Med Fløitens Bellid fra din Læbe stiger;
 Ja selv din lette, gratiøse Gang,
 Hver lille Haandbevægelse, der giver
 Dit Ord et Eftertryk, jeg ei beskriver,
 Og din jomfruelige, ranke Vært
 Er Commentaren til din Tales Tert.

Men, ak! jeg maa bekjende, min Veninde!
 At ofte, naar vi sammen discourere,
 Og jeg fordybet vil studere
 Dit Ansigt Træk, din Mening klart at finde,
 Bemærker jeg for sildigt, at jeg har
 Forelsket mig i Textens Commentar; —
 Bemærker jeg, de lærde Noter dandsse
 Med saadan Skjønhed til den magre Tert,
 At jeg tilsidst er ganske som forher't,
 Og Intet uden Noterne kan sandse.

Jeg har aldeles ikke givet Algt
 Paa Alt hvad Du saa smukt og sandt har sagt,
 Og jeg er værre nu end forhen faren.

Saaledes hender mig, hvad destoværre
 Er hendet mangen grundlærd Herre:
 Jeg gleumer Lerten over Commentaren.

φφ.

Korte

_____

11. 18. 35.

eller

Enhver er sig selv nærmest.

Dramatiseret Ordsprog i een Act.

(Af en Anonym.)

Hertz
I

Personerne.

Madame Sivertsen.

Line, hendes Datter.

Mille, hendes Søsterdatter.

Christian Riisberg, Stud. juris, forlovet med Mille.
Ernst.

Torrebæk, Institut-Bestyrer.

Fru Sommer.

Scenen er en Dagligstue hos Madame Sivertsen med
flere Udgange.

Første Scene.

Ved et stort Bord sidde Mad. Sivertsen, der polerer et Par Stager, og Line og Mille, der ere sysselsatte med at tørre Theetøi af eller deslige. Paa et mindre Bord i et Hjørne af Værelset staae Fade, Tallerkener, en Krandselæge o. s. v. Værelset er i nogen Uorden.

Mad. Sivertsen.

Ringede det ikke?

Line.

Nei, det var oppe hos Secretairens.

Mille.

Troer Taute, at de Fremmede allerede komme? Klokken er ikke fem.

Mad. Sivertsen.

Ja, længe varer det nok ikke, før vi have dem over Hallsen. Fru Sommer skal jo altid være her for nogen Anden.

E i n e.

Hun har lovet at hjælpe os lidt, og hun er saarar ved saadanne en Leilighed.

Mad. Sivertsen.

Jeg for min Deel er saa kjed af alle jeres Fremmede, at jeg vilde ønske, de vare vel borte igjen.

M i l l e.

Og de ere ikke komne endnu?

Mad. Sivertsen.

Det er rigtigt nok Tider til at bede Fremmede i.

E i n e.

Men det har Mo'er jo lovet mig saa længe, at jeg paa min Geburtsdag turde invitere vore Bekjendtere.

Mad. Sivertsen.

Ja, jeg soier Dig, Barn, men Du vil aldrig give efter for mig. Naar jeg bare taler et Ord om Torre-bæk, saa gaaer Du ud af Stuen.

E i n e.

Lad mig nu slippe fri for idag.

Mad. Sivertsen.

Torre-bæk er en brav, fornuftig Mand, der sidder godt inde. I hans Skole har han alene over 80 Børn.

Mille.

Er det sandt, at han har snydt sig til den Skole?

Mad. Sivertsen.

Hvem vil troe Alt hvad Folk siger. Jeg har altid kjendt ham som en honnet Mand.

L i n e.

Da har han dog ikke ført sig honnet op mod sin egen Broder.

Mad. Sivertsen.

Ja, jeg veed nok, I har altid saa meget at sige paa den stakkels Torrebæk. Men det vil jeg kun sige Dig, L i n e, at naar det er Ernst Du tænker paa, saa faaer Du aldrig mit Minde dertil. Var det ikke fordi han læser frit Fransk med din Broder, saa skulde han ikke komme i mit Huus. Gjør for mig hvad Du vil. Men Du skal see, Du vil fortryde det. Jeg veed, hvad det vil sige, naar Smalhans bliver Kjøkkenmester.

L i n e.

Ernst har gode Indtægter ved sine Informationer.

Mad. Sivertsen.

Informationer! Ja Gud hjælpe den, der skal leve deraf.

L i n e.

Han har allerede for længe siden kunnet være Adjunct, naar han vilde.

Mad. Sivertsen.

Hvad kan det altsammen hjælpe, naar I Ingenting har at sætte Bo for? Og ved de 4000 Rbdlr., Du har efter Din Fa'er, skal der ikke røres. Dem skal man gemme som en Nødfilling.

M i l l e.

Kankee, Tante, Ernst og Du vinder i Lotteriet idag. Saa har han til at sætte Bo for.

Mad. Sivertsen.

Ja', der lod jeg mig ogsaa godt forføre af Jer! At kaste tre Mark bort til ingen Nytte.

M i l l e.

Du skal see, Numerne komme nok ud. Et af dem kommer bestemt ud.

Mad. Sivertsen

(reiser sig).

Hvor har Du min Nøgleskuv, Line?

L i n e.

Den har jeg ikke. Du tog den jo selv.

Mad. Sivertsen.

Tog jeg den, Barn?

M i l l e.

Ja, jeg saae, Tante fik den.

Mad. Sivertsen.

Hvor har jeg da gjort af den? — Seer efter, Børn, om I kan finde den. (De see Alle efter) Naa, det seer net ud! Hvad skal vi nu give de Fremmede! Nu kan jeg hverken komme til Spiiskammeret eller til — — —

S i n e.

Der staaer den jo. Mo'er har selv sat den herhen. Men Mo'er er saa glemsom.

Mad. Sivertsen.

Ja, mit Barn, saae Du saa meget at tænke paa som jeg, saa vil Du ogsaa blive glemsom.

(Idet hun vil gaae, møder hun de Indtrædende.)

Anden Scene.

De Forrige. Torrebæk. Christian Riisberg.

T o r r e b æ k

(Kysker Mad. Sivertsen paa Haanden).

Undskyld, isald jeg kommer til Uleilighed; men Hr. Riisberg bad mig at følge op med.

Mad. Sivertsen.

De kommer aldrig til Uleilighed.

Torrebæk.

Svorfledes befinder De Dem, bedste Jomfru Line!

Line (kold).

Jeg takker, ret godt.

Mille

(Nyer Christian om Halsen).

Kommer Du endeligt, søde Christian. Jeg har længtes saadanne efter Dig. Hvad sa'e Din Manuduc-teur til Dig idag?

Christian.

Han bad mig hilse Dig.

Mille.

Jovist! Den stikne Herre! Men det er det samme! naar han bare kaster Dig laud til Examen, maa han gjerne være stikken. — Men sliig mig, søde Christian, har Du nu idag begyndt paa Processen?

Torrebæk (lidt spodsk).

Processen? Vil De allerede tænke paa at føre Processer?

M i l l e (leer høit).

Veed De ikke hvad Processen er? — Det er en Deel af ... af ... Hvad er det nu, Christian, det er en Deel af?

C h r i s t i a n.

Det er en Deel af Hurtigkarls System.

M i l l e.

Men De veed nok heller ikke hvad Hurtigkarls System er?

T o r r e b æ k.

Hurtigkarls System? — Jo .... Ja, jeg maa tilstaae ....

M i l l e.

Gud! hvor kan man være saa uvidende!

C h r i s t i a n.

Hurtigkarls System er en meget brav Bog, men som der ikke bør læses i kort efter Bordet, for den er ikke god at fordøie. — Men hør nu! hvad Anstalter har I gjort til iasten?

E i n e.

See her, hvad I skal have iasten (viser hen til Bordet i Hjørnet) Kage og Biskop og Smørrebrød.

T o r r e b æ k.

Ah! en Krandskage!

Christian.

Men hvormed skal vi more de Fremmede?

Mille.

Giv Mandfolkene at drikke og lad os Pigebørn dandse til Claveret.

Mad. Sivertsen.

Aa Snak! Christian har Ret. Det er mig saa ubehageligt, naar her er Nogen og den Ene gaaer op og ned og seer paa den Anden. Hr. Torrebæk! kan De ikke hjælpe os? De har jo altid saa gode Indfald?

Mille.

Har De gode Indfald?

Torrebæk.

Det gaaer med mine gode Indfald, som med mine aartige Indtægter. Jeg har ikke mere end hvad jeg med Deconomie netop kan komme ud med.

Christian.

Ja, stakkels Menneſke! og undertiden har han ikke engang saa meget, men er nødt til at laane sine vittige Indfald.

Mille.

Vil Du bare tie stille! Af Dig har han jo ikke laant sine Vittigheder.

Christian.

Nei, mit Barn! og veed Du hvoraf det kommer?

Mille.

Nei.

Christian.

Fordi han stjæler dem fra mig.

Torrebæk.

Ha ha ha! Det er meget godt! det er overmaade godt!

Mad. Sivertsen.

Holder nu op at gantes, Børn! Seer heller til at hitte paa Noget. Veed De Jørgenting, Hr. Torrebæk?

Torrebæk.

Jeg veed i Sandhed ikke. Julelege ...

Lise.

Bare ingen Pantelege, for saa gaaer jeg ud af Stuen.

Christian.

Ja, jeg med. (Til Lise) Saa kan vi to gaae sammen.

Torrebæk.

Eller Ordsprogslege. Hvad synes De dertil?

Mille.

Ja, søde Tante, Ordsprogslege! Det er velsignet!

Mad. Sivertsen.

Det kan vi gjøre før I spise tilaften. Men hvad gjør I saa sidenesther?

Mille.

Saa kunne vi dandse.

Mad. Sivertsen.

Du hører jo, at Bærtens har bed't os om ikke at dandse iaften.

Christian.

Hvad er nu der paafærde?

Mad. Sivertsen.

Jeg troer, han skal skrive en Leie-Contract.

Torrebæk.

Naar vi har spist, kunne vi maaskee lege Julelege. Vi have jo ikke nødig at give Panter.

Lise.

Uden Panter er det igjen saa flaut.

Torrebæk.

Jeg ynder heller ikke Pantelege, de give Anledning til megen moralsk Fordærvelse hos Ungdommen. Men for een Gangs Skyld, Jomfru Lise, kan De uden Fare tage Deel deri.

Eine.

Ja ja da! jeg vil opofre mig for det almindelige Bedste.

Mad. Sivertsen.

Mens jeg husker det, Hr. Torrebæk! De har tre Mark tilgode hos mig for den sidste Lotterieseddel, som jeg laante af Dem.

Torrebæk.

O, det har sandeligen gode Veie!

Mad. Sivertsen.

Ja, nu veed jeg heller ikke, hvor jeg har gjort af min Pengepung. Over al den Støihøi og disse Fremmede er jeg saa forstyrret idag.

Torrebæk (affides).

Det er den gode Madame endeligt alle Dage.

Christian.

Hvad er det for en Lotterieseddel?

Mille.

Du husker nok: 11, 18, 35.

Christian.

Na, de Numere gjælde til Wandsbeck.

Mad. Sivertsen.

Gjælde de til Wandsbeck? Sikke Gladder; og Sedlen er til Kjøbenhavns Trækning!

Torrebæk.

Det er jo idag. Ere da Nummerne ikke komne ud?

Mad. Sivertsen.

Ja, hvad veed jeg! Her har man jo idag ikke et
Menneske, man kan sende.

Christian.

Jeg veed ikke, hvor I gide spille i Talletteriet;
det er jo at smide Pengene paa Gaden.

Mille.

Hvor kan Du sige det, søde Christian! Jeg
synes, at ethvert Menneske bør spille i Lotteriet; for
kanskøe vor Herre gjerne vil hjælpe os, men veed blot
ikke hvorledes.

Christian (leende).

Du har Ret, min Ven! Det huskede jeg ikke
paa. — Men nu maa jeg bort. Jeg har et Par
Erinder.

Lise

(affædes til ham).

Tag Torrebæk med Dig. Ellers har vi det
Hængefrø at plages med.

Christian.

Kom De med mig, Hr. Torrebæk! Jeg har
noget at snakke med Dem. — Adieu! saa længe!

Torrebæk.

Verbødige Tjenere, mine Damer!

Mad. Sivertsen.

Kom nu snart igjen!

(Christian og Torrebæk gaae, fulgte til
Døren af Mille.)

Tredie Scene.

Mad. Sivertsen. Line. Mille.

Mad. Sivertsen.

Jeg veed ikke, Line, hvad Du har mod Torrebæk. Jeg synes ret, det er en smuk og en behagelig Mand.

Line.

Jeg kan knap taale at see ham.

Mille.

Jeg seer heller ikke hvad rart der er ved ham. Han skeler jo.

Mad. Sivertsen.

Na Baas! Skeler han?

Mille.

Ja, det er ikke altid han skeler. Det er kun, naar han taler om sine Pligter som Skolelærer, og

naar han gjør Cour til Line, og naar han drikker
sød Caffe.

Mad. Sivertsen.

Nu snakker min Gaas! — See Du heller til
at faae Alting istand til iaaften.

Mille.

Nu er det Værste fra Haanden. Men vi har
kun een Flaske Biskop, Tante!

Mad. Sivertsen.

Er det ikke nok?

Mille.

Men til alle de Fremmede!

Mad. Sivertsen.

Ja, da bliver der ikke meer denne Gang. Det
er saamen ikke Tider til at sætte Pengene i Biskop.

Line

(affides til Mille).

See til, Du kan faae Christian til at kjøbe et
Par Flasker.

Fjerde Scene.

De Forrige. Ernst kommer styrrende ind.

Ernst.

Madame Sivertsen! bedste Madame Sivertsen! Hvad var det for Numere, vi har i Lotteriet?

Mad. Sivertsen.

Det var ... ja, hvad var det nu, Mille?

Mille.

Det var 11, 18, 35.

Sine.

Men hvorfor spørger De, Ernst?

Ernst

(seer efter paa et Stykke Papir, han har i Haanden).

11 ... 18 ... 35. Victoria! Madame Sivertsen! Vi har vundet en Terne sammen!

Mad. Sivertsen.

En Terne? Virkeligt en Terne?

Ernst.

Som jeg siger. Numerne bleve trukne i Eftermiddag, og jeg var ikke seen før jeg fik Fingre i dem. See her!

(Viser dem Papiret, som de Alle see i.)

Eine.

Jo, velsignede Mo'er! der staae alle Nummerne.

Mad. Sivertsen (læsende).

11 — 18 — 35! men det er jo forstræffeligt!

Mille

(klappende i Hænderne).

O, det er deilig! det er guddommeligt! Saa
saaer jeg en ny Winterpelts!

Eine.

Og jeg . . . (standser lidt forvirret).

Ernst.

Og De, kjære Eine! saaer et brillant Udstyr.

Mille.

Ja, Alt det har Tante lovet, og det maa Du
holde.

Mad. Sivertsen.

Lad mig dog komme til No, Børn! I gøre mig
jo reent tummelumsk i Hovedet! — Hvor stor er da
denne Tærne?

Eine.

Der var sat en Rigsort paa Tærnen, 8 Skilling paa
Amben og 1 Mark paa Udtrækket.

Ernst.

Det bliver altsaa over 1300 Rbdlr. for Tærnen....

Sine

(med et Udbræb).

1300 Rbdlr.!

Ernst.

Og saa maae vi regne 2 Amber...

Mille.

Nei, maa jeg ve'e! Tre Amber! det har Christian sagt.

Ernst.

Tre Amber altsaa og tre Udtæk — saa kan det hele blive omtrent 1400 Rbdlr.

Mille.

Nei, det er grusomt! Saa mange Penge!

Ernst.

Hvor har De Sedlen, Mad. Sivertsen?

Mad. Sivertsen.

Sedlen?... Die lidt, lad mig huske mig om! — Den Agede jeg Christian at gemme.

Mille.

Christian? Er Tante ogsaa vis paa det?

Mad. Sivertsen.

Ja, hvem skulde 'ellers have den? Jeg har den ikke.

Ernst.

Hvor er da Christian?

Lise.

Han gik nyligt herfra med Torrebæk.

Ernst.

Saa vil jeg see til at faae fat paa ham. Farvel
saalænge. (Gaaer.)

Mille.

Tante! det ringer paa Salsdøren. Det er bestemt
Fru Sommer.

Mad. Sivertsen.

Saa skynd Dig og gaae ind og luk hende op.

Mille.

Maa jeg fortælle hende — ?

Mad. Sivertsen.

Na, hvad er det værdt —

Mille.

Na jo! det er saa rart. Hvor hun vil gjøre store
Dine! Maa jeg, Tante? (Hdet hun gaaer) Saa for-
tæller jeg det —

Femte Scene.

Mad. Sivertsen. Line.

Mad. Sivertsen

(der er faldet hen i Tanker).

1400 Rbdlr..... Det er jo sandt nok mange
Penge.... men...

Line.

Søde Mo'er! nu er der jo Ingenting i Veien for
Ernst og mig.

Mad. Sivertsen.

Er der Ingenting i Veien? Ja Du snakker som
Du har Forstand til.

Line.

Men, søde Mo'er! Du har jo saa tidt sagt, at
naar Du vandt saa meget i Lotteriet som til mit Ud-
styr....

Mad. Sivertsen.

Javist har jeg sagt! Nu skal Du see, at Du
kommer langt med det Halve af 1400 Rbdlr.

Line.

Men det kan Du jo nok vide, at Ernst giver
sin Part til.

Mad. Sivertsen.

Hør, Line, vil Du lyde mit Raad, saa laae Dig de Tanker af Hovedet.

Line (grædende).

Det maa jeg sige Mo'er, at det er meget urimeligt. Nu har Du engang lovet det, saa bør Du ogsaa holde dit Ord.

Mad. Sivertsen.

Har jeg lovet! Hvad har jeg lovet? Vil man bare høre! — Skam Dig, Barn, og græd ikke. Der kommer Fru Sommer. Hun takker saa Gud for, at hun kan faae Noget at bære omkring i Byen.

Sjette Scene.

De Forrige. Fru Sommer. Alle.

Fru Sommer.

Jeg gratulerer! jeg gratulerer! Jeg hører, De har vundet en Terne. — God Dag, søde Line! — Naa, fortæl! fortæl! Er det sandt, den er paa 4000 Rbdlr.?

Mad. Sivertsen.

Ja, den kunde have været, naar vi havde besat den rigtigt og som jeg vilde.

Fru Sommer.

Naa, hvor stor er den da?

Mad. Sivertsen.

Omtrent 1400 Rbdlr.

Fru Sommer.

Ja, det er ogsaa godt.

Mad. Sivertsen.

Det veed Gud, det er. Men vi har dog begaaet den Feil, at vi har besat Ternen for lavt. Jeg sa'e det —

Mille.

Jeg veed ikke, hvor Tante kan sige det. Jeg husker saa bestemt, jeg sa'e: sæt mere paa Terne og Klube; men Du vilde have Alt paa Udtrækket.

Mad. Sivertsen.

Ja, 11 havde jeg nu drømt.

Fru Sommer.

Harde De drømt 11?

Mad. Sivertsen.

Ja, jeg drømte, at min lille Georg sad og legede med en Snor, hvorpaa der var 11 vilde Kastanier.

Fru Sommer.

Men hvordan kom De til de andre Tal?

Mad. Sivertsen.

Jeg tog Lines Alder; det var 18...

Mille.

... Og 35 sa'e jeg.

Fru Sommer.

Hvor faldt Du paa det, søde Mille?

Mille.

Jeg veed ikke, hvoraf det kom. Det var saa underligt. Jeg stod ude ved Skorstenen og saae til Noget, vi havde sat paa Ilden at varmes. Saa kom Line ud til mig og sa'e: Veed Du ikke et Tal til Mo'er, men et, som kommer ud.

Fru Sommer.

Ja, det var det bedste!

Mille.

Ja, var det ikke? — Nu, saa sa'e jeg: ja vent lidt! og saa betænkte jeg mig saadanne. Først vilde jeg tage Christians Alder, for det er altid saa heldigt. Men derpaa havde jeg nyligt vundet et Udtræk, saa tænkte jeg, det var ikke værdt. Saa vilde jeg lægge min og Christians Alder sammen; men det har vi gjort saa tidt, og der er aldrig kommet noget ud. Saa vilde jeg tage den Datum vi skrev; men saa var det just den første, og 1 er saadanne et flaut Tal, og det kom

desuden ud forrige Gang.- Men saa, ligesom jeg staaer ved Ilden og lægger en Tørve til, saa var det livagtigt som jeg saae 3 og 5 i Ilden midt i en stor Tørveglød. Saa sa'e jeg til Tante, hun skulde tage 35; men saa sa'e Line Nei —

Line.

Sa'e jeg? Du drømmer nok.

Mille.

Nei, min gode Pige, Du sa'e ved Gud Nei.

Line.

Det er ved Gud ikke sandt.

Mille.

Spørg Du Tante ad; hun skal selv sige det.

Line.

Ja, jeg vil ikke disputere med Dig; for Du skal altid have Ret. Men jeg veed det saa bestemt. Jeg sa'e jo udtrykkeligt, at Tal, man seer i Ilden, ere altid lykkelige.

Mille.

Men Du vilde, at vi skulde lægge 3 og 5 sammen til 53.

Line.

Ja, det vilde jeg; for 53 er et overmaade godt Tal.

Mille.

Ja, da saa Du dog, at 35 kom ud dennegang.

Fru Sommer.

Nu, hvordan gik det saa?

Mille.

Ja, og saa kom Christian til, og saa spurgte vi ham, og saa sa'e han, det var Altsammen lige fedt, og saa tog Tante 35.

Fru Sommer.

Er det da ikke mærkeligt! — Nu skal De bare høre, hvordan det gik mig forleden. Jeg drømte, at alle mine Tænder faldt ud af Munden, og De kan vel tænke hvad Skæk jeg vaagnede i. Men saa fortalte vor Barnepige, at det betydede Nr. 27 og at det kom bestemt ud; hvorpaa jeg tog 27 og 17. Første Gang kom Ingenting ud; anden Gang kom 28 — betænk bare, hvor nær! — Tredie Gang kom 29 ud — var det ikke mærkeligt? — saa jeg fik heller Ingenting; hvorpaa jeg tog andre Nummere. Men saa kom rigtigt nok næste Gang Nr. 27 ud. De kan aldrig troe, hvor det fortrod mig!

Mad. Sivertsen.

Det vil jeg troe. Det var ligedanne med mig, engang.... Der ringede det paa Salsdøren. Der har

vi de Fremmede. Saa maa jeg gaae, Skjøndt mit Hoved
staaer slet ikke dertil.

Fru Sommer.

Lad De mig gaae ind og tage indod dem. Kom Du
med, søde Line!

(Hun og Line gaae).

Syvende Scene.

Mad. Sivertsen. Mille. Strax derpaa Christian og
Torrebæk. Siden Ernst.

Mad. Sivertsen. Pas nu paa, Mille, at Alting gaaer ordentligt,
at de ingen Kopper slaar mig itu. Og deel først de
smaa Tvebækker omkring og siden Kagerne; for ellers æder
de mig alle Kagerne op.

Mille.

Det skal jeg nok, Tante.

(Christian og Torrebæk komme ind.

Fruentimmerne storme løs paa dem.)

Mad. Sivertsen.

Naa, kommer I engang! — Hvor har Du Sedlen,
Christian?

Christian.

Hvilken Seddel?

Mille.

Lotterie : Sedlen. Den sidste med 11, 18, 35.
Den er kommet ud med en Terne.

Christian.

Det var jo Skönt. Jeg gratulerer!

Torrebæk.

Er der kommen en Terne ud?

Mad. Sivertsen.

Ja, hvad synes De?

Torrebæk.

Saa? — Hm! — Nei, er der?

Christian.

Der er Ernst. Han vil blive glad.

(Ernst kommer ind.)

Mad. Sivertsen.

Han veed det, og er gaaet ud for at lede Dig op;
for det er jo Dig, der har Sedlen.

Christian.

Har jeg Sedlen? Hvor skulde jeg komme til den?

Mad. Sivertsen.

Jeg spæde den jo til Dig.

Christian.

Nei, De vilde flye mig den; men De betænkte Dem jo strax, og tog den ud igjen af min Tegnebog.

Mad. Sivertsen.

Ja, Gud bevares!

Christian.

Husser De ikke, at De kaldte mig en Bildkat, der sagtens vilde glemme baade Tegnebog og Seddel hos en Conditor?

Mille.

Ja, det hørte jeg paa, Tante!

Mad. Sivertsen.

Jeg synes rigtigt nok selv... Men Du store Gud! hvor har jeg da gjort af den?

Ernst.

Har De ikke lagt den i Deres Chatol?

Mad. Sivertsen.

Jeg husker slet ikke. Men see ad vil jeg. — Men skulde den ikke ligge i een af Bordkufferne — eller i Sneskrinet — eller i Neglekurven — Seer dog efter, Børn! (Til Mille) Du staaer der op og ned! Hjælp mig at søge!

(Alle faae nu travlt og søge overalt.)

Mille.

Nei, her er den ikke.

Ernst.

Her heller ikke.

Christian.

Jeg seer ingen Seddel.

Torrebæk

(der har havt meest travlt med at søge).

Nei, jeg seer den tilforladeligen ikke. Det var jo meget ubehageligt, om den skulde være borte.

Mad. Sivertsen.

Den maa jo findes! Den maa jo være der...

Ernst.

See De ad i Deres Chatol.

Mad. Sivertsen.

Ja, det vil jeg. Uagtet — der er den ikke. Kom De med mig, Hr. Torrebæk! Og gaae Du ind til de Fremmede, Christian! Og see Du ad i Kabinettet, Mille! Og .... ligger den ikke der mellem Udgarnet? (De undersøge Alle Garnet og sige efterhaanden: Den er der ikke) Saa seer ad i jeres Commoder, Børn! og i Spiiskammeret og i Kjøkkenet — man kan jo ikke vide — og bliv

De herinde, Hr. Ernst og see endnu engang efter —
 Findes maa den, hvordan det saa gaaer.

(Hun og Torrebæk gaae ud tilhøire; de Andre fare ud
 hver til sin Side.)

Ottende Scene.

Ernst. Strax derpaa **Lise.**

Ernst.

Det var smukt, naar Sedlen var borte; saa laae
 da de Forhaabninger i Aften.

(Lise kommer ind fra Salen.)

Er Du der, kjæreste Lise! Trækker jeg Dig endeligt
 alene!

Lise.

Ja, jeg havde ondt nok med at rive mig løs.
 Men det er jo skrækkeligt, Ernst, med Sedlen.

Ernst.

Vist er det. Hvor kan ogsaa din Moer være saa
 glemsom.

Lise.

Hendes Hoved er svagt, og hun begynder at
 mærke Alderen.

Ernst.

Ja, Sedlen findes nok; det har ingen Nød. Men s'ig mig, kjære Line, hvad Haab troer Du jeg tør gjøre mig?

Line (græder).

Mo'er er saa urimelig! Man kan slet ingen Bei komme med hende.

Ernst.

Hun vil dog vel ikke tvinge Dig til Torrebæk?

Line.

Gud, Ernst! før jeg gjør det, ta'er jeg ud at tjene.

Ernst.

Det gjør hun heller ikke. Derfor kan Du være ganske rolig. — Vær nu ved godt Humeur iaften Line! Fortæl mig, hvad de Fremmede sige.

Line.

Aa, de sige ikke andet end godt. — Hør, det er sandt, Ernst! Der var en Dame derinde, der talte om Dig; hun sa'e, Du var saa net, og saadanne et pænt ungt Menneske. Du kan aldrig troe, hvor det fornoiede mig. Saa sa'e jeg... Men der kommer Mo'er med Torrebæk. Lad os saa heller gaae ind til de Andre.

(De gaae ind i Salen.)

Niende Scene.

Mad. Sivertsen.   Torrebæk.   Siden Mille.

Mad. Sivertsen.

Jeg tænkte nok, det vilde være forgjæves. — Hvor kan den da være! — Jeg skal saamæn endnu engang see efter i Bordstufferne. (Hun og Torrebæk see efter) Nei, den er ingen Steder!

Torrebæk (affides).

Det kunde jeg have sagt Madamen isorveien. (høit) Har De slet ingen Formodning, ingen Mistanke? Hvem hentedes Sedlen hos Collecteuren?

Mad. Sivertsen.

Det gjorde vor Pige. Men hun skede mig den. Om hun siden skulde have listet den til sig...

Torrebæk.

Ja, hvem kan vide!

Mad. Sivertsen.

Meget er der ikke ved hende; men Utroskab har jeg dog ikke mærket.

Torrebæk.

Ikke? Ja, deraf tør man ikke slutte.

(Mille kommer ind med endeel Fruentimmer-
-Kaaber og Hatte paa Armen.)

Mille.

Salen er fuld af Fremmede, Tante. Her er deres Kaaber og Hatte. Hvor skal jeg lægge dem?

Mad. Sivertsen.

Na, læg dem hvor Du vil!

Mille.

De Fremmede har spurgt efter Tante.

Mad. Sivertsen.

Jo, jeg er rigtigt nok oplagt til at tale med Fremmede; men jeg faaer nok at gaae ind. — Læg Toiet derhen, Mille! og følg saa med mig. Gaaer De med, Hr. Torrebæk?

Torrebæk.

Jeg skal strax have den Vre at komme. Maaskee man kunde see lidt efter endnu herinde, om Sedlen ikke skulde findes.

Mad. Sivertsen.

Tusind Tak, naar De vilde. Jeg har ogsaa meest Tillid til Dem. — Kom nu med, Mille.

(Hun og Mille gaae ind i Salen.)

Tiende Scene.

Torrebæk alene.

Ja, see efter vil jeg; men jeg vil see efter i min egen Tegnebog. Det er nok det sikkest. (Tager den op og tager Sedlen ud.) Jo, den er her rigtigtnok! — Hvad gjør jeg nu? Hun har reent glemt, at hun har givet mig Sedlen igjemme; og, sæt, hun husker det, saa kan jeg ligesuldt sige Nei; for vi var' alene, og hun er glemfom. — Ja, hvad gjør jeg nu? Enhver er sig dog selv nærmest. — Naar jeg bare vidste, hvorledes jeg skulde faae Pengene fra Collecteuren, uden at det vækker Mistanke. (hurtigt) Lad mig see, hos hvem den er taget! — Hos... ja ham kender jeg. Han var just ikke bange, naar man gav ham en god Douceur.... Hm! Hm! Her staaer jeg som Hercules paa Korsveien. Paa den ene Side er der henved 1400 Rbdlr. og paa den anden... ja, hvad er der paa den anden? En dum Kjælling, der veed ligesaameget hvad hun skal gjøre med 1400 Rbdlr. som een af mine Drengs veed det. Og desuden, Sedlen er min; i det mindste det Halve af den tilhører mig med Rette. Jeg har givet de halve Penge dertil, og endnu ikke faaet dem tilbage.... Naar blot Collecteuren — ! Ja, forhaste mig vil jeg sandfærdigt ikke. For det første vil jeg

betænke mig. Giv den igien kan jeg altid — Tys, der kommer Nogen!

(Lægger Sedlen hurtigt i Tegnebogen og gemmer denne.)

Ellevte Scene.

Torrebæk. Christian. Siden Fru Sommer.

Christian.

Har De fundet Sedlen?

Torrebæk.

Nei, jeg har sandeligen ikke. Er den ikke funden endnu?

Christian.

Nei, den er fløiten. Det er jo altid saaledes her i Huset. De veed aldrig hvor de lægge nogen Ting hen.

(Fru Sommer kommer ind.)

Fru Sommer.

De vender jo fra os, Hr. Riisberg! Alle Damerne spørge efter Dem. Der skal leges Ordsprogslege, og vi kan Ingenting gjøre uden Dem.

Christian.

Herregud! Skal vi nu lege Ordsprogslege —

Fru Sommer.

Javist, min unge Herre! Gjør nu Deres Pligt som Cavalleer og gaac ind til Damerne.

Christian.

Jeg adlyder!

(gaaer ind.)

Fru Sommer.

Her er en skrækkelig Uro i Huset iaften. Mad. Sivertsen er som hun var forstyret. De veed da, at Lotterie-Sedlen er kommen bort?

Torrebæk.

Jeg har desværre hørt det.

Fru Sommer.

Na, det kan ikke være anderledes. Et saa uordentligt Huus, som dette her! Jeg tænkte nok, den Herlighed vilde ikke vare længe.

Torrebæk.

Sandt at sige, tænkte jeg det samme; (affides) og havde mine gode Grunde dertil.

Fru Sommer.

Det er sandt, Hr. Torrebæk! Hvorledes gaaer det min lille Edvard i Skolen?

Torrebæk.

Udmærket godt. Det er et oprakt Hoved.

Fru Sommer.

Men noget vild?

Torrebæk.

Han er munter og levende. Det er sandeligen ikke godt, at Børn ere saa stille.

Fru Sommer.

Et godt Hoved maa der sidde paa ham; thi han faaer altid gode Characterer og læser aldrig hjemme paa sine Lectier.

Torrebæk.

Naar han er opmærksom og flittig paa Skolen...

Fru Sommer.

Ja, det forstaaer sig!

Torrebæk.

Med Tilladelse, har Fruen ikke flere Drengébørn?

Fru Sommer.

Jo, jeg har to til. Men den ene er kun 3 Aar gammel og den anden knap 4 Aar. Det er for tidligt til at sætte dem i Skolen. De kan jo ikke engang begynde at lære at læse i Deres Forberedelses-Elasse.

Torrebæk.

Send Fruen dem kun til mig! De skal see, De vil ikke fortryde det. Jeg har desuden længe tænkt paa, at oprette endnu en Forberedelses-Elasse, hvorfra Børn kunne gaae over til den forberedende læsende Klasse.

Fru Sommer.

Men hvad vil De lære Børnene der?

Torrebæk.

Hvad jeg vil lære dem, bedste Frue? At tænke og at tale vil jeg lære dem. Jeg vil nedlægge de første Spirer til det vordende Menneske i deres unge Sjæle. — Jo, der kan sandeligen gøres meget.

Fru Sommer.

Ja, det var ikke saa galt. Saa slap jeg fri for de vilde Drenges derhjemme. Jeg skal saamæn tale med min Mand derom.

Tolste Scene.

De Forrige. Christian. Strax derpaa Mlle.

Christian.

Staaer De nu der og taler sammen! og man penter paa dem derinde!

Fru Sommer.

Ja Hr. Torrebæk talte med mig om at sætte mine to yngste Børn i hans Skole.

Christian.

Ha ha ha! Er han nu igjen paa Børnejagt?

Torrebæk.

Skjælsmeester!

Fru Sommer.

Bjørnejagt? hvilken Bjørnejagt?

Christian.

Na, det er Intet! jeg meente blot....

(Mille kommer ind.)

Mille.

Men hvorfor kommer I ikke? Vi staae og vente og vente! Fru Sommer og Hr. Torrebæk hører til vort Partie. De veed vel, vi vil lege Ordspogslege. See her (tager nogle af Klædningsstykkerne frem, hun før lagde tilside) her er en Kaabe og et Shawl og en Hat til Dem, Fru Sommer!

Fru Sommer.

Hvad skal jeg forestille?

Mille

(med en skjælsk, efterlignende Gestus).

En fin Dame, der kommer ind i en Galanterie-Boutique og kjøber Stads.

Torrebæk.

Hvad Ordsprog har De da valgt?

Christian.

„Enhver er sig selv nærmest“. — De skal forestille en Dyrighedsperson, en Dommer eller saadanne noget. Mille skaffer Dem nok en sort Silkekaabe.

Mille.

Her er en. — Men jeg skal have en Mandsoftekjole eller Frakke paa. Gaan mig din, Christian!

Christian.

Det kan jeg min Sjæl ikke. Den skal jeg jo selv bruge.

Torrebæk.

Tør jeg tilbyde Dem min, Hr. Mille? Det gjør jeg med største Fornøielse.

Mille

(tilbageholdende.)

De bruger den vist selv.

Torrebæk.

Jeg beder om Forladelse! — Naar jeg har den sorte Kaabe ovenpaa —

Christian.

Kom De kun med Kjolen, Hr. Torrebæk, og gaae saa De ind med Fru Sommer. Ernst og Line vil sige Dem hvad De har at gjøre. De ere Allesammen

inde i Kabinettet. Men De maa gaae ud her (peger paa Hoveddøren) og gjennem Kjøkkenet.

(Torrebæk og Fru Sommer have imidlertid klædt sig om.)

Fru Sommer.

Sidder nu Alting godt paa mig, Mille?

Mille.

Jo, guddommeligt! De see begge fortræffeligt ud.

Torrebæk.

Men som Dommer maa jeg have en Varyk paa.

Christian.

Det er ikke nødvendigt. De kan gaae med Deres egen Varyk.

Torrebæk.

De er en stor Strik! — Tør jeg byde Fruen min Arm?

(Han og Fru Sommer gaae ud af Hoveddøren.)

Trettende Scene.

Christian. Mille.

Mille.

Skal jeg tage den ækle Kjole paa?

Christian.

Ja, Passiar! Den er jo ganske ny. Kom kun og
lad mig hjælpe dig.

Mille

(idet hun tager den paa).

Na, jeg droner i den! Lad os knappe den til....
Men hvad er det, der ligger her?

Christian.

Det er hans Tegnebog. Giv mig den. Du kan
tage den, naar Kjolen skal rives af Dig derinde.

(Tager imod den.)

Mille.

Nu maa jeg have et Halsstørklæde og en Hat.....
Seer saa! Seer jeg nu godt ud?

Christian.

Nydeligt.

Mille.

Klæder det mig, søde Christian? Gjør det vir-
kelig? — Jeg maa see mig i Speilet.

Christian.

Skynd Dig bare og gaae ind —

Mille.

Ja, nu gaaer jeg. (Seer sig i et Speil.) Saadanne
skal Hatten sidde! (Bukker for ham og siger med en paata-

get Mandfolkestemme) Aldios, min Herre! Jeg skal ud
at støve! Jeg skal seie paa Østergade .... Var det
ikke fra Billardet hos Knirsch jeg kommer?

Christian.

Jovist! men Du tøver for længe.

Mille.

En Stok maa jeg have, en tynd Spadserefstok!

Christian.

Na, hvad skal det til!

Mille.

Jo, det veed Gud, jeg maa. Din staaer der-
henne i Krogen. (Genter den.) See saa! Nu vil jeg
see, om der er en bedre Wiener-Herre end jeg! Lær
mig nu bare et Par Eder!

Christian.

Det faaer ingen Ende med Dig ....

Mille.

Sode Christian! en eneste Sed .....

Christian.

Er „Fanden ta'e mig“ god nok?

Mille.

Den er deilig! — Og nu vil jeg skynde mig. Farvel, min Herre! Jeg skal i Gallop ud til Cassadaban og spise tilfæst.

(Gaaer ud af Hoveddøren.)

Fjortende Scene.

Christian alene.

Hvorfor glemte han før denne Tegnebog saa ængstelig? Og hvorfor blev han saa underligt tilmodet, da han hørte, at der var vunden en Terne paa Sedlen? — Ja hvad! Han kan da aldrig .... Men han er en Lur, en stor Lurendreier! See efter kunde jeg altid. Man skal vel ikke gaae i Andres Gjemmer; men naar man har Mistanke om et Tyverie, har man sagtens Lov at foretage en Huus-Visitation. (Undersøger Tegnebogen.) Her er Intet, uden nogle uskyldige Rigsbankseidler. Her ligger Papirer .... en Regning .... her (bryder ud) en Lotterie-Seddel! Lad see: 11, 18, 35! Den Ræv! den bundløse Ræv! tænkte jeg det ikke nok! — Ja, han skal vadffes! — Sedlen vil jeg for det første tage til mig. Men ham skal jeg — —

Femtende Scene.

Christian. Line.

Line.

Gjør Dig nu færdig, Christian! Nu er Touren strax til Dig.

Christian.

Jeg kan ikke! Det er umuligt! Du maa bede Ernst om at komme frem i mit Sted. Hvor er din Mo'er?

Line.

Hun kommer strax. — Men hvad er der paa færde?

Christian

(viser hende Sedlen).

See her!

Line.

Lotterie : Sedlen! — Der er den jo! Hvor har Du fundet den?

Christian.

I Torrebæks Tegnebog. Men tael ikke et Ord derom! Hører Du?

Eine.

Jeg skal ikke sige det til et Menneske!

Christian.

Og lad saa din Mo'er komme ind; og kom siden selv ind med Ernst og Milse.

Eine.

Men sig mig bare —

Christian.

Der er Mo'er! Gaae nu ind! Og vær kun ganske ubekymret! Alt skal endnu iaften endes til din Tilfredshed.

(Eine gaaer ud af Hoveddøren.)

Nu skal jeg snakke lidt fornuftigt med Mad. Sivertsen.

Septende Scene.

Christian. Mad. Sivertsen kommer fra Salen.

Christian.

Nu, hvordan gaaer det, Mad. Sivertsen?

Mad. Sivertsen.

Aa, jeg er reent elendig! Den Seddel! Den Seddel!

Christian.

Ja, det var jo en slem Historie. Det Børste derved er, at Ernst har stor Grund til at besvære sig over Dem.

Mad. Sivertsen.

Hvad kan jeg for, at Sedlen er kommen bort?

Christian.

Ja — han havde givet Dem Sedlen i Gjemme, og det var Deres Pligt at passe paa den. Efter den strænge juridiske Ret kan han gjøre Fordring paa fuld Erstatning.

Mad. Sivertsen.

Na, hvor kan Du troe, at Ernst ....

Christian.

Jeg siger heller ikke, at Ernst vil gjøre det. Men — naar De saa haardnakket bliver ved at nægte ham Læges Haand, saa veed jeg ikke, hvad jeg i hans Sted vilde gjøre.

Mad. Sivertsen.

Du gjør mig ganske forfækket! Hvor kan jeg give Erstatning?

Christian.

Ja, det er sandt nok; men alligevel —

Mad. Sivertsen.

Hm! hm! Den forbistrede Seddel!

Christian

(efter et Dphold).

Sæt, jeg kunde — umuligt er det jo ikke —
 skaffe Dem Sedlen igjen, vilde De saa give Deres
 Samtykke til Ernst og Line?

Mad. Sivertsen.

Hvor er det muligt! Saadanne som vi have led't!

Christian.

Det skal De ikke sige. Jeg har en Mistanke —

Mad. Sivertsen.

Mener Du vor Vige?

Christian.

Det er nu det samme. Siig mig blot, om De
 vilde —

Mad. Sivertsen.

Torrebæk har engang mit Løfte.

Christian.

Men naar jeg nu beviser, at Torrebæk er et
 slet Menneske?

Mad. Sivertsen.

Jeg veed nok, at J Allesammen hade ham.

Christian.

Hør nu, Mad. Sivertsen! Naar jeg tydeligt viser Dem, at Torrebæk ikke dner noget, tør saa Ernst gjøre sig Haab?

Mad. Sivertsen.

Saa var det jo en anden Sag; men hvor kan Du bevise —

Christian

(tager Sedlen frem).

See her! her er Sedlen!

Mad. Sivertsen.

Virkeligt? — Lad mig see! — Er det muligt! — Du min Gud, hvor laae den?

Christian.

J denne Tegnebog.

Mad. Sivertsen.

J denne ....? Det er jo Torrebæks!

Christian.

Rigtigt! Og ham har De upaatvivleligt selv givet
Lotteriesedlen i Gjemme. Husk Dem om!

Mad. Sivertsen

(befindende sig).

Ja, jeg troer selv ... Jo, det har jeg ....
ganske bestemt. Nu husker jeg det. Vi stod inde i
Salen —

Christian.

Der kan De see! Men derom har han ikke talt
et Ord! Er det ikke smukt?

Mad. Sivertsen.

Hy, det er nedrigt! Det havde jeg aldrig tænkt
om ham. — Men hvem siger ogsaa, det hænger saa-
ledes sammen?

Christian.

Vent lidt til han kommer ind, saa vil De nok
selv kunne mærke det paa ham. — Tys, der kommer
Nogen!

Syttende Scene.

De Forrige. Ernst, Line og Mille komme

hurtigt ind.

Ernst.

Er Lotterie-Sedlen funden?

Mille.

Har Du fundet den, søde Christian?

Christian.

Saa I vide det allerede?

Line.

Ja, bliv ikke vred. Jeg kunde ikke bare mig.

Christian.

Men lader Jer ikke mærke med Noget for Tor:
rebæk, førend han selv spørger.

Mille.

Der er han!

Christian.

Lad mig snakke med ham.

Attende Scene.

De Forrige. Torrebæk.

Torrebæk.

Ifr. Milte! Da jeg før laante Dem min Kjole,
da laae der en Tegnebog i den. Har de ikke seet den?

Christian.

Den har jeg. Værsgod!

Torrebæk.

Meget forbunden!

Christian.

Beed De Nyt, Hr. Torrebæk! Lotteriesedlen
er funden.

Torrebæk

(med stigende Forvirring).

Er den funden? — Saa? — Virkeligt? —
Hvor da?

Christian.

Ja, kan De gætte, hvor?

Torrebæk.

Hvor skulde jeg kunne gætte.... Der er jo saa
mange Steder, hvor den kunde ligge. (Seer uvilkaarligt
i sin Tegnebog, som han har i Haanden.)

Christian.

Nei, i Deres Tegnebog har De ikke nødig at see.
Der er den bestemt ikke.

Mille (overgtven).

Gjæt nu! Det er en Kjeldermand: naar en
Lotterieseddel kommer bort i et Huus, hvor kan man
saa finde den?

Torrebæk.

Aa, den er vel slet ikke funden.

Christian.

Jo, jeg be'er! Her er den saamen. Men veed
De, hvor jeg fandt den?

Torrebæk.

Nei .... jeg maa tilstaae ....

Christian.

Jeg fandt den i .... i en stor Skarnsjerding.
Er det ikke forunderligt? — Men nu skal jeg fortælle
Dem en anden Nyhed. Eine bliver iasten forlovet
med min Ven Ernst.

Eine.

Sødeste Mo'er! kan jeg troe —

Ernst.

Er det Alvor, bedste Mad. Sivertsen?

Mad. Sivertsen.

Jo, efter hvad der er passeret, og da Omstændighederne have forandret sig saa meget —

Torrebæk.

Ja, Mad. Sivertsen! De kjender mine Tanker med Hensyn til Deres Datter, og vil derfor ikke tage det fortrydeligt op, at jeg bortsejerner mig.

(Gik gaae.)

Mille.

Hr. Torrebæk! vent lidt! — Gik De Deres Tegnebog med?

Torrebæk.

Jo.

Mille.

De skulde dog see ad, om der ikke mangler Noget deri. Jeg syntes, at der faldt Noget ud af den før.

Torrebæk.

Der mangler Intet.

(Gaaer.)

Mad. Sivertsen.

Ja, dersom Nogen igaar havde sagt mig det om dette Menneske ....

Christian.

Han duer ikke; det har jeg altid sagt. Lad ham nu gaae for den han er. — Jeg glæder mig ved, at jeg har forenet Dig, min gode Ernst, med Line; men jeg kan ikke slippe Jer, før jeg i al Ydmyghed har givet Jer to gode Raad. For det første: spiller aldrig i Lotteriet; for man har kun Fortred og Uergrelse deraf, om man ogsaa vinder. For det andet: vil I blive lykkelige med Tiden, saa maae I ikke see, Enhver paa sin egen Fordeel; men I maae leve for hinanden. I Korthed: I maae i Jeres ægteskabelige Liv aldrig tænke paa det dumme, egennyttige Ordsprog: „Enhver er sig selv nærmest“.

Fire poetiske Epistler

fra

Knud Sjællandsfar

til

Grandfæren **, Naturforskeren ** og Digteren **.

Quæ

Desperat tractata nitescere posse reliquit.

Horat.

The Political Quarterly

Vol. 1, No. 1, 1934
Published by the Political Quarterly
Editorial Board: [illegible]
Editor: [illegible]
Editorial Office: [illegible]
Subscription Office: [illegible]
Advertising Office: [illegible]
Printed by [illegible]

Copyright 1934 by Political Quarterly

Published by the Political Quarterly

Editorial Board: [illegible]

Editor: [illegible]

Editorial Office: [illegible]

Subscription Office: [illegible]

Advertising Office: [illegible]

Printed by [illegible]

Copyright 1934 by Political Quarterly

Published by the Political Quarterly

Editorial Board: [illegible]

I.

Liberius si

Dixero quid, si forte jocosus, hoc mihi juris
Cum venia dabis.

Horat.

Paradis, den 14de Sept. 1831.

Saa svigtede mig ei det Haab, der søgte

I danste Hjerter Gjenklang af min Røst!

Saa var det ei forgjæves, at jeg spøjte

Og loe og græd med dybt bevæget Bryst!

Saa har jeg ei, forklaret og forynget

Og luttret efter Livets Stjærtsilds = Gang,

Forgjæves i min allersidste Sang

Mod Barbariet mine Pile flynget!

Saa lever altsaa end — o Fryd og Væld

Uf meer end paradisi = himmelsk Held! —

Saa lever end i Danmark, midt i „Haven,
 Som Fredrik vogter, Fredens Engel lig,“
 En fordomsfri Burdering af den Krig,
 Hvortil mit Manddoms-Liv indvied sig,
 Skjøndt over den man brød som over dette Staven!

Men I mig dyrebare Trende! hvem
 Iblandt den ikke mindre dyrebare
 Bestandigt elskte større Landsmand=Skare
 Jeg skriver til, med Hilsen til mit Hjem,
 (Alt, selv i Edens Lyst jeg ei kan glemme,
 At det var der, hvor først jeg fandt mig hjemme)
 I, hvem min Tanke henrykt hænger ved,
 Tilgiver I, om overfuldt mit Hjerte
 End ikke her, i himmelsk Fred
 Og fri for Endeligheds Kjeder, lærte
 At holde Maade med sin Vellyst og sin Smerte!

Jeg nægter ei, I Gode! da jeg lod
 De paradisiske bekjendte,
 Mod jacobinske Demagoger vendte
 Epistler glide ned ad Tidens Flod,
 For efter Gyne lidt at raade Bod

Paa den af sandsestløse Mænd forkjælte
 Misledte Smag, der vakled i sin Rod;
 Jeg nægter ingenlunde, mig besjælte
 Et Haab, min Frygt forgjæves stred imod.
 Men et saa glimrende, ja fast aldeles
 Af intet fornemt Nedblik svækket Ry,
 Der gik forud for mig fra By til By,
 Hvor ellers til det Træffende, det Nye
 Af Jimbulklaffer*, som I vide, stjeles;
 En saa complet, total,
 Ved smaae Skjærmydsler vunden Seier,
 Der splitted ad som Avner hver Plebeier,
 Der paa en Helligdag sig gjorde gal,
 Forfraadsfende sig i en tydsk Journal;
 Og hvad der meer end Alting veier,
 At den fortræffeligste, netop den
 Blandt Paradisets Herligheder end
 Til hver Tid af mit Hoved agtede
 Og af mit Hjerte mildt og ømt betragtede,
 Ved Dannished, ved Adelskab i Aand,
 Ved Trodsen mod Barbarers Slavebaand,

---

* Om denne Person see Baggesens samlede Skrifter. VI. 130 ff.

Ved Fiinhed og ved Smag i Omgangstonen,
 Ved Sæder hypperligste Halvpart af Nationen;
 Alt den i Digteren, der gif igjen,
 Med Glæde saae en fordums elsket Ven;
 Og at blandt denne Halvpart netop I
 fandt mine Breve værdige til Eders
 Og Dannerfolkets Gunst: en saadan Sympathie,
 Der hører til mit Livs Lyksalighedens
 Kun sjældent sprudlende, men bedste Væld, —
 Hvor kunde jeg vel drømme dette Held!

Naar har man før i Danmark, efter Krigen,
 For Skjemt og Polemik
 Slig Interesse seet, der overgif
 Endogsaa den for salig Donaupigen —?
 Naar have Rig og Fattig, Store, Smaae,
 Pedeller nok saa godt som Profesorer,
 Boutiquiers, Grosserer=Matadorer,
 Og de, der saa som saa i Spidsen staae
 For Streifcorps, naar det kommer til Bataille,
 Honnlette Folk foreente med Carnaille,
 Og Folk med Huer, Folk med Faldhat paa;

Naar have Skolens Rector, dens Adjuncter,
 Studenter, Officerer priist
 Med een Mund samme Gjenstand, viist
 En saadan Enighed i Stridens Hovedpuncter —?

Var det en Aelse, der greb med Styrke
 Mit danske Folk, at Poesie
 Er Arving af en Himmels Harmonie?
 At Kunsten, Digterne begejstret dyrke,
 Skal aabenbare Stoffets Energie
 I Sprogets smeltende, dets bløde Melodie?
 Erkjendte man tilsidst, at Phantasse
 Selv hos det eminenteste Genie,
 Berøvet Studium, Besindighed og Tænkning,
 Er underlagt det Jordiske Forkrænkning?
 — Al! nogle faa, men stærke Greb i de
 Engang beundrede, men siden glemte,
 I fuske Toner jittrende, maaskee
 Ved Tidens Raahed stundom lidt forstemte,
 Men under alle Forhold, alle Aar,
 I Digtergubbens Høst, i Mandens Vaar
 Med reen Begeistring gjennemspilte Streng
 Slog an i Folkets Bryst og dirred' stærkt og længe!

Bernst af dette Held jeg havde vist
 For længe siden alt, I Gode! skrevet
 Til Eder, til mit Hjem, med Tak for sidst;
 Gud veed! mig Lykken ofte nok har drevet,
 Og sporet mig Pegasen for min Bid;
 Men — det har rigtigt skortet mig paa Tid;
 Og herved blev tildeels forsinket Brevet.

Det følger af sig selv, at jeg i Kraft
 Af mit utrolige,
 Beqvemme, magelige, rolige,
 Misundte Sinecura-Liv har havt
 Det Otium, der kræves for at lade
 Til Verden komme nogle skrevne Blade.
 Men hvad man egentligt, imellem Slid
 Og Slæb paa Jorden, kalder Tid,
 Tid til at handle, til at virke,
 Tid til at gjøre Dit og Dat,
 Som skrive Breve til en Skat,
 Gaae paa Comoedien og gaae i Kirke;
 Tid til at gjøre Bel i Løndom; Tid
 Til nu og da at skrive med lidt Bid;
 Tid til at gjøre Vers, der ikke
 Paatværs i Halsen, naar de læses, stikke:

I Korthed, Tid til tusind Ting, hvortil
 Man ikkun da har Tid, naar selv man vil:
 Af den Slags Tid har jeg igrunden
 Til Dato lidt i Paradiset funden.
 For lutter Evighed
 Man overmaade lidt af Tiden veed.

I mene muligviis, at det er Nykker,
 Der taler af min Digtermund;
 At Evigheden, skjaaren ud i Stykker,
 Kan producere Tiden allenskund.

Nei, Kjæreste! mod denne Satz jeg maa
 Af alle Kræfter protestere.
 Jeg beder, fæster blot et Die paa
 Den Jord, I leve paa! Jo meer I forestaae,
 Des flettere gemeentligt I regjere.
 Sæt En, der hidtil handlede sparsommeligt,
 Til Eier af en lille Capital;
 Snart skal man see ham som en holden Ka'l.
 Giv ham en Million, saa skaer han sig som gal
 Og øder, skjøndt tilaars, med Gæt ungdommeligt.
 Lad En, der hidtil puddred' Folk i fem
 Minutter, lægge ti endnu til dem:

Vas paa! han øder Tiden med at sluddre
Og bliver aldrig færdig med at puddre.

Sligt ligger i de Dødeliges Kaaer :
Jo længere man læser til Examen,
Desmeer sandsynligt man den ikke faaer.
Jo længer man paa Frierfødder gaaer
Og kurrer for en Skat, des vislere jeg spaaer,
At man omsider vil gaae glip af Damen.
Kort sagt: jo mere Tid man raader over,
Des sikkrere det inden i os sover.

Betænk nu, om vi,
Med den uendelige Tid for Die,
Uvante til den allermindste Nøie,
Med Rimelighed slippe kan forbi
Et saadant Klippefjær, paa hvilket I,
Hvis Liv er Dieblitke, talte Dage,
Usikkerheds og Mishaabs spildte Klage,
Hver Stund paa Dagen gjøre Haverie!

Ja, vi, der ride
Paa Evighedens Ganger i det Bide,

Hos os hvem gider gjort idag
 Hvad han imorgen gjøre kan i Mag?
 Og hvem — jeg spørger — gider
 Imorgen, overmorgen, fort
 (Thi her min Aande puster Tiden bort)
 Hvem gider gjort til alle Tider
 Hvad han med Visshed veed
 Kan altid gøres i en Evighed?

Næst denne Grund til Tøven før jeg skrev,
 Der ellers nok kan ansees for tilstrækkelig,
 Har jeg en anden, ikke mindre klækkelig,
 Der meest forsinkede mit Knudebrev.

(Tillader mig, i Parenthes at sige
 Et Par Ord ind, hiint Slutningsord at tyde.
 — Ved Knudebrev forstaaer jeg deels en Skrivelse
 Fra den bekjendte Kanonerer Knud,
 Bekjendt for sine skarpe Skud
 Til Republikkens Færv og Smagens Stivelse;
 Deels — hvad der let kan ledes ud,
 Da Ordet selv Betydningen bebuder —
 Et Brev, der nu og da gjør Godtfolk Knuder.

— Fremdeles, naar en lille snovst Krabat,
 En undersætsig Værtshuus-Potentat,
 Med Handsker, gjort af Bøffelæ'r, paa Hænderne,
 Med svære Rytterstøvler paa
 Og med et Næse, Fanden kan forstaae
 Vaagrund af Sprogets Grød imellem Tænderne,
 I eftergjorte Flyveposter troer
 At kunne gaae i Knuds berømte,
 I Sandet neppe trykke Zephyr-Spoer;
 Naar Knuderne, han muligt drømte
 At kunne gøre Folk, er reduceert til dem,
 Der af en Knudret Tanke stikke frem;
 Naar Fyren mener, med en ond Grimace,
 Ufskyldigt som en Knud at kunne spase;
 Og naar han over Brevet, han gi'er ud,
 Hvor han Versemaal og Sprog forkluddrer,
 Har ubesindigt sat: „Et Brev fra Knud“:
 Saa siger jeg om Fyren, at han knuddrer*.)

---

* I Analogie med en Mængde Verber, der dannes af Substantiver, for at tilkjendegive et vist Misbrug af disse, for Ex. at mestre af Mester, at skræddre af Skrædder, at doctorere af Doctor.

Som sagt, der var en anden Grund,
 Der altid hindrede mig i at skrive.
 Jeg ventede' nemlig paa fra Stund til Stund,
 At mine første Breve skulde give
 Anledning til en lille Smule Strid,
 Lidt Polemik, en ganske lille Trætte,
 Hvori man med Avance kunde sætte
 En ubenyttet Capital af Vid.
 Jeg tænkte, hine Breve skulde føre
 Til noget Suffisant:
 At ja! jeg smigrede mig med iblandt,
 Man kunde haabe snart et ret forsvarligt Røre.

Hvor ofte har jeg her i Paradis
 Med mørke Miner, Grubler = Pande
 I min Fortvivlelse begyndt at bande
 En, at! forgjæves gjennemlæst Avis,
 I hvilken mine Breve
 Med lutter Høflighed berørte bleve.
 Hvor har jeg ikke luvret paa en Snært,
 Der nogenlunde var et Gjensvar værdt!
 Et Sidehieb, der trængte gennem Huden,
 Et lille Slag paa aandelige Snuden,

Der sigtedes og dirigeertes godt;
 Ja endeligt, da Alting glipped', blot
 Et Baadsmands-Slag, en simpel En paa Tuden!

„Du er umættelig!“ — I muligviis,
 Skjøndt kjendende min Noisomhed, bemærke —
 Og ubegribelig er os Din stærke,
 Med Wether-Næringen i Paradis
 Ei let foreente Lyst til skarpe Spiser,
 Den Appetit til Klammerie, Du viser.
 Har ikke de, hvis Røst fortjener Algt,
 Hvis Stemmerettighed Du selv erkjender,
 Paa mange Maader alt for Dagen lagt,
 At Dit Besøg hos os var kjær for Smagens Venner?
 Har Du forglemt det skønne Brev,
 Som Flyveposten dengang til Dig skrev?
 Har ikke Maanedsfriistet* tvende Gange
 Med Hæder omtalt Dine sidste Sange?
 Af Algt for Smagen
 Og for Din velanvendte Polemik
 Har denne lærde Republik
 Med Forsæt pillet ud Dit Værks Critik,
 Og holder sig alene til Sagen.“

---

* for Literatur.

Ja, seer I, elskte Venner! netop her
 Er Punctet, der kreperer mig især.
 Gud veed, at i mit vundne Himmerige
 Jeg læste med en Bellyst uden Lige
 Det Himmelbrev, det skønne Flyveblad,
 Der alleregentligst for Mons var Mad;
 Et Brev, som Engles Chor kan udenad.
 Gud veed, at, uvant end, mit Die drifter
 Af hvert et lille Bogstav i
 Det littéraire-Maanedskrifts Critikker,
 Betræffende min sidste Poesie,
 En Glæde, dette Hjerte, daaret
 Af mange falske Haab, kun tøvende har baaret.
 Hvad skal jeg meest beundre her? den Aand,
 Der, vant til Selskab med Olympens Muser,
 I Gratiernes Nectar sig beruser
 Og smiler ad Systemets Baand?
 Hiint Forskerblik, der, hævet over Brimlen,
 Med Klarhed søger efter Sandheds Spoer,
 Og næsten for uskyldigt for en Jord
 Bestandigt stiger høiere mod Himlen?

Gud veed, som sagt, at jeg tilsidst
 Af Fryd snart Intet af mig selv har vidst;

Beskynderligt Humaniteten,
 Af hvilken næsten hvert Ord aander hist,
 Mig hartad slog aldeles paa Planeten.
 Men, elskte Venner! som Poet
 Mig gavner ikke stort Humanitet.
 Ja, jeg formöder alt, I ane,
 At jeg var bedre tjent med lidt Chicane;
 Og — saa beskynderligt endog
 For Eder synes kan et saadant Sprog —
 Jeg ønskede helst til Gavn for mig og Smagen,
 Man havde holdt sig mindre strengt til Sagen.

„Hvorledes? — Gamle, skikkelige Knud!

(Jeg hører Eder atter bryde

Forundret ud.)

Hvorledes? Hvad skal det betyde?

Holdt sig for strengt til Sagen? Vil man see!

Kanskæe,

Naar man betragter Tingen nøiere,

Du hørde heller ønsket, at vor Dom

Gik uden om;

Du bliver drøiere tilsidst og drøiere!”

Nei, dyrebare Venner! troer
 For Altting ei, at jeg kan ringeagte
 Af hine Recensjoner blot et Ord!
 Og mindst, at jeg med Haanen kan betragte
 En Grundighed, der er saa rar i Nord.
 Og dog — Af! gid man heller
 I Grundighedens Sted
 Mig havde kildret Digterhuden med
 Satirens Nelder!
 Ja gid man havde, da man sægte,
 Langt heller prøvet paa
 Mig uden videre tilblods at slaae,
 Istedetfor at man mig Altting nægtede;
 Idet man nægtede mig Et,
 Men Et, jeg paa min Vre
 Paa Jorden ellers i enhver Ting beet,
 Bestandigt troer endnu at være:
 Poet!

„Men, bedste Knud! hvem har da nægtet Sligt?
 Du overdriver, som sædvanligt, Kjære!
 Er Brevene fra Paradis et Digt,
 Saa er det godt; hvis ikke, lad saa være!
 Men mister Du for det din Digter-Qualitet?“

Det løber dog, jeg synes, nd paa Eet:
 En Digters Egenstøb som Digter bliver
 Bevist ved Værkerne, hans Musa skriver.

„Tavist, hans Musa! Men betænk, Hr. Ven!
 Om ogsaa Musen virkelig dicteerte
 Ethvert af dine Vers, der criticeerte
 Og stundom gennemhegled' den og den.
 Vi feile neppe, naar vi mene,
 At dette skyldes alt Critikken ene.“

Nei, Kjære!
 I gjør' mig virkelig for megen Ære.
 Som Critiker, det veed jeg for bestemt,
 Har aldrig glimret Mesteren i Skjemt.
 Hvad jeg i Prosa nu og da, og drevet
 Af Diebliffets bittre Nød,
 I eet og andet critisk Fag har skrevet,
 Det overlever ikke langt min Død.
 Men hvad jeg i min Manddoms-Kraft, og loffet
 Af Gratiers og Musers Bisfalds-Nit,
 Imod en blind og døv og reent forstokket
 Fortvivlet Poetik,
 Har skrevet i poetisk Polemik,
 Det, veed jeg, bliver ei af Tiden rokket.

Vel har jeg tidt fra Stadet, hvor jeg stod,
 Med Alvor viet
 Min Harpes Toner til at kjæmpe mod
 Bersærkers Gru og Raseriet,
 Der grumsed' Hippocrenen ved min Fod.
 Men naar og hvor jeg kjæmpede for Smagen,
 Var midt i Striden ikke Strid,
 Men Musens Bifald Løsnet for min Tid;
 For mig min Kunst var altid Hovedsagen.

Og mine sidste Breve, hvad i dem
 Har grebet, troer I, Folket i mit Hjem?
 Critikken? en og anden Regel,
 Som man til Nød kan læse selv hos Schlegel?
 Hvad havde Folket nødig, i et Digt
 At underrettes om en Digters Pligt?
 Besidder det ei tusind Bøger,
 Hvori det finder, naar det ifkun søger?
 — Nei, elskte Venner! Folkets Gunst
 Blev ikke skjænket til et Indhold, næsten
 Enhver kan søge hvor han vil forresten;
 Den skjænktes Sangeren og Sangens Kunst.

Og I, hvor kan I troe,
 Alt Digteren, der gjenbandt Freden
 I et med Kamp og Uro rundet Eden,
 At han forlod en elysæisk Ro
 Blot for en Andersen at gennemhegle;
 Blot for i Hauchers Vers at rette Stil,
 Blot for at slynge ned Critikkens Vilt
 Imod enhver, ved ond og pueril
 Grimace kjendelig forløien Regle?

Mig driver Lyst og indre Kraft og Bid;
 Mig driver Get, jeg veed ei hvad, der søger
 En Gjenstand, mens det indeni mig spørger;
 Mig driver Skjemtens Musa til min Tid;
 Og skjøndt hun aldrig, hensigtsløs og taasæt,
 Som de, der trampe mig i Ryggen, Trosset
 Og Eftertravet, spiller dumt med Bid,
 Og mindst som disse vilde vove
 Alt krænte Smagens og Fornuftens Love;
 Endskjøndt hun er sig, først som sidst,
 En kunstnerisk Alvorlighed bevidst,
 Og aldrig taber ud af Sigtet
 Hvad hun sin Gjenstand skyldig er i Digtet,

Men veed at styre
 Midt under Jubellud den overgionne Lyre,
 Bestindig i det vildeste Couplet:
 Dog er det ikke billigt, ikke ret,
 Af Biddets tvangfri', spøgefulde Sange
 Critikkens Consequentser at forlange.
 Kort, at der siges til mig: „Din Critiks
 Bestaaffenhed det er, vi ville maale
 Og gjennemtrænge med et skjærpet Bliks
 Til alle Digtets Sider vendte Straale,
 Det kan, det vil, det bør jeg ikke taale.

II.

Seg være hvem jeg vil — hvad kan ei stifte
Bag et poetisk, fjendt uløiet Navn? —
Hiin Baggesen i al Fald er jeg ikke,
Der sammenslyes af Snaak i Kjøbenhavn.

Seg er den Baggesen, som Knud Du kjender,
Den Baggesen, der sand og ufortalt,
Som Fiende blot af aandelige Fiender,
I alle sine Værker sig har malt!

Bagg. saml. Skrifter VI. 396.

Der ligger noget høist behageligt
I den Forvisning, at man er sig selv;
At tabe sig som Draaben i en Elv,
Har altid forekommet mig beklageligt.

Hvem gider gjerne været En saa lig,
At han ei let fra Hiin kan skille sig?

Hvem tænker ikke ved sig selv, skøndt ofte
 Han føler al sin Ringhed: „Jorden har
 Aldes intet andet Exemplar
 Af den, der dækkes af min simple Kofte.
 I Nord, i Syd, i Vest, i Øst
 Jeg er den eneste; det er min Trøst.“

Hvor sød er ikke Tanken: denne Næse,
 Hvormed jeg lugter hvad jeg vil, er min;
 Og ingen Matador i firspændt Chaise
 Dør kalde denne sjældne Næse sin.
 Den er min Eiendom; jeg kan regjere
 Og snyde den saa meget jeg har lyst.
 Jeg kjælnes mig ved den og noget mere
 Fra alle Menneſker; det er min Trøst.

Hvor meget sødere maa ikke være
 Den Tanke: Hvad der aander i mit Bryſt,
 Hvad i mit Hoved tænker — lad det være
 Mit Væſen værdigt eller blot Chimaire —
 Er mit med dets Fortrinlighed, dets Brøſt.
 Og Talens Strøm, der flyder fra min Læbe
 — Den løbe let, den løbe ſvært — er min;
 Og hele Verden ſkal forgjæves ſtræbe
 At kalde denne ſjældne Tale ſin.

Jeg nægter ikke, dyrebare Venner!

Alt jeg, hvor galt

Det ogsaa stundom er mig gaaet med Alt,

Dog aldrig, tør jeg paastaae, faldt

Paa den Formodning, at mit Folk, der kjender

Mit Indres og mit Yderstes Gestalt,

Med Tiden kunde, skeptisk eller kræsen,

Forvirres i sin Tilstro til mit Væsen.

Min Individualitet

Som Menneske, som Borger, som Poet

Har altid været (Kjendt kun hieldent ændset)

Saa skarpt betegnet, saa begrændset,

Saa ganske staaende paa egne Been,

Og saa aldeles i sin Art kun een,

Alt Ingen, tør jeg sige,

I alle Maader kan betragtes som min Ege.

Jeg veed Enhver saa ganske sikkert mod

Forverling med mit Jeg, at ingensinde

Har Nogen (sæt, han og ved Siden af mig stod)

Havt Noie med at finde

Sig selv fordi jeg var i Stuen med ham inde,

Og, for Exempel, paa mit Hoved sat,

Istedetfor paa sit, naar han gik ud, sin Hat.

Hvor blev jeg da forundret, næsten slagen
 Af panisk Skræk,
 Da jeg erfarede (Jeg troer af Dagen,
 Der noget kort og tørt beretted' Sagen)
 At Folket tvivled' om mit Ansigts Træk!
 At Folket, danste Folket kunde glemme
 Min engang Alle dyrebare Stemme
 Og troe paa Muligheden, at min Røst
 Steg fra en anden Sangers Bryst!

Hvem kan, naar Sligt er udbredt, mig betrygge
 Imod hver anden Hunds halvgale Gams?
 Og hvem kan ellers paa sit Firma bygge,
 Naar Folket griber efter mit i Grams?
 Hvem er mig Borgen for, at man i Staden,
 Naar dette Riimbrev bliver publiceert,
 Ei lader atter raabe høit i Gaden:
 „Bah! ogsaa dette Brev er plagieert!“
 Maa jeg ei frygte for, at man fornøier
 Sig atter med at gribe hiin Idee,
 Og, med en fattig Vittighed, maaskee
 Fortæller Folk: "Hr. Knud gjør atter Poier."

Er det da virkelig saa let,
 I vore magre Tider at beværte
 Sit Publicum med kraftig Kjødmads-Ret,
 For ei at nævne Frugt og Viin og Tærte?
 Kan Folk i Kjøbenhavn saa tidt
 (Alt siige Folk med fine Ganer)
 Sig divertere med Fasaner
 Og gjøre Fæter paa korsørste Esvaner,
 Naar man til Eligt har Appetit?
 Kort: kan hver anden Ulk af Holmens Ulke,
 Naar blot han commanderes ud,
 Med samme Lethed skose Folk som Knud
 Og smile, lee som han, og græde, hulke?
 Og troer man, at Enhver kan løbe til
 Alt gjøre „Riimbrev-Arieller,
 Smaabitte Luneglutter, eller
 Jens Baggesenske Bagateller“
 I lette Vers, saasnart han vil?

Jeg synes dog isandhed, Baggehunden
 Har altid, naar han gjøed' eller beed,
 Ja naar han bare vrængede med Munden,
 Et Slags Methode havt, saavidt jeg veed,

Et eget Stæng med Kroppen, naar han smeed
 En Kjøter-Kat i Rendestenen ned,
 En egen Vir, som man igrunden
 Just ei saa lige hos Enhver har funden.

Hvem er jeg da, naar jeg er ikke Jeg?
 I hvilket Legem, hvilken jordist Bolig
 Har man sig tænkt en saa urolig,
 Saa stridbar og i Hildurs Leg
 Saa øvet Aand, hvis skjelske Muse
 Er ei saa overmaade let at huse?

Ja, Gud skal vide, hvor,
 I hvilken Dvist-Stage, hvilken Kjælder,
 Blandt hvilke Kjældermænd den Kjelne boer,
 (Alt siige, hvis man Rygtet troer.)

I hvorum Alting er, saa vil jeg heller
 End lives om en Ting, jeg veed, jeg har,
 Gengang for alle give Folk mit Svar.

Jeg er mig selv, er Knud, Knud Sjællandsfar;
 Jeg er mit eget Jeg, og jeg er ingen Andens;
 „Vor Herres Creatur, men ikke Fandens;“
 Den samme, jeg i Grunden altid var:

Den gamle Baggehund, Jens Paastelille,
 Og hvilket andet Navn
 Jeg fordum bar imod og med min Billie
 I det forresten brave Kjøbenhavn;
 Af Gratier en Ben, Chariters Kjæledægge,
 Det Godes Elsker, Hader kun af det,
 Der er i Eet og Alt aldeles flet,
 Og derfor tidt genegen, meer end ret,
 Mig af det mindste Haab at lade gække.
 I Korthed: jeg er nu som før den Knud,
 Med hvem, man siger,
 Vor Vessels Enke anden Gang stod Brud,
 Den Knud, der op til Evalds Hymner stiger,
 Og der, iblandt sit Hjertes tusind Skud,
 Har altid fundet eet, der helst sprang ud
 Med Duft og Nyn og Sang for unge Piger;
 Den samme Knud, der, som bekendt,
 Uagtet man til Nød ham kunde stille
 Som Høimand ved et Livvagts-Regiment,
 Paa ingen Maade vore vilde,
 Men paastod, at han var bestandigt lille;
 Den samme Knud, der voved' Liv og Blod,
 For Dannersprogets Rigdom at forsvare,
 Og med det ubegribeligste Mod

Ved Gratiernes Pallads Skildvagt stod
 Og spøgede med Undergang og Fare.
 Og endeligt: jeg er den samme Knud,
 Der fordum var, af Guds og Kongens Naade,
 Men meest paa Gratiens og Musers Bud
 Den hele Verden og sig selv en — Gaade.

Men derimod er jeg paa ingen Naade
 Den samme Knud, der før paa Jorden staa
 I en til Slutning noget luslidt Trak,
 I lange Been og i Justitsraad-Støvler,
 Var stærk tilbøielig til Snus-Lobak,
 Og sloges Anno 16 med Peer Brøvler.

Og hvor og naar har jeg for denne Knud
 Mig givet ud?
 Hvem kan for Alvor troe, at jeg har prøvet,
 Med Æthervingerne befæstet let
 Som Fjer paa min Mercurius-Kastjet,
 Paany at svøbe mig i — Støvet?
 Nei, elskte Venner! denne Knud
 Med al hans skrøbelige, med hans svage,
 Hans Menneske-Natur, hans Uro og hans Plage,
 Forlængst er traadt af Eders Rækker ud.

Ham er jeg ikke; han har sluttet
 Sit Regnskab af med Mennesker og Gud,
 Og drømmer ikke meer i Timen og Minuttet.
 Jeg er hans bedre Deel, der ei af Had
 Og endnu mindre blot af Trang til Mad,
 Og ei af Frygt og ei af daarlig Glæde,
 Men henrykt af et Bist jeg veed ei hvad
 Med Muserne kan lee, med Gratierne græde —
 Den Deel af Knud, som Støvet's svage Vaand
 Ei længer binder
 Til Jorden, skjøndt endnu til Jordens Minder;
 Kort, hvad der følger af sig selv: hans Land.

Min Land kan gaae igjen; min Land kan fødes
 Paany blandt Eder i min Poesie;
 Min Land kan atter nyfødt stjernemødes
 Til en fornøjet Kamp mod Barbarie.
 Min Land kan stække
 Endnu som fordum Vingen paa en Gaas,
 Og et Rabalderfjog af Sønnen vække,
 Naar han isørne pluddrer lutter Vaas.
 Min Land kan dække
 Den Kunst, jeg dyrker, med et Skjold, der end
 Med Vellyd echhogiver Skraal igjen,

Og værner — jeg vil mene, det er noget —
Om Tankens Hellighed, om Dannersproget.

Hvor meget feile de, der troe,*
At man beviser mig en ringe,
Tvetydig Tjeneste ved kjækt at bringe]
Mit Gjenfærd ud af Gravcapellets Ro,
Og, kan jeg tænke, mane
For Lyset frem min Polemiks — Chicane.
— At Folket har
„Beundret et uroligt
Og blot uroligt Gjenfærd“ er ei troligt:
Et heelt Folk teer sig sjældent som en Nar.
Men hvad mit Folk (ak, lad mig troe, af Unger,
For al dets Uret mod den gamle Sanger!)
Beundrer i mit Gjenfærd, er min Aand.
Det kjender atter Tonerne, der lode,
Da jeg var lille, smeltende og søde;
Det troer, at føle Trykket af min Haand;
Det græder ved min Graad, det smiler atter
Bed min af ingen Satyr lærte Latter,
Og det erindres ved min torneløse Vid
Om min Camenes førstefødte Datter

---

* Dehlenschlägers Levnet, 2den Deel Pag. 356.

Og Danmarks lykkeligste Tid.
 Det indseer endeligt, den ældre Strid,
 Uagtet al den Bitterhed, som Krige
 Nødvendigt føre med (hos Jer at sige;
 Thi her leverer man med Lyst et Slag)
 Var ikke blot Personlighedens Sag.
 Det trøstes ved den Tanke: Saar og Bunder
 Og Alles Kamp mod Gen, kan sandtnok tidt
 Bevirke, Helten, truffet, bukker under;
 Men det, hvorfor den Modige har stridt,
 Den Aand, der ham besjælte, selve Tanken,
 Der lynte fra hans Dø, naar han gik,
 Med Sværd og Skjold og Spyd, i Skranken
 Og fordred' Hoben ud paa Hug og Stik;
 Den ædleste, den bedste Deel af Striden
 Er hævet over Døden, over Tiden.

III.

Natura fieret laudabile carmen an arte,
Quæsitum est.

Horat.

J mindes, elskte Venner! jeg er glædet
Med Bifald af en aandrigh Recensent,
Der uden Spørgsmaal har fortjent
Blandt Tusind at beklæde Dommersædet.
Men denne — hvad mig virkelig fortød —
Forglemmer, at den gamle Knud er død;
(Jeg mener ham med de bevidste Støvler,
Der stred med Peder Hjort og Peder Brøvler)
Og revser Galten for hvad Grisene forbrød.

Han søger nemlig ligesvem at svække
En paradissk Knuds Raisonnement
Blandt andet ved en Satz, hvortil engang
Jeg har af Dit og Dat mig ladet gjække.

Desuden glemmer han, den gamle Jens
 Var ei befriet for Inconsequents.

Men skal en Sætning svækkes ved en Mening,
 Jeg yttret har etsteds, da bør der agtes paa,
 Om sliig en Uttring taaler en Forening
 Med hvad hos mig et andet Sted kan staae.
 Thi Menneffernes Tanker gaae
 I en med Tæthed sammenslynget Forgrening,
 Hviis Stamme vel, som Trærnes, kan staae
 I een og samme Jord de samme Rødder
 Og altsaa vistnok staae paa samme Fodder:
 Men disse Tanker kan saavist
 (Og-tidt ved Jux, der findes i Forstanden)
 Med samme Lethed krydse sig tilsidst
 Som tvende Grene krydses med hinanden.

Hvad mig betræffer desforuden,
 Da har jeg upaatvivleligt,
 Imens jeg levede hos Jer, af Sligt
 Desværre havt en dygtig Rem af Huden;
 Og undertiden staaer mit bedste Digt,
 Hvad een og anden Mening angaaer, lige
 I Strid med det, de andre Digte sige.

„Ja, det er slemt!“

Saa lyder Eders Svar bestemt.

— Nei, elskte Venner, det er ikke slemt,

Hvis ellers jeg betragter Tingen vigtigt.

Thi Digteren er Diebliffets Søn;

Ham bør Momentet være vigtigt.

— Saa lidt som Søen vilde synes skjøn,

Ifald den ei med Blodhed lod sig forme

Snart af den lette Vind og snart af stærke Størme,

Og snart blev farvet af en dunkel Sky,

Snart af de lyse Måsser, naar de flakke

For Vind og Veir, og snart af Strand og Bakke,

Snart speiled' Taarnet af fra fjerne By,

Mens Himlens Purpurstrimer gjøde

I Vølgens Favn et yndigt Aftenrøde,

Indtil den i en Sommer-Nat paany,

Saa vidt vort Øie rækker,

Sig klar og blaa og stille strækker;

Saa lidt som Søen uden flig

For Indtryk udenfra modtagelig

Natur bestandigt atter vilde drage

Beskueren til Strandens Bred tilbage:

Saa lidet vilde Digteren behage,

Hvis ei hans Lyras Spil, afverlingsrig,

Tilfjendegav en Sjæl, der Form og Farve vinder
 Af Synerne, der kommer og forsvinder.

Ja, Digteren er Diebliffets Barn!
 Og som et Barn han kan forvilbes;
 Og Lyft og Ulyft hedde Nettet's Garn,
 Hvori hans Binger alt for ofte hildes.
 Han affther og han væmmes snart ved det,
 Hvorfor han nyligt freg sig hærs og træt,
 Og græder, naar en Glæde ham forspildes.
 Han bliver vred og stamper med sin Fod,
 Naar Verden gaaer ham bare lidt imod;
 Men ved et Ord han atter kan formildes.

Seer, elskte Venner! det er Grunden til,
 Alt een og samme Skjald kan synge
 Til een og samme Lyras Spil
 Snart om en yndig Vigeklynge,
 Om Amors Kogger, om den tause Nat,
 Om Slutten, han i den har Stærne sat,
 Og om Læus' Bægere, der stødes
 Imod hinanden til det morgenrødes;
 Snart om en reen og hellig Id,
 Der næres ved en ung Madonnas Smil,

Om Dydens Magt, om velanvendte Dage
 Og om Minutterne, der svinde fage.
 Og det er Grunden til, at ugeneert
 Hans Musa stundom for en Mening strider,
 Mod hvilken han til andre Tider
 Med Hefstighed har disputeert;
 Og endeligt — thi det er vel paa Tide,
 At jeg mig nærmer til det Punkt,
 Hvortil Pegasen har begyndt at ride —
 Det samme Sind, bestandigt barnligt: ungt,
 Der hurtigt væmmes
 Ved det, der atter hurtigt glemmes
 Og siden gribes til, er Marsag i,
 At jeg, før med mit Liv det var forbi,
 Blandt flere Meninger, der ikke
 Særdeles dybt i Consequencen stifte,
 En Tid har talt med lidt Antipathie
 Og til en anden med — Philosophie
 Om fransk Literatur og Poesie.*

---

* Knud sigter formodentlig her, foruden til meget Andet, især til hans Oversættelse af Digtet: „Schiller an Göthe“, der findes i Dannora Pag. 203 og hvori der siges om den franske Scene:

Hiin Bankelmødighed i Domme,
 Der hos en Digter hænger sammen med
 Hans bedste Leven for en Evighed,
 Bør, troer jeg, i Betragtning komme,
 Naar det, min Pen i Paradis skrev ned,
 Skal svækkes
 Ved det, der ud af mine Skrifter trækkes;
 Og en Kritik, der viser overalt
 Ei blot et stærket Blik, men en retfærdig
 Og gjenneomtænkt og Sagen værdig
 Betragtning af et Digterværks Gehalt,
 Bør mindes vel (det-troer jeg, man kan vente),
 At Jens har stundom taget sig en Luur,
 Og ikke glemme min bekjendte
 Poetiske Chamæleons-Natur.

„Og undrer saare — hører jeg paany
 Med mildt Bebreiden Eders Tale —
 Og undrer, ædle Knud! at Du vil tye
 Til Sligt, der, som det synes, har en Høle.

„Bellyd og Piirlighed sig der forene
 Med Orden paa Forstandens faste Grund;
 Med rhythmiske Dands, endog i mindste Dele,
 Til smagfuldt Tempel hæver sig det Hele.“ o. f. v.

Du, der til alle Tider har i Skrift
 Og Tale kjæmpet mod Poeters Sovn
 Og vækket dem, hvis Sovn faldt altfor doven,
 Forsvarer næsten Sovn — det er for stift!
 Selv har Du dog vel aldrig Sviin paa Skoven?
 Og Du, Monfrère! der isjor endnu
 Tiltjendegav, at Tankens Rigtighed
 Er virkeligt af allerførste Bigtighed,
 Du — bliv ei vred, isald vi smile — Du,
 Forunderligste Jens blandt alle Jenser!
 Forsvarer, som man seer, Inconsequencer!"

Tillader mig, I mildt Bebreidende!
 Alt takke først for Skaanselen, hvormed
 I røre ved mit ømme Sted;
 Dernæst min Tak med Følgende geleidende:
 Hvad Sønnen angaaer, har man tidt bemærkt,
 Alt ei alene Poesiens Perer
 Kan sove sødt, men ogsaa dens Homerer;
 Kun sove disse let, men hine stærkt.
 Mens hine suørke dyrkt, drømme disse,
 Og denne Drøm er af Værdie tilvisse.
 Homerers Sovn er som en Fugls paa Kvist;
 De vaagne tilmed af sig selv tilsidst.

Jeg mener derfor, jeg tør vove
 At stille ligesrem
 De umaneerligt Snorkende fra dem,
 Der som Poeter blot maneerligt sove.

Hvad angaaer Tankens Rigtighed — Gud frie
 Mig nogensinde for at nægte
 En Sats, hvorfor jeg Dag og Nat vil sægte:
 At Tankens Rigtighed er Sjælen i
 At tænkelig, al mulig Poesie.
 Men eet er Tankens Rigtighed, et andet
 Dens Sandhed, mener jeg; og en Poet
 Gaaer ikke Glip af sin Celebritet,
 Fordi han er paa Sandheds Klipper strandet.
 En Sats kan være tvivlsom, falsk endog;
 En Moralist, en Philosoph kan gierne
 Saa godt som reent fordømme den — og dog
 Fordøies den af en poetisk Hjerne.
 En Digters Element er Phantasieens Hav
 Og Følelsernes dybe Strømme;
 Han rider hæft med slappet Tømme
 Begeistnings Ganger i Gallop og Trav;
 Og en Poet har Lov at troe paa — Drømme.

Men, vil han sætte gjennem Strømmens Bånd
 Og gjennem Havets Oprør styre
 Og stemme høit til Hest den gyldne Iyre
 Og drømme — bør det gjøres med Forstand.
 Kort, for kun ganske ligefrem at tale:
 Poeterne har Lov at være gale;
 Men — mærker vel! — jeg kræver af min Mand,
 At han skal tee sig galen med — Forstand.

At sætte Stranker

For en begeistret Iyrist Digters Tanker,
 Er stridende mod Musers Bud;
 Men dette kræve Menneſter og Gud:
 I Tankefølgen, i den egne Maade,
 Hvorpaa han lader Phantasien raade,
 Og i den Færdighed, hvormed
 Hans Kunst forbinder Tanken Led for Led,
 Bør aabenbares en Fornuft, der veed
 Hvad den besluttet har af Musers Raade. —

Hvad altsaa angaaer fransk Litteratur,
 (Som jeg forresten,
 Ved Reflexionen om Poeters Luur
 Et cetera, har sovet over næsten)

Da har man undret sig i Kjøbenhavn,
 Alt Folk i Paradiser
 Den danske Digter hen til Frankrig viser,
 Og lover sig af Sligt kun ringe Gavn.
 „Du glemmer — siger man — idet Du priser,
 En gallisk Digtekunst, den Opposits,
 Den svenske-nyere, den tydske, danske
 Litteratur har sat imod den franske,
 Lidt stive, som man syntes, og lidt spanske,
 Lidt affecteert-æsthetiske Justits.
 Betænk, Du selv har vraget, før Du døde,
 Særdeles tidt de franske Musers Jøde.“

Sandt; men i Paradis forstaaer man grumme fint
 Alt skille vel det Gode fra det Slette;*
 Imedens man fordømmer dette,
 Man dog som billigt respecterer hiint.
 Man dadler vel den altfor suævre Skranke,
 En Franskmand staaer omkring sin Æsthetik;
 Men roser, at han agter streng Critik,

---

* At man ogsaa forstaaer dette i Kjøbenhavn viser den for-
 træffelige Udvikling i Maanedsskriftet for Litteratur, 1831,
 3die Hefte. Pag. 200—204.

Og man beundrer hoit hans gode Stik
 Alt tænke, for han skriver ned en Tanke.
 Man ryfter vel paa Hovedet, naar tidt
 Den franske Digter synes os at vove
 I Phantasiens Verdener for lidt.*
 Men, at han troer, den sunde Tænkning's Love
 Bør ei, fordi Poeten drømmer, sove,
 Det sætter ham gevaldigt i Credit.
 Man smiler endeligt, naar den galante,
 Lidt ceremonielle Franskmand staaer
 Og bukter som Poet med Pudder-Haar
 Og kalder Musen sin „Charmanter“;
 Men troer, at, naar der synges skal til Guds
 Og Verdens Priis, saa er det Elegante
 Alt foretrække for det pure Smuds.

„Men Du har roest den franske Digters lette
 Og gratiøse Rhythmer; i Rhythmit
 Slaaer netop franske Digtekunsten Klif.“

Nu, elskte Venner! jeg vil ikke trætte;
 Hvis I tillade det, da kan jeg snart
 Udvikle her min Mening kort og klart.

---

* Det var dog Synd at sige dette om den nyeste franske Poesie.

Ved Rhythmus menes
 Den Egenskab ved Talsen, at dens Ord
 Melodisk og udtryksfuldt forenes;
 En Egenskab, som Ingen, det jeg troer,
 Betvivler, blev i Prosa ogsaa fundet;
 Til Fodmaal er den altsaa ikke bundet.

I Verset ligger Rhythmen i
 Den Egenskab, at to og siden flere
 Af Versets Fodder smukt sympathisere
 Ved en for Dret hørlig Melodie.
 Igjennem disse Rhythmen atter dandser,
 Indtil den bliver fjendelig i Stanger;
 Og Stanzerne (hvis Digtet selv er deelt
 I dem; hvis ikke, Digtet som et Heelt)
 Forene sig paany til Harmonier,
 Som Rhythmen til melodisk Velsyd vier.

Det indsees altsaa let, hvor megen Vægt
 Et Dre, der begjærligt Rhythmen søger,
 Tør lægge paa, om Verset er correct;
 Samt om en kunstig Form dets Værd forøger.
 En simpeltbygget Jambe kan forvandles
 Til Melodie, naar den med Aand behandles.

Unægteligt er vort og Svenskens, Tydskens Sprog
 Ved Bøielighed og Betoning egnet
 Til skønne Former for et Digt; og dog,
 Hvis Sprogets Rigdom ei er klogt beregnet,
 Da bliver Digteren en Fusser, blot
 Fordi han har det mageligt og godt.
 I Korthed: kan man Stavelserne tælle
 Og maale dem og veie deres Vægt
 Og see, at Versets Fodmaal er correct;
 Da fristes man til Fusten, blot fordi
 Man byggede paa Sprogets Prosodie.

Men i den franske Poesie
 Er netop Mangelen af Qvantiteter
 En Aarsag til, at dens Poeter
 Omhyggeligt maae søge Melodie.
 Der kan man ikke lade sig forføre
 Af Versets Fod, der smigrer plump et Øre;
 Det er nødvendigt, at der lægges i
 Den hele Linie Fald og Melodie;
 Og der maa sørges for, at man kan høre
 I Versenes Forening Harmonie.

Og elskte Venner! heri er det grundet,
 Alt jeg i Franskens Poesie
 Saa ofte rhytmisk Tact og Klang har fundet.
 I alt Fald mener jeg, den Omhu dog
 Fortjener Agt, han viser for sit Sprog;
 Og at hans Stræben for at drive
 Til høi Fuldkommenhed en ubeqvem
 Og fattig Prosodie fortrintligviis kan blive
 Som Mønster stillet hen for dem, der skrive
 Med Tankeløshed Vers i Eders Hjem.

Forresten, læser blot en Linie
 (Dog helst et Uffnit Vers) af Delavigne;
 Betragter dem som Prosa, om I vil:
 Det skal ei kunne nægtes, at det Hele,
 Hver enkelt Periode lige til
 De mindste, klogt og sindrigt satte Dele
 Bevæges i en rhytmisk Dands, hvori
 Man træffer Smag og Tact og Melodie.

IV.

Danke, daß die Gunst der Musen
Unvergänglich verheißt:
Den Gehalt in Deinem Busen
Und die Form in Deinem Geist.

Goethe.

Hvert andet Dieblis en Engel fikker
Nysgjerrigt over mine Skuldre ned
Paa Skriversbordet, som jeg sidder ved,
Og spørger, om jeg dybt i Texten fikker.
Nu nysens sagde ligefrem mig Gen,
At jeg i Breves Skrivelse
Var over alle Maader seen.
En Anden bad mig sagtens om Tilgivelse,
Men vedblev derpaa noget tørt og kort,
„Jeg maatte skynde mig, hvis Brevet skulde bort.“

Kanstee, naar Alt betænkes ret,
 Jeg handled' klogest i at standse.
 Thi sandtnok bryder jeg med Lyst en Landse,
 For at forsvare Plet for Plet
 Mit Territorium i Vers = Tournerings = Dandse;
 Men Folket, der som Publicummet sees,
 Alt sidde tæt paa Bænke rundt om Skranken,
 Kan, naar der kæmpes om en vis Idees,
 Et vist Begrebs Natur, ei slippe Tanken,
 Alt hvert et Udsald, alle Hug og Stik,
 Alt en mod Hjernen stilet Polemik
 Gjaldt Maven, Brystet, Ryggen eller Stanken.
 Ja Folket troer,
 Af et Slags Overtro bedaaet,
 Alt, naar de Bedre strides om et Ord,
 Da er det ikke Sandheds lyse Spoor,
 Der søges om; at nei! „de slaaes“ man troer;
 Det gælder ikke Hovedet, men — Haaret.

Jeg nødes derfor til (saa tungt
 Det ogsaa falder mig, i denne
 Behagelige Hoved = Dyst at ende)
 Kun kort at røre ved et enkelt Punkt,
 Hvis Bigtighed I vil med mig erkjende.

Naar jeg betragter Rub og Stub
 Af Alt, hvad der i en saa ædel Stangen
 Mod Hovedet er sagt om Knude-Sangen,
 Da troer jeg, at den Hoved-Knub,
 Som fast hver anden
 Af Læserne har stødt imod med Panden
 (Med Panden siger jeg med Flid;
 Thi de, der muligt nyde med mig Strid
 Med Hælen eller Hoven, giv'er jeg Fanden)
 At denne Hoved-Knub og, nærbeseet, det Horn,
 Der i hvert andet Die var en Torn,
 Har Sæde netop der, hvor Panden
 Af lutter Svimmelshøide var tilforn
 I Fare for at rende fra Forstanden;
 Hiint Sjælens rædsomthøie Straßburg-Taarn,
 Hvor Tanken med urolig Higen
 Bestandigt klavrer opad Svimmelstigen,
 For at betragte nyere
 En Gjenstand, af! der fjerner sig desmeer,
 Jo mere Menneskerne stige høiere.

Jeg skal forklare nærmere min Mening.

Den inderlige, mystiske Forening
 Imellem Aand og Legem er en Nødd,

Hvis Knækning allerede Mangen brød.
 I dette Lyspunkt her, hvor jeg omsider
 I paradisiisk Klarhed skuer Alt,
 Er Nanden og det Nandiges Gestalt
 Saa uadskilleligt, saa idealt,
 Alt ingen Deel den andens Ret bestrider.
 Hvad I forstaae ved Legemet er her
 I Eet og Alt aleneste den Maade,
 Paa hvilken Nanden viser, at den er;
 Det Ydres Løsning af det Indres Gaade.

Paa Jorden derimod, I vide,
 Maae Nand og Legem, Form og dens Idee
 (Ehi hvad jeg sigter til, I sagtens see)
 Af Endeligheds Skranker lide.

Ikkun i Kunstens Rige bryder frit
 Ideen ud hos Jer mod alle Kanter;
 Der vorder ei dens Herredom bestridt
 Og kuet af et Legeme, der skranker.
 Der gennemtrænger den med Magt
 Materien indtil dens mindste Dele;
 Der kjendes intet Skrøbeligt og Svagt:
 Idee og Form er der et fuldendt Hele.

Men i at øve Kunsten pleier tidt
 Den dødelige Kunstner at bedrages
 Af en Forblindelse, der gaaer saa vidt,
 At den ei noksom kan beklages.
 Han indseer nemlig, Værkets Aand
 Er Sjælen for det Hele; han begriber,
 At det er netop den, hvorpaa det kniber
 For mangan stakkels Djævel. Formens Baand
 Betragter han nu meget snart som Lænker,
 Der ere ham iveien, naar han tænker.
 „Thi som mit Legem — siger han — er blot
 Behiklet for min Aand og ældest, mattes,
 Mens Aanden altid frist af Folket fattes,
 Saaledes er det i mit Digter-*Slot*.
 Idee og Form! Er mig Ideen værdig,
 Saa lad kun Formen være faldefærdig!“
 — Han overfører da et kummerligt,
 Glendigt Livs Betingelser og Stranker
 Paa sit for Evigheden skrevne Digt.
 Saa kan man vel begribe hvad der vanker.

Siin Fremfærd, et saa galt Raisonnement
 Har jeg tilforn (jeg mener sidste Gang,
 Da jeg besøgte Jer) beskæmpet.

Men

En eller anden Hyenbo eller Tyde,
 Der lugter lidt af Luntten, troer igjen,
 Alt Formen dog har Noget at betyde,
 Men veed ei rigtigt hvad. — Dg strax
 Fortæller os en halv antik Hans Sachs,
 (Ehi, notabene,
 Det er en Søn af Deinhardstein, vi mene* —)
 „Alt Formen vel er vigtig“ — Gud bevar's!
 Det seer tilsidst enhver æsthetisk Lars —
 Kun mener han: „i Alt hvad angaaer Smagen
 Er Anden rigtigt altid Hovedsagen.“

Da denne Sætning seer plausibel ud
 Dg fra et stjont Organ paa Scenens Bræder
 Kan trænge, lig et Udsagn af en Gud,
 Forsørerist til Husets fyldte Sæder:
 Saa undres I vel ei, om jeg paa Musers Bud
 Et lille bitte Korn mig bærer
 Med denne samt med lignende Hans Sachs'er.

*

*

*

Vær ganske ligefrem, Hans Sachs! Hvori
 Er Anden Hovedsagen? — „Som jeg siger,

---

* Hans Sachs, et dramatisk Digt i 4 Acter af Deinhardstein,
 oversat af Prof. Dehenschläger; 1ste Act 1ste Scene Pag. 2.

I Digtekunstens ugeneerte Riger;
 I hvert et Arbeid af min Poesie."
 — Velan! saa tænk Dig et Sujet! — Vi skulle
 Beshyge, lad os sætte, Polens Kamp.
 Vi høre Slagets sjerne Torden rulle;
 Terrainet aabner sig; en tyk og graahvid Damp,
 En Sky af Røg, lig Jovis-Skyen, dækker
 Den skjulte Gud, der styrer Slagets Rækker;
 Og Glintet fra Kanonen, Bøssens Knald
 Og Bulderet bebuder Død og Fald.
 Omfæder! Vinden stiller Massen,
 Og Skyen drager langsomt hen. Vi see
 En Mylre af Menneſker i Ruſſernes Armee.
 Colonneerne marschere over Pladsen;
 Artilleriet drager op; der fyres;
 Et Antal styrter rallende — men see!
 En Skare Folk, hvis Baaben er en Lee...
 Den styrter frem! ... Den kan ei længer styres....
 Det er forbi!
 Den iler mod et ruſſiſk Batterie,
 Hvor hundred' Ildsvælg sende Død og Farer,
 Den visse Død imod de hjætte Skarer.
 Hys!... hør! — et Bulder og et Syn,
 Og Skrig og .... af! det gnistrer for mit Syn!

— Victoria! De seire! Streispartiet
Har alt i Stormsfridt taget Batteriet!

Ei sandt, min Ven! Dit Dje lyner?
Forbi det svære mærkelige Synet.
Høit farves Dine Kinder, og Dit Bryst
Er varmt af Kamp og Død og Seirens Lyst
Og stiger henrykt ved det blotte Minde.
Du griber Gristen — sætter Dig alt ned
Og, medens Din Begeistring end er heet,
Du skildrer . . .

Stop! Hvad har Du nu isinde?
Først ordne Dine Tanker? ikke sandt?
Forjage hvad der krydser dem iblandt?
Og dernæst tænke paa, hvorledes
Sligt bliver bedst fortalt. Thi at der smedes,
Fordi dit Jern er varmt, er ikke nok.

— Kan denne Seier af en Helteflokk
Fremstilles os dramatisk? — „Nei, jeg mener,
Et Epos egner sig for slige Scener.“ —
— Nu godt! fortæl da! . . . Hvorfor tøder Du?
Du har jo intet skrevet ned endnu!
— „Jeg søger Udtryk for min Tanke;
Jeg søger Ord, hvis Jld

Kan varme, tænde Foredragets Stil,
 Men — føler mig geneert af Sprogets Skranke."
 — Hvad? Kjære Broder! raser Du? Af denne
 Haandgribelige Grund vil Du
 Betænke Dig at skildre Slagets Gru?
 Lad din Begeistring Foredraget tænde!
 — „Det vil ei rigtigt fælde sig endnu.“ —
 Ei hvad! Høst paa: „i Alt hvad angaaer Smagen
 Er Formen ei, men Anden Hovedsagen.“
 — „Ja, det er godt nok; men....“ —
 Men? Hvad? Du grunder, tygger paa din Pen? —
 Du store Gud! paa denne Maade, Kjære!
 Gjør Theorien Dig kun liden Vre.
 Begeistret er ei Du alene; vi,
 Et heelt Europa føler
 For Polen med begeistret Sympathie;
 Selv ikke Polens Undergang den kjøler.
 Men vi kan ikke skildre den, fordi
 Den productive Kraft vi reent manquere.
 Men Du!... Ifald jeg vilde chicanere
 Din Theorie, min Ven!
 Jeg kunde paaftaae sigefrem igjen:
 Nu ligger det for Dagen,
 At Formen virkelig er Hovedsagen.

— „Din Slutning er ei rigtig;
 Jeg har jo sagt, at Formen med er rigtig.“ —
 Hvad vigtig! Din Idee
 Er Intet uden Formen som vi see.
 — „Nei, Kjære! Du gaaer sandelig for vidt!“ —
 Velan, saa hør mig: Alt det Skjønne stræber
 I Kunstens Verden efter Form, saa tidt
 Det skal udfoldes for vort Øie frit;
 Først i en Form det flød fra dine Læber.
 Hiu Form er ikkun een, og en nødvendig,
 En saadan, gjennem hvilken din Idee
 I alle Dele synligt er at see;
 Det Overflødige Du fjærrer bort behændig.
 — Og nu, saa vist som hvert dit Ord er sat
 Før at betegne, hvad Du just har villet,
 Saa vist er hele Foredragets Skat
 Ideens uforkrænkkelige Billed.
 Og endeligt, saa vist som Ingen kan
 En Tanke tænke sig, der ei har fundet
 En Sætning, til hvis Ord den selv er bundet;
 Saa vist endog en simpel Almuesmand
 For en prosaisk Tankegang forlanger
 Et rigtigt Udtryk brugt: saa vist, o Sanger!

Er det som Digtkunstens Præst din Pligt
En rigtig Form at finde for dit Digt.

Kan Nogen mere klart og tydeligt
Udvikle Dig et Punkt af Smagens Lære,
Der ikke just som stegte Duer strax
Imod os flyve, naar vi det begjære,
Saa vil jeg hedde Hans, ja selv Hans Sachs!

Og hermed maa Du Gud befalet være!

* * *

Fra denne lille Polemik
Mod sachsisk Deinhardsteiner-Esthetik
(For hvilken om Tilgivelse jeg beder)
Jeg vender mig med Afskedsord til Eder.

Al! Alt hvad jeg har sagt I ville see,
Alt jeg, o dyrebare Venner! ikke
Har tænkt mig Formen uden dens Idee.
Istad der muligviis kan ligge
I Sighnellen om Statuen* en Grund
Til denne Paaastand, troer jeg allensind,
Alt Sighnellen ei svække kan min Mening,
Naar med det Dvrige den læses i Forening.

Hvad der forresten af min sidste Sang
Kan discuteret om, det vil jeg glemme,
For ei at trætte Jer Taalmodighed derhjemme;

---

* Gjenganger=Brevene, Pag. 56.

Desværre! min er heller ikke lang.
 Alt synker tungt mit Dø,
 Udmattet af at stirre paa en Jord,
 Hvis Lod er Strid, Glendighed og Møie;
 Og trods min Dmhed for det gamle Nord,
 Hvor de, jeg elsked' høiest, boe og bygge,
 Jeg længes atter efter Palmens Skygge.

Modtager mit Farvel! Forsikkrer dem,
 Der end ei have glemt den gamle Sanger,
 Alt Alt, hvad i sin Himmel han forlanger,
 Er at erindres i sit Hjem.
 Et Monument af Steen kan smuldrne, kan forsvinde:
 Min Gravskrift staae i Dannerfolkets Minde!

Men Du, Allivets Fader! Lysets Aand!
 Hold over Danmark, over Drot og Rige
 Velsignende din Haand!
 Lad i Oplysning hele Folket stige!
 Forjag med dine Straalers Pragt
 Bankundighedens Natte-Dunster!
 Og nedstyrt den fordærvelige Magt,
 Der kæmper frækt mod Videnskab og Kunster!
 Beskjærme Du hvert redeligt Erhverv!
 Lad ei den stille Flid af Træng forkues!
 Og vaag ved Landets Grændser, naar de trues
 Af Farer og af Trængsler og Fordærv!
 Lad denne lykkelige Plet,
 Hvor Magten uindstrænkter byder,
 Men, selvopfordret, blot Fornuften lyder,
 Høimodig selv formindskende sin Ret;
 Lad dette Fristed for de bedste Dyder
 Betrygges og beskjærmes og staae fast
 Mod indre Splid, mod fjendtlig Overlast!
